

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

در سه زمینه:

۱- مهارتهای ادبی

۲- فنون ادبی

۳- متون ادبی

(بازنگری)

گروه زبان و ادبیات

کمیته زبان و ادبیات فارسی

مصوب هشتادمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

مورخ ۱۳۹۱/۳/۳

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی

گروه: زبان و ادبیات

رشته: زبان و ادبیات فارسی

کمیتة تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

کرایش:

کد رشته:

دوره: کارشناسی

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتادمین جلسه مورخ ۹۱/۴/۴ برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی، از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۱/۴/۴ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رای صادره هشتادمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۱/۴/۴ درخصوص برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی:

۱. برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی که از طرف گروه زبان و ادبیات پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری منشل
نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی در سه زمینه

(مهارت‌های ادبی، فنون ادبی، متون ادبی)

بازنگری

مقدمه:

رشته زبان و ادبیات فارسی در دوره کارشناسی در پی آشنا کردن دانشجویان با ابعاد گوناگون زبان و ادب فارسی برای به دست آوردن قوه تمییز و نقد آثار ادبی و کسب توانایی لازم برای آفرینش های ادبی و مهارت‌های تخصصی زبانی و ادبی است به گونه ای که توانایی لازم را برای ورود به دوره کارشناسی ارشد یا آمادگی مناسب را برای ورود به نظام شغلی جامعه به دست آورد. برای تحقق این هدف ضروری است عوامل مختلفی در یک مجموعه منسجم گرد هم آید تا امکانات و شرایط لازم را برای تحقق این هدف فراهم سازد. یکی از عوامل بسیار مهم و تأثیرگذار در تحقق این هدف برنامه درسی است. برنامه درسی مسیر و هدف فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دوره های تحصیلی را تعیین می کند و نقش حساسی در ارتقاء کیفیت این دوره ها بر عهده دارد. برای این که یک برنامه درسی بتواند این نقش مهم را ایفا کند ضروری است بر اساس اصول و شاخص‌های برنامه ریزی درسی تدوین شود. روزآمدی، پاسخگویی به نیازهای جامعه، فراهم کردن زمینه بروز و ظهور خلاقیت ها، متناسب بودن اجزای برنامه، هماهنگی با سندها و برنامه های راهبردی و توجه به ماهیت واقعی آن رشته از جمله شاخص هایی است که در تدوین برنامه درسی باید به آن ها توجه شود. برنامه درسی جدید رشته زبان و ادبیات فارسی با این رویکرد تدوین شده است تا بتواند به این نیازها پاسخ دهد. در این بازنگری ساختار کلی متناسب با تحقق این اهداف تغییر یافته و برنامه شامل سه بخش است:

۱- دروس عمومی؛

۲- دروس پایه رشته شامل دروس اصلی، تخصصی و پایه؛

۳- دروس اختیاری در سه گروه: مهارت‌های ادبی، فنون ادبی و متون ادبی.

۱- تعریف و هدف:

هدف از دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی آشنا ساختن دانشجویان است با جنبه های مختلف آثار نظم و نثر زبان فارسی و ایجاد مهارت‌های لازم برای فارغ التحصیلان این رشته و بهره مندی از این مهارت‌ها در بخش های فرهنگی و علمی که با زبان و ادبیات فارسی سرو کار دارد.

۲- ضرورت و اهمیت :

رشته زبان و ادبیات فارسی دوماحور دارد، یکی زبان فارسی ، دوم ادبیات فارسی، زبان فارسی بخش معظمی از میراث ارزشمند فرهنگ اسلامی - ایرانی و یکی از عوامل مهم انسجام و وحدت ملی این سرزمین است. بدین جهت ضرورت دارد این زبان به صورت علمی و جامع در دانشگاهها بررسی شود. ادبیات فارسی نیز از آن جهت که در بر دارنده مجموعه ای از معارف متعالی و بیانگر هنر نمایی و خلاقیت مردم ایران زمین است باید با به کار گیری شیوه ها و روشهای جدید علمی به نقد و تحلیل آثار ارزشمند ادبی و تبیین دقایق و زیباییهای آن پرداخت .

۳- طول دوره و شکل نظام :

طول دوره تحصیل کارشناسی در زبان و ادبیات فارسی چهار سال است و دروس آن در هشت نیمسال برنامه ریزی شده است

۴- واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی این برنامه ۱۳۶ واحد است و به صورت زیر تفکیک شده است

ردیف	شرح	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۱۸ واحد
۲	دروس پایه الزامی	۱۶ واحد
۳	دروس اصلی الزامی	۶۴ واحد
۴	دروس تخصصی	۱۶ واحد
۵	دروس اختیاری در سه زمینه (تعارف مای ادبی، فنون ادبی، و علوم ادبی)	۲۲ واحد

توجه: دانشجویان دروس اختیاری در هر زمینه را با نظر گروه آموزشی انتخاب می گذرانند.

۵- نقش و توانایی فارغ التحصیلان این دوره:

- فارغ التحصیلان این رشته میتوانند در بخش دولتی وخصوصی در زمینه های علوم انسانی به طور عام و در حوزه نیازهای مربوطه زبان و ادب فارسی داخل وخارج کشور اشتغال یابند.

جدول شماره ۱: دروس عمومی برای رشته زبان و ادبیات فارسی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نظری	عملی	جمع	پیش نیاز
۱	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	۳۲	-	۳۲	
۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۲	-	۳۲	اندیشه اسلامی ۱
۳	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۳۲	-	۳۲	
۴	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
۵	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۲	-	۳۲	
۶	زبان عمومی	۳	۵۴	-	۵۴	
۷	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۲	-	۳۲	
۸	تربیت بدنی ۱	۱		۳۲	۳۲	
۹	تربیت بدنی ۲	۱		۳۲	۳۲	تربیت بدنی ۱
۱۰	کنترل جمعیت و تنظیم خانواده	۱	۱۶	-	۱۶	
	جمع	۱۸	۱۶	۲	۱۸	

جدول شماره ۲: درس های پایه الزامی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	-	۳۲	۲	دستور زبان فارسی (۱)	۱۱
دستور زبان فارسی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	دستور زبان فارسی (۲)	۱۲
	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ زبان فارسی	۱۳
	۳۲	-	۳۲	۲	مرجع شناسی و روش تحقیق (۱)	۱۴
	۳۲	-	۳۲	۲	بلاغت ۱ (معانی)	۱۵
بلاغت ۱	۳۲	-	۳۲	۲	بلاغت ۲ (بدیع و بیان)	۱۶
	۳۲	-	۳۲	۲	آئین نگارش و ویرایش	۱۷
	۳۲	-	۳۲	۲	عروض و قافیه	۱۸
				۱۶		جمع

جدول شماره ۳: درس های اصلی الزامی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	نظری	نظری	نظری			
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۱) پیشگامان نظم فارسی	۱۹
متون نظم (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۲) قسمت اول: شاهنامه (۱)	۲۰
شاهنامه (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۲) قسمت دوم: شاهنامه (۲)	۲۱
متون نظم (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو	۲۲
متون نظم (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۳) قسمت اول: شاعران حوزه ادبی خراسان	۲۳
متون نظم (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۳) قسمت دوم: شاعران حوزه ادبی عراق	۲۴
متون نظم (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۳) قسمت سوم: نظامی	۲۵
متون نظم (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۳) قسمت چهارم: خاقانی	۲۶
متون نظم (۳)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۴) قسمت اول: اشعار سنایی	۲۷
متون نظم (۳)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۴) قسمت دوم: مثنوی های عطار	۲۸
متون نظم (۳)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۴) قسمت سوم: مثنوی معنوی (۱)	۲۹
متون نظم (۳)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۴) قسمت چهارم: مثنوی معنوی (۲)	۳۰
متون نظم (۴)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۵) قسمت اول: اشعار سعدی	۳۱
متون نظم (۴)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۵) قسمت دوم: اشعار حافظ	۳۲
متون نظم (۴)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم (۵) قسمت سوم: صائب و شاعران سبک هندی	۳۳
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نثر (۱) متون ادبی - تاریخی با تأکید بر تاریخ بیهقی	۳۴

ادامه جدول شماره ۳: درس های اصلی الزامی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

متون نثر (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نثر (۲) متون ادبی - داستانی با تأکید بر کلیله و دمنه	۳۵
متون نثر (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نثر (۳) متون ادبی - تعلیمی با تأکید بر گلستان	۳۶
متون نثر (۳)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نثر (۴) متون ادبی - عرفانی با تأکید بر مرصادالعباد	۳۷
متون نثر (۴)	۳۲	-	۳۲	۲	متون نثر (۵) متون تفسیری با تأکید بر کشف الاسرار و تفسیر ابوالفتوح	۳۸
	۳۲	-	۳۲	۲	عربی ۱ قسمت اول: (قواعد و متون)	۳۹
قواعد و متون ۱	۳۲	-	۳۲	۲	عربی ۲ قسمت دوم: (قواعد و متون)	۴۰
قواعد و متون ۲	۳۲	-	۳۲	۲	عربی ۳ قسمت سوم: (قواعد و متون)	۴۱
قواعد و متون ۳	۳۲	-	۳۲	۲	عربی ۴ قسمت چهارم: (قواعد و متون)	۴۲
قواعد و متون ۴	۳۲	-	۳۲	۲	عربی ۵ قسمت پنجم: (قواعد و متون)	۴۳
قواعد و متون ۵	۳۲	-	۳۲	۲	عربی ۶ قسمت ششم: (قواعد و متون)	۴۴
زبان عمومی	۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی قسمت اول	۴۵
زبان تخصصی ۱	۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی قسمت دوم	۴۶
	۳۲	-	۳۲	۲	جریان شناسی شعر معاصر ایران	۴۷
	۳۲	-	۳۲	۲	جریان شناسی نثر معاصر ایران	۴۸
	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با علوم قرآنی	۴۹
	۳۲	-	۳۲	۲	کلیات نقد ادبی	۵۰
				۶۴		جمع

جدول شماره ۴: درس های تخصصی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی عرفان و تصوف	۵۱
	۳۲	-	۳۲	۲	تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی	۵۲
	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ ادبیات فارسی ۱ (پیش از اسلام تا آغاز دوره سلجوقیان)	۵۳
تاریخ ادبیات فارسی ۱	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ ادبیات فارسی ۲ (از آغاز دوره سلجوقیان تا دوره مغول)	۵۴
تاریخ ادبیات فارسی ۲	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ ادبیات فارسی ۳ (از دوره مغول تا دوره صفویه)	۵۵
تاریخ ادبیات فارسی ۳	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ ادبیات فارسی ۴ (از دوره صفویه تا مشروطه)	۵۶
	۳۲	-	۳۲	۲	سیک شناسی (۱) نظم	۵۷
	۳۲	-	۳۲	۲	سیک شناسی (۲) نثر	۵۸
				۱۶		جمع

جدول شماره ۱-۵: درس های اختیاری زمینه اول، مهارت های ادبی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	۳۲	-	۱	کارگاه شعر	۵۹
	۳۲	۳۲	-	۱	کارگاه داستان نویسی	۶۰
	۳۲	-	۳۲	۲	کارگاه نمایشنامه نویسی	۶۱
	۳۲	۳۲	-	۱	کارگاه مقاله نویسی	۶۲
	۳۲	-	۳۲	۲	کارگاه خاطره و سفرنامه نویسی	۶۳
	۳۲	۳۲	-	۲	کارگاه ویراستاری (۱)	۶۴
کارگاه ویراستاری (۱)	۳۲	۳۲	-	۲	کارگاه ویراستاری (۲)	۶۵
	۳۲	۳۲	-	۲	کارگاه روش تصحیح نسخه های خطی	۶۶
	۳۲	۳۲	-	۲	کارگاه فرهنگ نویسی	۶۷
	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با فن ترجمه	۶۸
	۳۲	-	۳۲	۲	فیلم نامه و نمایشنامه نویسی	۶۹
	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با زبان و آثار پهلوی	۷۰
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی آموزش زبان فارسی	۷۱
	۳۲	۳۲	-	۲	کارگاه روزنامه نگاری	۷۲
	۳۲	-	۳۲	۲	نقد زبان رسانه	۷۳
	۳۲	-	۳۲	۲	طنز نویسی	۷۴

هر دانشجو از این گروه باید ۸ واحد انتخاب کند

جدول شماره ۲-۵: درس های اختیاری زمینه دوم فنون ادبی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	-	۳۲	۲	مقدمات زیاتشناسی	۷۵
	۳۲	-	۳۲	۲	فلسفه و ادبیات	۷۶
	۳۲	-	۳۲	۲	روش شرح متن	۷۷
	۳۲	-	۳۲	۲	روش تحقیق (۲)	۷۸
	۳۲	-	۳۲	۲	مرجع شناسی	۷۹
	۳۲	-	۳۲	۲	کلیات ادبیات تطبیقی	۸۰
	۳۲	-	۳۲	۲	ادبیات عامیانه	۸۱
	۳۲	-	۳۲	۲	ادبیات کودک و نوجوان	۸۲
	۳۲	-	۳۲	۲	مکتب های ادبی	۸۳
	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با تحقیقات ادبی و دانشگاهی	۸۴
	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ ترجمه	۸۵
	۳۲	-	۳۲	۲	دستور تاریخی	۸۶
	۳۲	-	۳۲	۲	نظریه های ادبی	۸۷
	۳۲	-	۳۲	۲	ادبیات داستانی	۸۸
	۳۲	-	۳۲	۲	کلام و ادبیات	۸۹
	۳۲	-	۳۲	۲	مکتب نقد ادبی	۹۰
	۳۲	-	۳۲	۲	ادبیات و رایانه	۹۱
	۳۲	-	۳۲	۲	ادبیات انقلاب اسلامی	۹۲

هر دانشجو از این گروه باید ۸ واحد انتخاب کند.

جدول شماره ۳-۵: درس های اختیاری زمینه سوم متون ادبی دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
متون نظم (۴)	۳۲	-	۳۲	۲	منتخب شعر شاعران سبک هندی	۹۳
متون نظم (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	منتخب شعر شاعران سبک خراسانی	۹۴
	۳۲	-	۳۲	۲	منتخب شعر شاعران سبک عراقی	۹۵
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم غنایی	۹۶
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم تعلیمی	۹۷
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم عرفانی	۹۸
	۳۲	-	۳۲	۲	متون منتخب نثر ادبی	۹۹
متون نثر تاریخی ۱	۳۲	-	۳۲	۲	متون منتخب نثر ادبی- تاریخی	۱۰۰
متون نثر ۲	۳۲	-	۳۲	۲	متون منتخب نثر ادبی- داستانی	۱۰۱
	۳۲	-	۳۲	۲	متون منتخب نثر ادبی - عرفانی	۱۰۲
متون نثر ۳	۳۲	-	۳۲	۲	متون منتخب نثر ادبی- تعلیمی	۱۰۳

هر دانشجو از این گروه باید ۶ واحد انتخاب کند.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: دستور زبان ۱ (بر پایه متون)	
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی	الزامی				
	نظری	تخصصی				
	عملی	اختیاری				
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه آزمایشگاه	عنوان درس به انگلیسی:

دستور زبان فارسی ۱ (بر پایه متون) کد: ۱۱

هدف:

شناخت اصول و مسائل دستور زبان فارسی و ورزیدگی در کشف ویژگیها و روابط کلمات.

سرفصل:

- ۱- تاریخچه دستور زبان نویسی ۱
  - ۲- تعریف دستور زبان و بررسی نظریه‌ها، روشها و قلمرو کارکرد این دانش ۱
  - ۳- ساختار زبان فارسی
  - ۴- طبقه بندی مقوله‌ها، اصطلاحات، انواع و نقشهای دستوری ۱
  - ۵- انواع کلمه، نقش و روابط میان کلمات ۱
  - ۶- قواعد حاکم بر ساخت جملات و انواع آنها ۱
  - ۷- معرفی و نقد منابع ۱
- تذکر: تمرین مستمر در این درس ضروری است.

روش ارزیابی:

زنجیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- اتوری، حسن، احمدی گبوی، حسن، دستور زبان فارسی ۲، چاپ سوم، مؤسسه فرهنگی فاطمی، تهران و؛
- ۲- خیامپور، عبدالرسول، دستور زبان فارسی کتابفروشی تهران، تهران و؛

منابع پژوهشی

- ۱- سخاقلری، پرویز، دستور زبان فارسی، چاپ دوم، نشر توس، تهران ۱
- ۲- فرشیدورد، خسرو، دستور مفصل امروز، نشر سخن، تهران؛
- ۳- دستور زبان پنج استاد، نشر اشرفی، تهران ۱
- ۴- باطنی، محمدرضا، نگاهی تازه به دستور زبان، نشر آگاه، تهران ۱
- ۵- خطیب رهبر، دستور زبان فارسی (حروف اضافه)، نشر سعدی، تهران ۱

- ۶- معین، محمد، اسم جنس، معرفه، نکره، چاپ اول، انتشارات ابن سینا، تهران؛
- ۷- معین، محمد، اسم مصدر، حاصل مصدر، محمد معین، چاپ اول، انتشارات ابن سینا، تهران؛
- ۸- معین، محمد، اضافه، محمد معین، چاپ اول، انتشارات ابن سینا، تهران؛
- ۹- معین، محمد، مفرد و جمع، محمد معین، ج اول، انتشارات شرق، تهران؛
- ۱۰- شریعت، محمدجواد، دستور زبان فارسی، چاپ اول، نشر اساطیر، تهران؛
- ۱۱- مشکور، محمدجواد، دستور نامه، چاپ اول، انتشارات شرق، تهران؛
- ۱۲- فرشیدورد، خسرو، گفتارهایی دربارهٔ دستور زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران؛
- ۱۳- فرشیدورد، خسرو، جمله و تحول آن در زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران؛

دروس پیشنیاز: دستور زبان ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: دستور زبان ۲ (دیدگاه زیانسناسی) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
اموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی		
ندارد			کارگاه آزمایشگاه		

دستور زبان فارسی ۲ (دیدگاه زیانسناسی) کد: ۱۲

هدف: آشنایی با دستور زیانسناسی و توصیف نحوی زبان فارسی بر مبنای آن.

سرفصل:

- ۱- تعریف نظریه در زیانسناسی (تعریف جهانیها و ویژگیهای نظریه و ...)
- ۲- تفاوتهای عمده دستور سنتی با دستورهای زیانسناسی (تأکید بر مسائلی از قبیل توصیف و تجویز و همزمانی و درزبانی و ...)
- ۳- معرفی اجمالی نظریات مختلف نحوی (ساختگرای، نقش گرای، زایشی و ...)
- ۴- انتخاب یک چهارچوب زیانسناسی برای توصیف دستور زبان فارسی و بررسی جنبه‌های مختلف دستور زبان فارسی بر اساس آن.

روش ارزیابی:

زش پایب مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- مشکوه الدینی، مهدی، دستور گشتاری زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد؛
- ۲- باطنی، محمدرضا، توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر.

منابع پژوهشی:

- ۱- باطنی، محمدرضا، نگاهی به دستور زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران؛
- ۲- دبیر مقدم، محمد، پیدایش و تکوین دستور زایشی، چاپ اول، انتشارات سخن، تهران؛
- ۳- فرشیدورد، خسرو، دستور مفصل امروز، سخن، تهران؛
- ۴- میرعمادی، علی، توصیف نحو زبان فارسی بر پایه حاکمیت و مرجع گزینی؛
- ۵- وحیدیان کامیار، تقی، دستور زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ زبان فارسی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
ندارد		دارد	سفر علمی		
ندارد		کارگاه آزمایشگاه			

تاریخ زبان فارسی کد: ۱۳

هدف: آشنایی با تاریخ زبان فارسی، انواع و خانواده های زبانی.

سرفصل:

- ۱- تعریف زبان و بررسی تحولات تاریخی آن؛
- ۲- انواع زبانها و خانواده های زبانی جهان؛
- ۳- سیر تحول تاریخی زبانهای ایرانی؛
- ۴- مقاطع و دوره های تحول زبان فارسی با توجه به متون موجود تا زمان حاضر؛
- ۵- معرفی زبانهای ایرانی میانه و آشنایی با خطوط پهلوی و مانوی ...؛
- ۶- معرفی زبانهای ایرانی کنونی شامل گروه های شرقی و غربی و ارائه نمونه هایی از خطوط موجود آن؛
- ۷- بررسی اجمالی تحولات تاریخی زبان فارسی در حوزه های آوایی، صرفی و نحوی از دوره باستان تا دوره جدید؛
- ۸- معرفی و نقد منابع.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ابوالقاسمی، محسن، تاریخ زبان فارسی، تهران، انتشارات سمت.

منابع پژوهشی:

- ۱- آذر نوش، آذر ناش، راههای نفوذ فارسی در فرهنگ و زبان عربی جاهلی، تهران؛
- ۲- ابوالقاسمی، محسن، تاریخ مختصر زبان فارسی، طهوری، تهران؛
- ۳- ابوالقاسمی، محسن، زبان فارسی و سرگذشت آن، هیرمند، تهران؛
- ۴- ابوالقاسمی، محسن، دستور تاریخی زبان فارسی، انتشارات سمت، تهران؛
- ۵- تفضلی، احمد، تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام، انتشارات سخن، تهران؛

- ۶- خانلری، پرویز، تاریخ زبان فارسی، نشر نو، تهران؛
- ۸- صادقی، علی اشرف، مسایل تاریخی زبان فارسی (مجموعه مقالات)؛
- ۹- صفوی، کورش، نگاهی به پیشینه زبان فارسی، نشر مرکز، تهران.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرائی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مرجع شناسی و روش تحقیق عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار		
ندارد		دارد	سفر علمی کارگاه آزمایشگاه		

مرجع شناسی و روش تحقیق (۱) کد: ۱۴

هدف: آشنایی با مراجع و منابع معتبر و روش های تحقیق و پژوهش در زبان و ادبیات فارسی

سرفصل:

- ۱- تاریخچه تحقیق و شیوه های پژوهش در ادبیات فارسی
- ۲- شیوه های رایج تحقیق در ادبیات و علوم انسانی
- ۳- اصول تألیف و تحقیق
- ۴- روش مطالعه و فیش برداری
- ۵- معرفی و نقد منابع
- ۶- معرفی کتاب های مرجع در زبان و ادبیات فارسی (لغت نامه ها، دایره المعارف ها، فرهنگ های موضوعی و اختصاصی، کتابشناسی ها، تذکره ها، مجلات ادواری، فهرست مقالات)
- ۷- آشنایی با نرم افزارهای تحقیقی و پایگاه های اینترنتی
- ۸- شیوه استفاده از کتاب های مرجع.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- ستوده، غلامرضا، مرجع شناسی و روش تحقیق در ادبیات فارسی، چاپ اول، انتشارات سمعت، تهران.
- ۲- ماهیار، عباس، مرجع شناسی، چاپ پنجم، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- ۳- احمدی گیوی، حسن، آیین پژوهش و مرجع شناسی، چاپ اول، نشر هما، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۲- غلامرضایی، محمد، روش شناسی تحقیق و مراجع ادبی، جامی، تهران.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: بلاغت (معانی) ۱
	عملی				
	نظری	پایه الزامی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی			دارد	ندارد	کارگاه آزمایشگاه

بلاغت ۱ (معانی) کد: ۱۵

هدف: آشنایی دانشجویان با مهمترین مباحث معانی و تشخیص آن در شعر و نثر فارسی

سرفصل:

- ۱- معرفی و نقد منابع؛ ۲- تعریف فصاحت و بلاغت و نقد آن؛ ۳- تاریخچه مختصر علوم بلاغی؛ ۴- تعریف علم معانی؛ ۵- هدف، جایگاه و اهمیت آن در سخن؛ ۶- مباحث و موضوعات علم معانی؛ ۷- قصر و حصر؛ ۸- وصل و فصل؛ ۹- احوال مستند و متعلقات فعل؛ ۱۰- احوال مستدلیه؛ ۱۱- ایجاز، اطناب، مساوات؛ ۱۲- اغراض ثانوی (خبر و انشا)؛ ۱۳- معانی و نظریات جدید زیباشناسی.

روش ارزیابی:

زش پایب مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- همایی، جلال الدین، معانی و، چاپ اول، انتشارات هما، تهران؛
- ۲- آهنی، غلامحسین، معانی و بیان، چاپ اول، انتشارات بنیاد قرآن، تهران؛
- ۳- شمیسا، سیروس، بیان و معانی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران؛
- ۴- علوی مقدم، سید محمد، اشرف زاده، رضا، معانی و بیان، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران؛

منابع پژوهشی:

- ۵- رضا نژاد، غلامحسین، اصول علم بلاغت در زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات الزهراء، تهران؛
- ۶- تقوی، سید نصرالله، هنجار گفتار، چاپ اول، انتشارات فرهنگسرا، تهران؛
- ۷- تجلیل، جلیل، معانی و بیان، چاپ دوم، مرکز نشر دانشگاهی، تهران؛
- ۸- راد فر، ابوالقاسم، فرهنگ اصطلاحات علوم بلاغی، چاپ اول، انتشارات اطلاعات، تهران؛
- ۹- صفوی، کورش، درآمدی بر معنی شناسی، چاپ سوم، تهران، انتشارات سوره مهر؛
- ۱۰- بالمر، فرانک، ر، نگاهی تازه به معنی شناسی، ترجمه کورش صفوی، چاپ چهارم، تهران، انتشارات کتاب ماد؛

- ۱۱- شعیری، حمیدرضا، مبانی معناشناسی نوین، چاپ دوم، تهران، انتشارات سمت؛
- ۱۳- اسدالهی تجرقی، الله شکر، معناشناسی، چاپ اول، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

دروس پیشنهادی: بلاغت ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: بلاغت ۲ (بیان و بدیع) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	پایه الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد

بلاغت ۲ (بیان و بدیع) کد: ۱۶

هدف:

آشنایی دانشجویان با آرایه های بدیعی و بیانی و زیباییهای شعر و شناخت آنان.

سرفصل:

الف- بدیع:

۱- تعریف علم بدیع (بدیع لفظی و بدیع معنوی)؛

۲- جایگاه صنایع لفظی در شعر و نثر فارسی (سجع ، جناس، موازنه، ترصیع و ...)؛

۳- اهمیت صنایع معنوی و جایگاه آن در شعر و نثر فارسی (ابهام ، ابهام ، استخدام، تضاد، ابهام تناسب و ...)؛

۴- شرح سرقات ادبی؛

ب- بیان:

۱- تعریف علم بیان ؛ ۲- هدف، جایگاه و اهمیت آن در سخن ؛ ۳- ارکان علم بیان؛

۴- حقیقت و مجاز؛ ۵- قرینه و علاقه ؛ ۶- انواع علاقه مجاز ؛ ۷- تعریف و تشبیه و اهمیت و جایگاه آن در کلام ؛

۸- تقسیم بندی های تشبیه ؛ ۹- اغراض تشبیه ؛ ۱۰- تعریف استعاره و اهمیت آن در کلام ؛ ۱۱- تقسیم بندی استعاره

۱۲- تفاوت استعاره و دروغ ؛ ۱۳- تعریف کنایه و اهمیت و جایگاه آن در سخن ؛

۱۴- تفاوت کنایه و مجاز و استعاره ؛ ۱۵- تقسیم بندی کنایه ؛ ۱۶- بررسی کاربردی مجاز، تشبیه، استعاره، و کنایه .

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی

۱- همایی، جلال الدین، فنون بلاغت و صناعات ادبی، چاپ چهارم، نشر توس - تهران؛

۲- شمیس، سیروس، بدیع ، نشر دانشگاه پیام نور، تهران؛

۳- فخرارکی، محمد، نقد بدیع، نشر سازمان مطالعه و تدوین سمع، تهران؛

- ۴- همایی، جلال‌الدین، معانی و بیان، چاپ اول، انتشارات هماد، تهران؛
- ۵- آهنی، غلامحسین، معانی و بیان، چاپ اول، انتشارات بنیاد قرآن، تهران؛
- ۶- تقوی، سید نصرالله، هتجار گفتار، چاپ اول، انتشارات فرهنگسرا، تهران؛
- ۷- شمیسا، سیروس، بیان و معانی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران؛
- ۸- علوی مقدم، سید محمد، اشرف زاده، رضا، معانی و بیان، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران.

منابع پژوهشی

- ۱- رجایی، محمدخلیل، معالم البلاغه، چاپ دوم، نشر دانشگاه بهلولی، شیراز؛
- ۲- کاشفی، واعظ، بدایع الافکار فی صنایع الأشعار، نشر مرکز، تهران؛
- ۳- سوطوط، رشید، حدایق السحر فی دقائق الشعر؛
- ۴- گرکانی، شمس‌العلماء، ابداع البدایع، چاپ سنگی، تهران؛
- ۵- قیس رازی، شمس، المعجم فی معاییر اشعار العجم، نشر خاور، تهران؛
- ۶- آق‌اولی، حسام‌العلماء، درالادب، نشر معرفت، شیراز؛
- ۷- رادویانی، ترجمان‌البلاغه، تصحیح احمد آتش، چاپ اول، نشر اساطیر، تهران؛
- ۸- رضائزاد، غلامحسین، اصول علم بلاغت در زبان فارسی، نشر الزهراء، تهران.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: آیین نگارش و ویرایش عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	پایه			
	نظری	الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی		
ندارد			کارگاه آزمایشگاه		

آیین نگارش و ویرایش   کد: ۱۷

هدف: کسب مهارت‌های لازم نوشتن فراگیری اصول و قواعد ویرایش.

سرفصل:

۱- انگیزه های نوشتن؛

۲- معرفی انواع نوشته‌ها (ذوقی و کاربردی)؛

۳- الگوهای مکاتبات اداری و چگونگی و مراحل ثبت و ارسال نامه‌ها و صورتجلسات و ...؛

۴- طبقه بندی و تنظیم انواع گزارش؛

۵- انواع ویرایش و قواعد آن (فنی، علمی، صوری، محتوایی و ...)؛

۶- اصول و قواعد ویرایش (سجاوندی، املائی، ساختاری، ...)؛

تذکر: در این درس دانشجو باید با ارائه کار عملی مهارت لازم را در جهت به کارگیری موارد مذکور به دست آورد.

روش ارزیابی:

آزمون نهایی	میان ترم	تحقیق (پروژه)	آزمایش مستمر

منابع اصلی

۱- سمعی گیلانی، احمد، نگارش و ویرایش، چاپ اهقتم، انتشارات سمت، تهران؛

۲- غلامحسین زاده، غلامحسین، راهنمای نگارش علمی، سمت، تهران؛

۳- _____، راهنمای ویرایش، سمت، تهران.

منابع پژوهشی

۱- شعار، جعفر، فرهنگ املائی و دستورخط و املائی فارسی بر پایه مصوبات فرهنگستان زبان و ادب فارسی، انتشارات سخن، تهران؛

۲- نجفی، ابوالحسن، غلط نویسیم: (فرهنگ دشواریهای زبان فارسی، چاپ سوم با تجدید نظر، مرکز نشر دانشگاهی، تهران).

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	چیرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: عروض و قافیه عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی			دارد	ندارد	
کارگاه آزمایشگاه					

عروض و قافیه کد: ۱۸

هدف: ایجاد توانایی در دانشجویان برای شناخت وزن، قافیه و ردیف در شعر فارسی

سرفصل:

الف: مقدمات

- ۱- معرفی و نقد منابع ۲- تاریخچه علم عروض ۳- شعر هجایی و عروضی و نمونه‌های آن
ب: عناصر موسیقایی در شعر
۱- وزن

الف: تعریف وزن و اهمیت آن ب: تعریف هجا و انواع آن (صامت‌ها و مصوت‌ها) ج: کمیت صامت‌ها و مصوت‌ها و چگونگی تغییر آن د: اختیارات شاعری ه: زحاف ح: وزن در شعر نو
و: تقطیع شعر (شیوه قدیم، شیوه جدید، طرح اشکالات هریک) ز: بحرهای شعری (متفق الارکان، مختلف الارکان)
۲- قافیه

الف: تعریف قافیه و اهمیت و نقش موسیقایی آن در شعر فارسی

- ب: حرف روی و دیگر حروف قافیه ج: حرکات قافیه د: عیوب قافیه ه: قافیه درونی و کناری شعر و: قافیه در شعر نو
۳- ردیف الف: تعریف ردیف ب: انواع ردیف (هجا، کلمه، جمله) ج: نقش موسیقایی ردیف
د: ردیف، ویژگی شعر ایرانی ه: ردیف در شعر نو
روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع:

- ۱- قیس رازی، شمس، المعجم، تصحیح محمدتقی مدرس رضوی، چاپ دوم، انتشارات زوار، تهران، ۱۳۶۷.
۲- سنجیده نصیرالدین توسی، معیار الأشعار؛
۳- فشارکی، محمد، عروض و قافیه، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران، ۱۳۷۴؛
۴- ماهیار، عباس، عروض فارسی، چاپ اول، انتشارات قطره، تهران، ۱۳۷۳؛

- ۵- خاتلری، پرویز، وزن شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات توس، تهران، ۱۳۶۷؛
- ۶- شفیع کدکنی، محمدرضا، موسیقی شعر، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران، ۱۳۶۸؛
- ۷- شاه حسینی، ناصرالدین، شناخت شعر (عروض و قافیه)، چاپ اول، انتشارات هما، تهران، ۱۳۶۷؛
- ۸- عبداللهی، رضا، بحثی پیرامون زحاف رابع در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۴؛
- ۹- وحیدیان کامیار، تقی، وزن و قافیه شعر فارسی، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۷؛
- ۱۰- وحیدیان کامیار، تقی، بررسی منشاء وزن شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.

عنوان درس به فارسی: متون نظم ۱ (پیشگامان نظم فارسی) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
			عملی	
			اصولی- الزامی	
			تخصصی	
			اختیاری	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد			ندارد	سفر علمی سمینار
کارگاه آزمایشگاه		ندارد		

متون نظم ۱ (پیشگامان نظم فارسی) کد: ۱۹

هدف:

آشنایی دانشجویان با آغازگران و پیشاهنگان شعر فارسی و تحولات ادبی در دوره سامانیان

سرفصل:

۱- زمینه‌های پیدایش و رشد شعر فارسی در دوره‌های صفاریان و سامانیان

۲- شرح احوال و آثار شاعران برجسته این دوره

۳- نقش رودکی در تکامل شعر فارسی

۴- تدریس منتخب شعر سرایندگان برجسته سبک خراسانی شامل:

- محمدبن وصیف سیستانی

- شهبذ بلخی

- ابوشکور بلخی

- رودکی

- دقیقی

تذکر: در این درس برخی از بخشها به صورت خودخوان به عهده دانشجویان واگذار می‌شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- دبیر سیاقی، محمد، پیشاهنگان شعر پارسی، فرانکلین، تهران؛

۲- ذیلبر، اشعار پراکنده قدیمترین شعرای فارسی زبان، انتشارات کتاب آزاد، تهران؛

۳- مدبری، محمود، شرح احوال و اشعار شاعران بی دیوان در قرن های ۳، ۴، ۵، انتشارات پانوس، تهران.

منابع پژوهشی:

۱- اداره جی گیلانی، احمد، شاعران همعصر رودکی، انتشارات بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار، تهران؛

۲- ریاحی، محمد امین، کسایی مروزی، زندگی، اندیشه و شعر او، انتشارات توس، تهران؛

۳- نفیسی، سعید، احوال و اشعار ابو عبدالله جعفر بن محمد رودکی سمرقندی، انتشارات کتابخانه ترقی، تهران؛

- ۴- شفیعی کدکنی، محمدرضا، صور خیال در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران؛
- ۵- دقیقی طوسی ابو منصور محمد بن احمد دیوان به اهتمام محمدجواد شریعت، انتشارات اساطیر، تهران؛
- ۶- تاریخ ادبیات در ایران (۱)، میرباقری فرد، علی اصغر و دیگران، سمت، تهران.

عنوان درس به فارسی: متون نظم ۲ قسمت اول: شاهنامه	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیشنهادی: متون نظم (۱)
			اصلی-الزامی	عملی	
				تخصصی	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی			دارد	ندارد	کارگاه آزمایشگاه

متون نظم ۲ (قسمت اول: شاهنامه) کد: ۲۰

هدف: آشنایی دانشجویان با ادبیات حماسی و تاثیر شاهنامه فردوسی در زبان و ادبیات فارسی.

سرفصل:

- ۱- تعریف نوع ادبی ادبیات حماسی +
- ۲- معرفی انواع حماسه (ملی - مذهبی - تاریخی) +
- ۳- چگونگی تدوین حماسه ملی ایران و معرفی حماسه‌های ملی +
- ۴- تدریس داستان رستم و سهراب با ذکر دقیق نکات ادبی، تاریخی، اجتماعی و مذهبی +
- ۵- مدرس درس به ساختار شاهنامه از منظرهای مختلف می پردازد و ایاتی از آغاز آن تا آخر پادشاهی فریدون را به طور منتخب و خودخوان به دانشجویان معرفی کند +
- ۶- معرفی و نقد منابع:

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- شاهنامه چاپ مسکو، زیر نظری، ا. برنلس، به کوشش سعید حمیدیان، انتشارات قطره، تهران +
- ۲- شاهنامه چاپ جلال خالقی مطلق، چاپ اول، انتشارات روزبهان، تهران +
- ۳- مینوی، مجتبی، داستان رستم و سهراب، چاپ دوم، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران -

منابع پژوهشی:

- ۴- صفای بیخ الله، حماسه سرایی در ایران، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران +
- ۵- شعار، جعفر، لوزی، حسن، غمناخه رستم و سهراب، چاپ اول، نشر ناشر، تهران +
- ۶- رستگار فسایی، منصور، حماسه رستم و سهراب، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران +
- ۷- سررامی، قدمعلی، از رنگ گل تا زنج خار، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران +
- ۸- رستگار فسایی، منصور، فرهنگ نامهای شاهنامه، چاپ اول، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران +
- ۹- اسلامی ندوشن، محمد علی، زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه، چاپ دوم، انتشارات بزرگان، تهران +
- ۱۰- تولدک، تنویر، حماسه ملی ایران، ترجمه بزرگ علوی، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران +
- ۱۱- مجموعه مقالات هزاره فردوسی، چاپ جدید +
- ۱۲- کتابشناسی شاهنامه به کوشش ایرج افشار، چاپ میراث مکتوب، ۳۰

عنوان درس به فارسی: متون نظم ۲ (قسمت دوم: شاهنامه) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: متون نظم (۱)
	تعداد ساعت: ۳۲		اصلی-	عملی	
			الزامی	نظری	
			تخصصی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد			ندارد		
مسافر علمی سمینار			کارگاه آزمایشگاه		

متون نظم ۲ (قسمت دوم: شاهنامه) کد: ۲۱

هدف:

آشنایی بیشتر دانشجویان با حماسه ملی ایران و دریافت ظرافتها و نکات برجسته در خلق یک اثر حماسی.

سرفصل:

- ۱- آشنایی بیشتر با بخشهای شاهنامه فردوسی و چگونگی سرودن آن (اساطیری - پهلوانی - تاریخی) ؛
- ۲- در این درس تمام رستم و اسفندیار از شاهنامه تدریس می شود و نکات ادبی، حماسی، اجتماعی، اخلاقی و ... آن تشریح می گردد ؛
- ۳- منتخب داستان سیاوش (به صورت خودخوان) ؛
- ۴- معرفی و نقد منابع .

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- شاهنامه چاپ مسکوب، زیر نظر ی. ا. برتلس، بکوش سعید حمیدیان، انتشارات قطره، تهران ؛
- ۲- شاهنامه تصحیح جلال خالقی مطلق، چاپ اول، انتشارات روزبهان، تهران ؛
- ۳- مینوی، مجتبی داستان سیاوش، نشر موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران .

منابع پژوهشی:

- ۴- رستگار فسایی، منصوره، حماسه رستم و اسفندیار، نشر، جامی، تهران ؛
- ۵- شعاع، جعفر، انوری، حسن، رزم نامه رستم و اسفندیار از شاهنامه فردوسی، نشر ناشر، تهران ؛
- ۶- اسلامی ندوشن، محمد علی، داستان داستانها، چاپ اول، انتشارات انجمن آثار ملی، تهران ؛
- ۷- مسکوب، شاهرخ، سوگ سیاوش، چاپ دوم، انتشارات خوارزمی، تهران ؛
- ۸- سرامی، قدمعلی، از رنگ گل تا رنج خار، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران .
- ۹- مسکوب، شاهرخ، مقدمه ای بر رستم و اسفندیار، چاپ اول، انتشارات کتابهای جیبی، تهران .

- ۱۰- اسلامی ندوشن، محمدعلی، زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه، انتشارات یزدان، تهران.
- ۱۱- اسلامی ندوشن، محمدعلی، جام جهان بین، چاپ دوم، انتشارات جامی، تهران.
- ۱۲- نولدکه، تئودور، حماسه ملی ایران، ترجمه بزرگ علوی، چاپ دوم، انتشارات جامی، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۲ (قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار		
ندارد		دارد	کارگاه آزمایشگاه		

کد: ۲۲

متون نظم ۲ (قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو)

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری ناصر خسرو و تأثیر اندیشه های اسماعیلی بر شعری و نیز آشنایی با قصاید دینی و سیر آن در

ادب فارسی.

مرفصل:

۱- تاریخچه پیدایش و گسترش اسماعیلیه؛

۲- محورهای اعتقادی اسماعیلیه؛

۳- شرح احوال و آثار ناصر خسرو؛

۴- تأثیر ناصر خسرو در تحول مضمون قصیده فارسی؛

۵- تدریس حداقل ۳۰ قصیده از قصاید ناصر خسرو؛

۶- معرفی و نقد منابع.

یاد آوری: در این درس بخشهایی به صورت خودخوان برای دانشجویان در نظر گرفته می شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی

۱- محقق، مهدی، مینوی، مجتبی، دیوان ناصر خسرو، انتشارات دانشگاه تهران.

منابع پژوهشی

۱- برنلس، آی، ناصر خسرو و اسماعیلیان، ترجمه آرن پور، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران، تهران؛

۲- میر نصاری، علی، کتابشناسی ناصر خسرو قبادیانی، انتشارات انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران؛

۳- محقق، مهدی، تحلیل اشعار ناصر خسرو، انتشارات دانشگاه تهران، تهران؛

۴- یادنامه ناصر خسرو، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد؛

۵- دفتری، فرهاد، تاریخ و مفاید اسماعیلیه، علمی و فرهنگی، تهران.

عنوان درس به فارسی: متون نظم ۳ (قسمت اول: شاعران حوزه ادبی خراسان) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	
			اصلی-الزامی	عملی		
				نظری		عملی
			اختیاری	نظری		عملی
				عملی		نظری
			آموزش تکمیلی عملی: سمنار			دارد
سفر علمی			کارگاه	آزمایشگاه		

متون نظم ۳ (قسمت اول: شاعران حوزه ادبی خراسانی) کد: ۲۳

هدف: آشنایی دانشجویان با سبک شعر حوزه ادبی خراسان و احوال و آثار شاعران بزرگ این دوره.

سرفصل:

- ۱- سبک شعر غزنوی و ویژگیهای کلی آن.
  - ۲- شرح حال مختصری از شاعران برجسته این دوره همراه با مختصات سبکی هر یک از آنان.
  - ۳- منتخبی از نمونه‌های موفق سروده‌های:
    - عنصری (۱۰ قصیده)
    - فرخی سیستانی (۱۰ قصیده)
    - منوچهری دامغانی (۱۰ قصیده و ۳ مسمط)
    - مسعود سعد (۱۵ قصیده)
- تذکر: در این درس برخی از بخشها به صورت خود خوان به عهده دانشجویان واگذار می شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- دیوان شاعران مذکور.

منابع پژوهشی:

- ۱- محجوب، محمد جعفر، سبک خراسانی در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات تربیت معلم - تهران؛
- ۲- شفیعی کدکنی، محمد رضا، صور خیال در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات آگه، تهران؛
- ۳- فروزانفر، بدیع الزمان، سخن و سخنوران، چاپ اول، انتشارات خوارزمی، تهران؛
- ۴- زرین کوب، عبدالحسین، سیری در شعر فارسی، چاپ دوم، انتشارات نوین، تهران؛
- ۵- بوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران؛
- ۶- زرین کوب، عبدالحسین، با کاروان حله، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران؛
- ۷- صفا، ذبیح الله، تاریخ ادبیات در ایران، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۸- زرین کوب، عبدالحسین، شعر بی دروغ شعر بی نقاب، چاپ اول، انتشارات علمی؛
- ۹- نفیسی، سعید، تاریخ تحول نظم و نثر در ایران، چاپ اول، انتشارات فروغی، تهران.

متون نظم درس پیشنیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۳۲ ساعت	نوان درس به فارسی: متون نظم ۳ قسمت دوم: شاعران حوزه ادبی عراق عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
نظری					
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار	
ندارد				کارگاه آزمایشگاه	

متون نظم ۳ (قسمت دوم: شاعران حوزه ادبی عراق) کد: ۲۴

هدف: آشنایی با احوال، آثار و نمونه شعر شاعران برجسته حوزه ادبی عراق.

سرفصل:

- ۱- معرفی حوزه ادبی عراق.
  - ۲- اوضاع اجتماعی و سیاسی دوره مذکور.
  - ۳- معرفی شاعران این حوزه و آثارشان.
  - ۴- تدریس حدود ۲۰۰ بیت از چهار شاعر برجسته حوزه ادبی عراق شامل: انوری، جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی، ظهیرالدین فاریابی و کمال الدین اصفهانی
- تذکر ۱: در این درس به شاعران معروف که درس مستقلی دارند پرداخته نمی شود.
- تذکر ۲: بخشهایی از اشعار به صورت خودخوان تعیین می شود.

روش ارزیابی:

زنجبایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی

- ۱- انوری، دیوان، به کوشش سعید نفیسی، پیروز، تهران.
- ۲- جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی، دیوان، با تصحیح و حواشی حسن وحید دستگردی، سنایی، تهران.
- ۳- ظهیر فاریابی، دیوان، تصحیح توضیح و تحقیق امیرحسن یزدگردی، قطره بیرنگ، تهران.
- ۴- کمال الدین اسماعیل، دیوان، کتابفرشی دهخدا، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۲	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۳ قسمت سوم: نظامی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: ندارد		کارگاه آزمایشگاه			
سفر علمی		سمینار			

متون نظم ۳ (قسمت سوم: نظامی) کد: ۲۵

هدف:

شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری نظامی.

سرفصل:

- ۱- شرح احوال و آثار و شرایط تاریخی و اجتماعی روزگار شاعر؛
  - ۲- بررسی شیوه شاعری نظامی؛
  - ۳- بررسی سیر منظومه‌های غنایی و تعلیمی؛
  - ۴- معرفی و نقد منابع درباره نظامی؛
  - ۵- شرح و تحلیل بخشهایی از مخزن‌الاسرار و منتخباتی از سایر منظومه‌های نظامی؛
- تذکر: بخشهایی از آثار نظامی به صورت خودخوان برای دانشجویان در نظر گرفته می‌شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- نظامی، خمسه نظامی، تصحیح وحید دستگردی، ویرایش سعید حمیدیان، انتشارات قطره، تهران.

منابع پژوهشی

- ۱- رادفر، ابوالقاسم، کتابشناسی نظامی، چاپ اول، انتشارات مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران؛
- ۲- زرین کوب، عبدالحسین، پیر گنجه در جستجوی ناکجاآباد، چاپ اول، انتشارات سخن، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۲	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۳ (قسمت چهارم خاقانی) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد	

متون نظم ۳ (قسمت چهارم: خاقانی) کد: ۲۶

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری خاقانی شروانی

سرفصل:

- ۱- شرح احوال و آثار خاقانی ۲- سبک شعری خاقانی شروانی ۳- آشنایی با سبب قصیده فارسی تا دوره خاقانی
- ۴- در این درس حداقل پانزده قصیده از قصاید مهم خاقانی خوانده می‌شود
- (بویژه قصاید: منطق الطیر، کنزالرکاز، حرزالحجاز، مرآت الصفا، خراسانها، مدح اصفهان، حبیبه، ترم المصاب، مدح نصره الدین ابوالمظفر، قصیده ترسانیه، مدح فخرالدین منوچهر شروانشاه، ایوان مدائن، قصیده صفت خاک شریف تربت پیامبر (ص)، قصیده تحفه الحرمین، در شکایت و تخلص به مدح نبی اکرم (ص))

۵- معرفی و نقد منابع

تذکر: در این درس تعدادی از قصاید و غزلیات وی به صورت خودخوان برای دانشجویان تعیین می‌شود.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- دیوان اشعار خاقانی، به تصحیح ضیاءالدین سجادی، چاپ اول، انتشارات زوار، تهران، ۱۳۳۸؛
- ۲- معدن کن، معصومه، بزم دیرینه عروس، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۲؛
- ۳- سجادی، ضیاءالدین، فرهنگ لغات و ترکیبات و اصطلاحات دیوان خاقانی شروانی، چاپ اول، انتشارات زوار، تهران، ۱۳۷۴؛
- ۴- مؤید شیرازی، جعفر، گزیده اشعار خاقانی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه شیراز، شیراز، ۱۳۷۲؛
- ۵- ماهیار، عباس، شرح اشعار خاقانی، چاپ اول، انتشارات قطره، تهران، ۱۳۷۲؛
- ۶- کزازی، میر جلال‌الدین، گزارش دشواریهای خاقانی، چاپ اول، انتشارات مرکز، تهران، ۱۳۷۸؛
- ۷- کزازی، میر جلال‌الدین، رخسار صبح، چاپ اول، انتشارات مرکز، تهران، ۱۳۶۸.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۳	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۴ قسمت اول: اشعار سنایی
	عملی				
	نظری	اصلی- الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
نظری					
	عملی				عنوان درس به انگلیسی:
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه ندارد					

متون نظم ۴ (قسمت اول: اشعار سنایی) کد: ۲۷

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری سنایی

مرفصل:

۱- احوال و آثار سنایی

۲- وضعیت عرفان و تصوف در عصر سنایی

۳- نقش سنایی در ورود مسائل عرفانی به شعر

۴- سبک سنایی (از جنبه زیبایی، ادبی، محتوایی)

۵- قرآن و حدیث در شعر سنایی

۶- عشق و عقل در آثار سنایی

۷- حدیقه و تاثیر آن بر آثار برجسته ادب فارسی

۸- معرفی و نقد منابع

۹- تدریس بخشهایی از حدیقه سنایی و دست کم تعداد ۱۰ قصیده از قصاید برجسته سنایی و ۲۰ غزل از غزلیات وی

تذکر: در این درس بخشهایی از آثار سنایی به صورت خودخوان برای دانشجویان در نظر گرفته می شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی

۱- سنایی غزنوی، حدیقه الحقیقه، به تصحیح مدرس رضوی، چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تهران؛

۲- سنایی غزنوی، دیوان، به تصحیح مدرس رضوی، چاپ دوم، انتشارات سنایی، تهران؛

۳- سنایی غزنوی، مثنویها، به تصحیح مدرس رضوی، چاپ دوم، انتشارات بابک، تهران.

منابع پژوهشی

۱- مدرس رضوی، محمد تقی، تعلیقات حدیقه الحقیقه، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران؛

۲- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.

عنوان درس به فارسی: متون نظم ۴ قسمت دوم: مثنوی های عطار عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: متون نظم ۳
			اصلی-الزامی	عملی	
			تخصصی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	ندارد	
کارگاه آزمایشگاه					

متون نظم ۴ (قسمت دوم: مثنوی های عطار) کد: ۲۸

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری عطار نیشابوری

سرفصل:

- ۱- احوال و آثار عطار نیشابوری
- ۲- بررسی شرایط تاریخی و اجتماعی روزگار عطار
- ۳- بررسی عرفان عطار با تکیه بر منطق الطیر
- ۴- تدریس منتخبانی از مثنوی های عطار (الهی نامه، مصیبت نامه، اسرارنامه)
- ۵- معرفی و نقد منابع

تذکر: بخشهایی از آثار عطار به صورت خودخوان تعیین می شود.

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- عطار نیشابوری، منطق الطیر، مقدمه شرح تعلیقات محمدرضا شفیعی کدکنی، سخن، تهران، ۱۳۸۸.
- ۲- _____، اسرار نامه، _____.
- ۳- _____، الهی نامه، _____.
- ۴- _____، مصیبت نامه، _____.
- ۵- عطار نیشابوری، مختار نامه، مجموعه رباعیات، به تصحیح دکتر شفیعی کدکنی، چاپ دوم، انتشارات سخن، تهران؛
- ۶- عطار نیشابوری، دیوان عطار، به تصحیح تقی تفضلی، چاپ دوم، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- عطار نیشابوری، فریدالدین، منطق الطیر، به اهتمام صادق گوهرین، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران؛
- ۲- عطار نیشابوری، الهی نامه، به تصحیح هلموت ریتر، ناشر مطبوعه معارف، استانبول؛
- ۳- عطار نیشابوری، اسرارنامه، با تصحیح و تعلیقات صادق گوهرین، انتشارات صفی علیشاه، تهران؛

- ۴- عطار نیشابوری، مصیبت نامه، به تصحیح دکتر نورانی وصال، چاپ اول، انتشارات زوار، تهران؛
- ۵- فروزانفر، بدیع الزمان، شرح احوال و نقد و تحلیل آثار فرید الدین عطار نیشابوری، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران؛
- ۶- عطار نیشابوری، منطلق الطیر، به تصحیح دکتر محمد جواد مشکور، چاپ اول، ناشر کتابفروشی تهران، تبریز؛
- ۷- اشرف زاده، رضا، فرهنگ نوادر لغات و ترکیبات شعر عطار نیشابوری، چاپ اول، آستان قدس رضوی، مشهد.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۳	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۴ قسمت سوم: مثنوی معنوی (۱)
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	سمینار		
ندارد		دارد	کارگاه آزمایشگاه		

متون نظم ۴ قسمت سوم: مثنوی معنوی (۱)   کد: ۲۹

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری مولوی.

سرفصل:

- ۱- شرح احوال و معرفی آثار مولوی (حوادث و وقایع عصر مولوی، استادان و کسانی که در شکل گیری شخصیت وی مؤثر بوده اند)
  - ۲- بررسی سبک و محتوای شعر مولوی از جنبه سبکی و محتوایی.
  - ۳- بررسی سرچشمه های آراء و اندیشه های مولوی و تاثیر آن بر ادب فارسی.
  - ۴- تدریس دفتر اول مثنوی.
  - ۵- معرفی و نقد منابع.
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- مولوی، جلال الدین محمد، مثنوی معنوی، به تصحیح نیکلسون، مقدمه فروزانفر؛
- ۲- فروزانفر، بدیع الزمان، شرح مثنوی شریف، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- همایی، جلال الدین، مولوی نامه، چاپ اول، نشر هما، تهران.
- ۲- شهیدی، سید جعفر، شرح مثنوی معنوی، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- ۳- زمانی، کریم، شرح جامع مثنوی معنوی، چاپ اول، انتشارات اطلاعات، تهران.
- ۴- سنار زاده، عصمت، شرح کبیر انقروی بر مثنوی معنوی، چاپ اول، انتشارات ارژنگ، تهران.

- ۵- گولینارلی، عبدالباقی، نثر و شرح مثنوی شریف، ترجمه و تصحیح توفیق سبحانی، چاپ اول، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.
- ۶- سبزواری، ملاحادی، شرح اسرار مثنوی، بی نا، تهران.
- ۷- زرین کوب، عبدالحسین، سرّ نبی، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران؛
- ۸- زرین کوب، عبدالحسین، پله پله تا ملاقات خدا، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران؛
- ۹- زرین کوب، عبدالحسین، بحر در کوزه، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران؛
- ۱۰- فروزانفر، بدیع الزمان، مآخذ قصص و تمثیلات مثنوی، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۱۱- فروزانفر، بدیع الزمان، احادیث مثنوی، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۱۲- جعفری، محمد تقی، تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی، چاپ اول، نشر انتشار، تهران؛
- ۱۳- نیکلسون، ریثولدالین، شرح مثنوی معنوی، ترجمه و تعلیق از حسن لاهوتی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛
- ۱۴- خوارزمی، کمال الدین حسین، جواهر الاسرار و زواهر الانوار، انتشارات مشعل، تهران؛
- ۱۵- همایی، جلال الدین، مولوی چه می گوید، نشر هما، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۳	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۴ قسمت چهارم: مثنوی معنوی (۲) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	اصلی-			
	نظری	الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمنار		
		کارگاه آزمایشگاه	سفر علمی		

متون نظم ۴ قسمت چهارم: مثنوی معنوی (۲) کد: ۳۰

هدف: شناخت بیشتر شیوه شاعری مولوی در مثنوی -

سرفصل:

۱- مروری بر سرچشمه های آراء و اندیشه های مولوی؛

۲- تدریس دفتر دوم مثنوی به طور کامل.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- مولوی، جلال الدین محمد، مثنوی معنوی، به تصحیح نیکلسون، مقدمه فروزانفر؛

۲- فروزانفر، بدیع الزمان، شرح مثنوی شریف، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران.

منابع پژوهشی:

۱- همای، جلال الدین، مولوی نامه، چاپ اول، نشر هما، تهران؛

۲- شهیدی، سید جعفر، شرح مثنوی معنوی، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛

۳- زمانی، کریم، شرح جامع مثنوی معنوی، چاپ اول، انتشارات اطلاعات، تهران؛

۴- ستار زاده، عصمت، شرح کبیر القروی بر مثنوی معنوی، چاپ اول، انتشارات ارژنگ، تهران؛

۵- گولینارلی، عبدالقایی، تر و شرح مثنوی شریف، ترجمه و تصحیح توفیق سبحانی، چاپ اول، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران؛

۶- سبزواری، ملاحادی، شرح اسرار مثنوی، بی نا، تهران؛

۷- زرین کوب، عبدالحسین، سرّنی، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران؛

۸- زرین کوب، عبدالحسین، پله پله تا ملاقات خدا، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران؛

۹- زرین کوب، عبدالحسین، بحر در کوزه، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران؛

۱۰- فروزانفر، بدیع الزمان، مأخذ قصص و تمثیلات مثنوی، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران؛

- ۱۱- فروزانفر، بدیع الزمان، احادیث مثنوی، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۱۲- جعفری، محمد تقی، تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی، چاپ اول، نشر انتشار، تهران؛
- ۱۳- نیکلسون، رینولدالین، شرح مثنوی معنوی، ترجمه و تعلیق از حسن لاهوتی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛
- ۱۴- خوارزمی، کمال الدین حسین، جواهر الاسرار و زواهر الانوار، انتشارات مشعل، تهران؛
- ۱۵- همایی، جلال الدین، مولوی چه می گوید، نشر هما، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۴	نظری	چهرانی	نوع واحد	تعدادواحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۵ قسمت اول: اشعار سعدی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد

متون نظم ۵ (قسمت اول: اشعار سعدی) کد: ۳۱

هدف: آشنایی دانشجویان با اشعار سعدی مانند قصاید، غزلیات، مثنوی ها و ...

سرفصل:

- ۱- شرح احوال و آثار سعدی
- ۲- سیر قصیده در ادب فارسی با تکیه بر قصیده تعلیمی
- ۲- تدریس دست کم تعداد ۱۵ قصیده از قصاید سعدی با توجه به نکات ادبی و دینی.
- ۳- غزل و سیر تحول آن در ادب فارسی.
- ۴- غزل عاشقانه و سبک سعدی در این زمینه.
- ۵- تدریس دست کم ۵۰ غزل از غزلهای سعدی با توجه به نکات ادبی و بلاغی.
- ۶- سبک سعدی در بوستان و جهان بینی وی در آن (۱/۳ بوستان با تکیه بر نکات ادبی و اخلاقی آن خوانده شود).
- ۷- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- سعدی مصلح بن عبدالله کلیات سعدی، محمدعلی قزوینی، چاپ دوم، انتشارات ققنوس، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- شعیبا، سیروس، سیر غزل در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات فردوسی، تهران.
- ۲- ذکر جمیل سعدی (مجموعه مقالات کنگره بزرگداشت هشتادمین سال تولد سعدی)، وزارت ارشاد اسلامی، تهران.
- ۳- حسن لی، کاووس، فرهنگ سعدی پژوهی، چاپ اول، بنیاد فارس شناسی، شیراز.
- ۴- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۵- موحد، شیبا، سعدی، چاپ اول، انتشارات طرح نو، تهران.
- ۶- سعدی مصلح بن عبدالله بوستان سعدی یوسفی، به کوشش غلامحسین یوسفی، چاپ چهارم، انتشارات خوارزمی، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۴	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۵ قسمت دوم: اشعار حافظ		
	عملی					
	نظری	اصلی- الزامی			نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲
	عملی	تخصصی				
	نظری	اختیاری				
	عملی					
نظری						
عملی						
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	عنوان درس به انگلیسی:		
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	عنوان درس به انگلیسی:		

متون نظم ۵ (قسمت دوم: اشعار حافظ) کد: ۳۲

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری شمس الدین حافظ شیرازی.

سرفصل:

۱- شرح احوال حافظ؛

۲- شرح موضوعی غزلیات حافظ (مانند: موضوعات عرفانی، اجتماعی، زیباییشناختی و ...)؛

۳- عصر حافظ؛

۴- سیر غزل تا عصر حافظ؛

۵- شیوه شاعری و مقام حافظ؛

۶- تدریس حدود ۱۵۰ غزل منتخب از حافظ؛

۷- ترکیبات و اشارات فرانی و عرفانی حافظ؛

۸- معرفی و نقد منابع

تذکر ۱: غزلهای کلیدی حافظ شرح و تحلیل شود به گونه ای که هدف درست خواندن شعر حافظ، شناخت موسیقایی و جنبه های زیبایی

شناختی و محتوایی و دیدگاههای حافظ و ... حاصل شود.

تذکر ۲: بخشهایی به صورت خودخوان تعیین می شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- حافظ، دیوان، به تصحیح غنی- قزوینی، انتشارات زوار، تهران؛

۲- حافظ، دیوان، به تصحیح پرویز خانلری، انتشارات علمی، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- خرماهی، بهاء‌الدین، حافظ نامه، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛
- ۲- مرتضوی، منوچهر، مکتب حافظ، چاپ دوم، نشر توس، تهران؛
- ۳- نیاز کرمانی، سعید، حافظ شناسی، چاپ اول، انتشارات پازنگ، تهران؛
- ۴- نیکتام، مهرداد، کتابشناسی، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛
- ۵- خرماهی، بهاء‌الدین، ذهن و زبان حافظ، چاپ اول، نشر نو، تهران؛
- ۶- زرین کوب، عبدالحسین، از کوجه رندان، چاپ دوم، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۷- صدیقیان، مهین دخت، میر عابدینی، ابوطالب، فرهنگ واژه‌نمای حافظ، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۸- شرح سودی بر حافظ، ترجمه عصمت ستارزاده، چاپ سوم، انتشارات نگاه، تهران؛
- ۹- غنی، قاسم، تاریخ عصر حافظ، چاپ اول، انتشارات زوار، تهران؛
- ۱۰- معین، محمد، حافظ شیرین سخن، چاپ اول، انتشارات معین، تهران؛
- ۱۱- زریاب خویی، عباس، آئینه جام، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران؛
- ۱۲- مطهری، مرتضی، تماشاگاه راز(عرفان حافظ)، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران، تهران؛
- ۱۳- اکبر آبادی، بدرالدین، بدرالشروح، چاپ اول، انتشارات انصاری، پاکستان؛
- ۱۴- خانلری، پرویز، دیوان حافظ، چاپ دوم، انتشارات خوارزمی، تهران؛
- ۱۵- حافظ، (تصحیح مسعود فرزاد)، چاپ اول، انتشارات هنگام، تهران؛
- ۲۱- ریاحی، محمدمبین، گلگشت در اندیشه و شعر حافظ، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران؛
- ۲۲- رحیمی، مصطفی، حافظ اندیشه، چاپ اول، انتشارات نور، تهران؛
- ۲۳- ملاح، حسینعلی، حافظ و موسیقی، چاپ دوم، انتشارات نشر فرهنگ، تهران؛
- ۲۴- ذوالنور، رحیم، در جستجوی حافظ، چاپ دوم، انتشارات زوار، تهران؛
- ۲۵- اسلامی ندوشن، محمدعلی، ماجرای پایان ناپذیر حافظ، چاپ دوم، انتشارات بزدان، تهران؛
- ۲۶- آشوری، داریوش، عرفان و رندی در شعر حافظ، چاپ دوم، نشر مرکز، تهران؛
- ۲۷- نیک نام، مهرداد، کتابشناسی حافظ، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛
- ۲۸- جاوید، هاشم، حافظ جاوید، چاپ اول، انتشارات فرزاد روز، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۵	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۵ قسمت سوم: صائب و شاعران سبک هندی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی- الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار	اموزش تکمیلی عملی: سمینار	
ندارد		دارد	کارگاه	کارگاه	آزمایشگاه

متون نظم ۵ (قسمت سوم: صائب و شاعران سبک هندی) کد: ۳۳

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعری صائب و آشنایی عمیق با شعر وی و تا اندازه ای دیگر شاعران برجسته سبک هندی

سرفصل:

- ۱- شرح احوال و آثار و شرایط تاریخی و اجتماعی روزگار شاعران سبک هندی
- ۲- بررسی شیوه شاعری شاعران سبک هندی
- ۳- سیر غزلسرای در سبک هندی
- ۴- معرفی و نقد منابع درباره شاعران مورد بحث
- ۵- شرح و تحلیل ۵۰ غزل از صائب و ۵۰ غزل از طالب آملی، نظیری نیشابوری، کلیم کاشانی، بیدل دهلوی، حکیم شفای.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- دیوان شاعران مذکور.

منابع پژوهشی:

- ۱- قهرمان، محمد، مجموعه رنگین گل، چاپ اول، انتشارات سخن، تهران؛
- ۲- شفیع، کدکنی، محمدرضا، شاعر آینه‌ها، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران؛
- ۳- دریاگشت، رسول، صائب و سبک هندی، چاپ اول، انتشارات قطره، تهران؛
- ۴- شعاع جعفر و مؤتمن، زین‌العابدین، چاپ اول، انتشارات بنیاد، تهران؛
- ۵- شفیع کدکنی، محمدرضا، شاعری در هجوم منتقدان، چاپ اول، انتشارات آگاه تهران؛
- ۶- شمس، محمد، سبک هندی، کلیم کاشانی، انتشارات آدینه؛
- ۷- حسینی، حسن، بیدل، سبهری و سبک هندی، چاپ اول، انتشارات سروش، تهران؛
- ۸- دستگردی، وحید، تذکره نصرآبادی، چاپ اول، انتشارات فروغی، تهران؛
- ۹- شعیبا، سیروس، سیر غزل در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات فردوسی، تهران؛

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرائی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نثر ۱ (متون ادبی - تاریخی با تکیه بر تاریخ بیهقی) عنوان درس به انگلیسی:		
	عملی					
	نظری	اصلی- الزامی			نوع واحد	
	عملی					
	نظری	تخصصی				تعداد ساعت: ۳۲
	عملی					
نظری	اختیاری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد		

متون نثر ۱ (متون ادبی - تاریخی با تکیه بر تاریخ بیهقی) کد: ۳۴

هدف: آشنایی با متون ادب فارسی و کسب مهارت خواندن و درک این متون بویژه تاریخ بیهقی و شناخت سیر تحول تاریخ نویسی فارسی

سرفصل:

- ۱- کلیات: تاریخ نویسی به زبان فارسی، متون عمده تاریخی، شیوه های تاریخ نگاری، سیر تحول آن و .....
- ۲- مهمترین متون تاریخی به زبان فارسی مانند: تاریخ بلعمی، تاریخ بیهقی (مسعودی) - مراهه - الصدور، تاریخ جهانگشا، سیره جلال الدین منکبرنی.
- ۳- بیهقی و تاریخ تولد، وفات، حوادث زندگی و آثار او.
- ۴- تاریخ بیهقی (مسعودی)، ارزش ادبی و تاریخی آن، فواید جامعه شناختی، شیوه تاریخ نگاری، جایگاه و تاثیر آن در ادب فارسی و
- ۵- تدریس و رفع اشکال دست کم یک سوم تاریخ بیهقی و بخش هایی از تاریخ بلعمی، جهانگشای جوینی، سیره جلال الدین منکبرنی.
- ۶- معرفی و نقد منابع.

تذکر: بخش هایی از متون یاد شده بالا بر عهده دانشجویان است.

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- ابولفضل بیهقی محمد بن حسین تاریخ مسعودی (بیهقی)، تصحیح محمد جعفر یاحقی و مهدی سیدی، انتشارات سخن، تهران.
- منابع پژوهشی:**
- ۲- ابوعلی بلعمی، محمد بن محمد تاریخ بلعمی یا تصحیح محمد تقی بهار (ملک الشعرا)، وزارت فرهنگ، تهران؛
- ۳- _____ تاریخنامه طبری، تصحیح محمد روشن، انتشارات سروش، تهران؛
- ۴- عظاملک جوینی، بهاء الدین محمد، تاریخ جهانگشا، تصحیح محمد قزوینی، انتشارات کلاله خاور، تهران؛
- ۵- زیدری خرندزی، شهاب الدین محمد، سیره جلال الدین منکبرنی، تصحیح مجتبی مینوی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران؛
- ۶- وصاف شیرازی، شرف الدین عبدالله، تاریخ وصاف (تجزیه الامصار و تحزته الاعصار) به همت محمد مهدی اصفهانی، چاپ سنگی؛
- ۷- یادنامه بیهقی، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد؛

- ۸- آیتی، عبدالمحمد، تحریر تاریخ و صاف، بنیاد فرهنگ ایران، تهران؛
- ۹- تروت، منصوره، تحریر نوین تاریخ جهانگشا، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۱۰- خانمی، احمد، شرح مشکلات تاریخ جهانگشای جوینی، نشر علم، تهران؛
- ۱۱- خطیب رهبر، خلیل، شرح مشکلات تاریخ بیهقی، نشر مهتاب، تهران؛
- ۱۲- خطیبی، حسین، فن نثر در ادب فارسی، انتشارات زوار، تهران؛
- ۱۳- زرین کوب، عبدالحسین، تاریخ در ترازو، انتشارات امیر کبیر، تهران؛
- ۱۴- یوسفی، غلامحسین، برگهایی در آغوش باد، انتشارات علمی، تهران؛
- ۱۵- _____، فرخی میستانی بحثی در شرح احوال، روزگار و شعر او، انتشارات علمی، تهران؛
- ۱۶- والد من مریلین، زمانه زندگی (کارنامه بیهقی یا ترجمه منصوره اتحادیه نظام مالی) تاریخ ایران، تهران؛
- ۱۷- باسورث ک، تاریخ غزنویان با ترجمه حسن انوشه، انتشارات امیر کبیر، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نثر ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نثر ۲ (متون ادبی- داستانی با تاکید بر کلیله و دمنه)
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			عنوان درس به انگلیسی:
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار	
ندارد		ندارد	ندارد	کارگاه آزمایشگاه	

متون نثر ۲ (متون ادبی- داستانی با تاکید بر کلیله و دمنه) کد: ۳۵

هدف: آشنایی با متون ادب فارسی

سرفصل:

- ۱- کلیات: ادبیات داستانی: داستان، قصه، حکایت، فابل و.....
- ۲- سابقه ادبیات داستانی در زبان فارسی و سیر تحول آن برجسته‌ترین متون داستانی ترفارسی مانند کلیله و دمنه، هزار و یک شب، داراب نامه، اسکندرنامه، مرزبان نامه، انوار سهیلی و.....
- ۳- تدریس و رفع اشکال کلیله و دمنه.
- ۴- معرفی و نقد منابع.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- نصرالله منشی ابوالمعالی، کلیله و دمنه، تصحیح مجتبی مینوی تهرانی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- ۲- نصرالله منشی ابولمعالی، کلیله و دمنه، تصحیح حسن حسن زاده آملی، انتشارات امیرکبیر، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- البخاری محمد بن عبدالله، داستانهای بیدپای، تصحیح پرویز خانلری و محمد روشن، انتشارات خوارزمی، تهران.
- ۲- وراوینی سعدالدین، مرزبان نامه، با شرح دکتر خلیل خطیب رهبر، انتشارات صفی علیشاه، تهران.
- ۳- _____، مرزبان نامه، تصحیح دکتر محمد روشن، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران، تهران.
- ۴- کاتب ارجانی، فرامرز بن خداداد، سمک عیار، تصحیح دکتر پرویز خانلری، انتشارات آگاه، تهران.
- ۵- بیغمی محمد بن احمد، داراب نامه، تصحیح دکتر ذبیح الله صفا، نگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران.
- ۶- طروسوس محمد بن حسین، داراب نامه، تصحیح دکتر ذبیح الله صفا، نگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران.
- ۷- طسوجی، عبداللطیف، هزار و یک شب، نشر هرمس، تهران.
- ۸- ایروین زابرت، تحلیلی از هزار و یک شب، ترجمه فریدون بدره‌ای، نشر فرزاد روز، تهران.

- ۹- دارای خسرو، شکرستان یا منظومه انوار سهیلی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران.
- ۱۰- کاشفی سبزواری، کمال الدین حسین، انوار سهیلی، انتشارات امیر کبیر، تهران.
- ۱۱- محجوب محمد، جعفر، دربارہ کلیله و دمنه، انتشارات خوارزمی، تهران.
- ۱۲- یوسفی، غلامحسین، دیداری یا اهل قلم، انتشارات علمی، تهران.
- ۱۳ - پینالت دیوید، شیوه های داستان پردازی در هزار و یک شب، ترجمه فریدون بدره ای، انتشارات هرمس، تهران.
- ۱۴- صباغ جورج، هزار و یک شب در ادبیات و جامعه اسلامی، ترجمه فریدون بدره ای، انتشارات هرمس، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نثر ۲	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۲۲	عنوان درس به فارسی: متون نثر ۳ (متون ادبی - تعلیمی با تاکید بر گلستان) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	اصلی			
	نظری	الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ندارد		سفر علمی: دارد		کارگاه آزمایشگاه: ندارد	

متون نثر ۳ (متون ادبی - تعلیمی با تاکید بر گلستان) کد: ۳۶

هدف: آشنایی با متون ادب تعلیمی و نحوه شکل گیری و تحول آنها و خواندن و درک آنها بویژه گلستان سعدی.

سرفصل:

- ۱- کلیات: مبانی نظری ادبیات تعلیم، پیدایی و سیر تاریخی آن
  - ۲- معرفی برجسته ترین نمونه های ادب تعلیمی.
  - ۳- نثر مسجع: پیدایی و سیر تاریخی آن، معرفی برجسته ترین نمونه های نثر مسجع و نویسندگان آنها.
  - ۴- مقامه و مقامه نویسی در ادب فارسی و نقش زبان فارسی و عربی در تکامل مقامه نگاری
  - ۵- گلستان، سبک و جایگاه آن در ادب فارسی و تاثیر آن در زبان فارسی -
  - ۶- تدریس و رفع اشکال تمامی گلستان و شرح ویژگی های تعلیمی، اخلاقی، ادبی و بلاغی و دستوری و ..... آن.
  - ۷- تدریس و رفع اشکال بخش هایی از مقامات حمیدی، آثار خواجه عبدالله انصاری، بهارستان جامی، تذکره الایاء عطار، مناشات قائم مقام فراهانی و .....
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- سعدی مصلح بن عبدالله گلستان، به کوشش غلامحسین یوسفی،
- ۲- گلستان، به کوشش خلیل خطیب رهبر.

منابع پژوهشی:

- ۱- انصاری هروی، خواجه عبدالله، مجموعه مناجات ها، گرد آورنده منصورالدین خواجه نصیری، تهران؛
- ۲- _____ مجموعه رسائل خواجه عبدالله، به تصحیح محمد سرور مولایی، انتشارات، تهران؛

- ۳- بلخی قاضی حمید الدین، مقامات با تصحیح دکتر رضا انزابی نژاد، مرکز نشر دانشگاهی، تهران؛
- ۴- _____، مقامات به سعی سید علمی اکبر ابرقویی، کتابفروشی تایید، اصفهان؛
- ۵- جامی، نورالدین عبدالرحمن، بهارستان و رسائل جامی، تصحیح اعلاخان افصح زادو .....، ناشر میراث مکتوب، تهران؛
- ۶- قائم مقام فراهانی ابوالقاسم، منشآت، به اهتمام جهانگیر قائم مقامی، انتشارات ابن سینا، تهران؛
- ۷- _____ ذکر جمیل سعدی، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی، تهران؛
- ۸- ابراهیمی حریری فارسی، مقامه نویسی در ادبیات فارسی و تاثیر مقامات عربی بر آن، انتشارات دانشگاه تهران، تهران؛
- ۹- خطیب سهر خلیل، شرح گلستان، انتشارات صفی علیشاه، تهران؛
- ۱۰- خزائلی، محمد، شرح گلستان، انتشارات علمی، تهران؛
- ۱۱- عطیعی حسین، فن نثر در ادب فارسی، انتشارات زوار، تهران؛
- ۱۲- زرین کوب، عبدالحسین، حدیث خوش سعدی، انتشارات سخن، تهران؛
- ۱۳- رستگار فسایی، منصور، مجموعه مقامات درباره شعر و زندگی سعدی، دانشگاه شیراز، شیراز؛
- ۱۷- حسن لی، کاوس، کتابشناسی سعدی، بنیاد فارس شناسی شیراز.

عنوان درس به فارسی: متون نثر ۴ (متون ادبی عرفانی با تاکید بر مرصاد العباد) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	چیرانی	نظری	دروس پیشنهادی: متون نثر ۳		
			اموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	اصلی- الزامی		عملی	
				اختیاری		تخصصی	نظری
						عملی	نظری
						عملی	عملی
						عملی	عملی
دارد	ندارد	کارگاه آزمایشگاه	سمینار	ندارد			

متون نثر ۴ (متون ادبی عرفانی با تاکید بر مرصاد العباد) کد: ۳۷

هدف: آشنایی با متون ادب عرفانی فارسی و کسب مهارت خواندن و درک آنها بویژه مرصاد العباد
روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

سرفصل:

- ۱- کلیات: متون عرفانی، پیدایی و سیر تحول آنها.
- ۲- معرفی برجسته ترین متون عرفانی فارسی مانند: شرح التعرف، کیمیای سعادت، اسرارالتوحید، تذکره الاولیاء، کشف المحجوب، مرصاد العباد، مصباح الهدایه، عوارف المعارف، صد میدان، سوانح، لمعات، معارف بهاء ولد.
- ۲- تبیین جایگاه این متون در ادب فارسی و نقش آنها در شکل گیری اندیشه های شاعران پارسی گوی.
- ۳- تدریس و رفع اشکال مرصاد العباد و پاره ای از دیگر کتابهای یاد شده از جمله صد میدان، شرح التعرف، کیمیای سعادت، اسرارالتوحید و لمعات عراقی.

تذکر: بخشهایی از کتابهای یاد شده به عهده دانشجو خواهد بود.

منابع اصلی:

- ۱- نجم الدین رازی، عبدالله بن محمد، مرصاد العباد من العباد الی المعاد، تصحیح محمد امین ریاحی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- امام غزالی، ابوحامد، کیمیای سعادت، تصحیح حسن خدیو جم، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- ۲- سهروردی، شهاب الدین عمر، عوارف المعارف، ترجمه عبدالعزیز اصفهانی، تصحیح قاسم انصاری، علمی و فرهنگی، تهران.
- ۳- هجویری، علی بن عثمان، کشف المحجوب، مقدمه، تصحیح و تعلیقات دکتر محمود عابدی، سروش، تهران.
- ۴- غزالی، احمد، سوانح، تصحیح نصرالله پورجوادی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- ۵- عطار، فرید الدین، تذکره الاولیاء، تصحیح محمد استعلامی، انتشارات زواره، تهران.
- ۶- کاشانی، عزالدین محمود، مصباح الهدایه، تصحیح جلال الدین همایی انتشارات هما، تهران.
- ۷- محمد بن منور، اسرارالتوحید، تصحیح محمد رضا شفیعی کدکنی، آگاه، تهران.
- ۸- کلایبازی، ابوبکر بن محمد، شرح التعرف لمذهب التصوف، تصحیح محمد روشن باسطیر، تهران.

دروس پیشنیاز: متون نشر ۴	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نشر ۵ (متون تفسیری با تاکید بر کشف الاسرار و تفسیر ابوالفتوح) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	اصلی-			
	نظری	الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد کارگاه آزمایشگاه	ندارد		

متون نشر ۵ (متون تفسیری با تاکید بر کشف الاسرار و تفسیر ابوالفتوح) کد: ۳۸

هدف: آشنایی با متون تفسیری و کسب مهارت درک تفاسیر فارسی بویژه کشف الاسرار و روض الجنان.

سرفصل:

۱- کلیات (تاویل، ترجمه، تفسیر، روشهای تفسیر و...)

۲- تفسیر نویسی در زبان فارسی و سیر تحول آن.

۳- مفسران بزرگ ایرانی و تفسیرهای برجسته فارسی.

۴- سبک‌های ادبی کشف الاسرار و روض الجنان.

۵- تدریس و رفع اشکال بخشهایی از کشف الاسرار و روض الجنان.

(ترجیحا تفسیر سوره های غافر، الرحمن واقعه، یوسف و جزء سی ام)

۶- معرفی و نقد منابع.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- حمیدی، کشف الاسرار و وعده الابرار، به اهتمام علی اصغر حکمت، انتشارات امیر کبیر، تهران.

۲- ابوالفتوح رازی، روض الجنان، انتشارات امیر کبیر، تهران.

منابع پژوهشی:

۱- خرمشاهی، بهاء‌الدین، قران پژوهی، مرکز نشر فرهنگی شرق، تهران.

۲- سادات ناصری، حسن و منوچهر دانش پژوه، هزار سال تفسیر فارسی، انتشارات البرز، تهران.

۳- نویا، بیل، تفسیر قرآنی و زبان عرفان، ترجمه اسماعیل سعادت، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

۴- مطهری، مرتضی، آشنایی با علوم قرآنی، تهران، انتشارات صدرا.

عنوان درس به فارسی: عربی ۱ قسمت اول: (قواعد و متون) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		عملی	
			نظری	
			عملی	
			نظری	
			عملی	
تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	دروس پیشنهادی: ندارد	
تعداد ساعت: ۳۲		اصلی-الزامی		
		تخصصی		
		اختیاری		
		نظری		
		عملی		
آموزش تکمیلی عملی: سمینار		دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد

عربی ۱ قسمت اول: (قواعد و متون) کد: ۳۹

هدف: آشنایی دانشجویان با قواعد علم صرف با تاکید بر شواهد قرآنی
سرفصل:

- ۱- ترجمه و تفسیر آیاتی از قرآن کریم (جزء سی ام قرآن)
- ۲- اشاره به نکات مهم صرفی آیات و ریشه شناسی کلمات
- ۳- اشاره به معارف و انواع مشتق و مذکر و مؤنث و ... در کلمات قرآنی
- ۴- تمرین عملی: تجزیه آیات.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- قرآن کریم
- ۲- م. صافی، ب. دارالرشید الجدول فی اعراب القرآن و صرفه.
- ۳- ا. عکبری، تصحیح ا. علوه عوض « املا ما من به الرحمن من وجوه الاعراب و القرائت فی جمیع القرآن » مکتبه و مطبعه مصطفی البابی الحلبي و اولاده، مصر.
- ۴- ابن خالویه، حسین بن احمد، اعراب ثلاثین سوره من قرآن الکریم، مصحح عبدالرحیم محمود، ناصر خسرو، تهران.
- ۵- المعجم فی اعراب مفردات القرآن
- ۶- مبادئ العربیة شرتونی ج ۴، اصول الصرف شهابی، زبان قرآن حمید محمدی و ...

دروس پیشنهادی: عربی ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: عربی ۲ قسمت دوم: (قواعد و متون) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی سعینار کارگاه آزمایشگاه ندارد					

عربی ۲ قسمت دوم: (قواعد و متون) کد: ۴۰

هدف: آشنایی دانشجویان با قواعد علم صرف پیشرفته با تاکید بر نهج البلاغه

سرفصل:

- ۱- ترجمه بخشهایی از نهج البلاغه (نامه به مالک اشتر و وصیت نامه به امام حسن (ع))
- ۲- اشاره به نکات مهم صرفی پیشرفته در نهج البلاغه و ریشه شناسی کلمات
- ۳- قواعد ادغام، اعلال و اشتقاق و ... در نهج البلاغه
طرح مبحث تخصصی فعل: معلوم و مجهول، لازم و متعدی و ...
طرح مبحث تخصصی اسم: انواع جمع، جامد و مشتق و ...
طرح مبحث حرف: انواع حروف عاملی و غیر عاملی و ...
- ۴- تمرین عملی: تجزیه نهج البلاغه
- ۵- بخشهایی از قرآن به صورت خودخوان تعیین می شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- نهج البلاغه
- ۲- کریم، زمانی جعفری «فرهنگ لغات نهج البلاغه» چاپ اول، انتشارات کیهان، تهران.
- ۳- محمد تقی، جعفری «ترجمه و تفسیر نهج البلاغه» چاپ اول، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.
- ۴- چند شرح مهم از نهج البلاغه.
- ۵- مبادی العربیه، شرتونی، ج ۴، اصول الصرف شهابی، جامع المقدمات و ...
- ۶- ماهیار، عباس، صرف و نحو عربی او ۲، انتشارات سمت، تهران.
- ۷- نجفی، شمس الدین، فرهنگ اصیل، امیرکبیر، تهران.

عنوان درس به فارسی: عربی ۳ قسمت سوم: (قواعد و متون) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیشنهادی: عربی ۲
	تعداد ساعت: ۳۲		اصلی-الزامی	عملی	
			تخصصی	نظری	
				عملی	
				نظری	
				عملی	
اختیاری	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سمینار			دارد	ندارد	
سفر علمی			کارگاه آزمایشگاه		

عربی ۳ قسمت سوم: (قواعد و متون) کد: ۴۱

هدف: شناخت قواعد علم نحو و ایجاد مهارت برای ترکیب جمله‌های عربی در متون مختلف
سرفصل:

- ۱- تعریف علم نحو و بیان موضوع و مسائل آن
- ۲- تدریس بخش مرفوعات و بخشی از منصوبات قواعد نحو به صورت تخصصی و پیشرفته
- ۳- تمرین و کاربرد قواعد نحوی در بخشی از آیات و احادیث (نهج البلاغه)
- ۴- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- صحیفه سجاده
- ۲- نهج البلاغه
- ۳- رادمنش، محمد، نحو برای دانشجو، چاپ دوم، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد.
- ۴- الشرتونی، رشید، مبادئ العربیة، چاپ اول، انتشارات دارالعلم.
- ۵- هاشمی، سیداحمد، تعلیم اللغة العربیة.
- ۶- الجارم، علی، النحو الواضح، الهام
- ۷- النطائی، محمد، المنهاج فی القواعد و الاعراب، انتشارات ناصر خسرو، تهران.
- ۸- ماهیار، عباس، صرف و نحو عربی ۱ و ۲، انتشارات سمت، تهران

دروس پیشنهادی: عربی ۳	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: عربی ۴ قسمت چهارم: (قواعد و متون)	
	عملی				
	نظری	اصلی-			تعداد ساعت: ۳۲
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ندارد		کارگاه	سفر علمی	عنوان درس به انگلیسی:	

عربی ۴ قسمت چهارم: (قواعد و متون) کد: ۴۲

هدف: شناخت تخصصی قواعد علم نحو و ایجاد مهارت برای ترکیب اشعار و جمله های عربی در متون مختلف

سرفصل:

- ۱- بیان اجمالی قواعد بخش مرفوعات و منصوبات نحو
- ۲- تدریس بخش دوم منصوبات و مجرورات و جمل عربی به صورت تخصصی
- ۳- تمرین و کاربرد قواعد نحوی در اشعار و متون عربی
- ۴- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- رادمش، سیدمحمد، نحو برای دانشجو، آستان قدس رضوی، مشهد.
- ۲- شرتونی، رشید، مبادی العربیه، چاپ اول، انتشارات دارالعلم.
- ۳- الجارم، علی، النحو الواضح، الهام.
- ۴- ماهیار، عباس، صرف و نحو عربی ۱ و ۲، انتشارات سمت، تهران.
- ۵- عکبری، عبدالله بن الحسین بن عبدالله، املاء مامن به الرحمن من وجوه الاعراب و القرانت فی جمیع القرآن، تصحیح ابراهیم عطوه عوض، مکتبه و مطبعه مصطفی البایی الجلی و الاولاده، مصر.
- ۶- انطاکس، محمد، المنهاج فی القواعد و الاعراب، ناشر ناصر خسرو، تهران.
- ۷- همدانی، بدیع الزمان، مقامات، مطبع ناصر، بمبئی.
- ۸- رادمش، سیدمحمد، برگزیده ای از متون نظم و نثر عربی معاصر، آستان قدس رضوی، مشهد.
- ۹- ش. لويس، المجانی الحدیثه عن مجانی الادب، المطبعه الکاتولیکیه، بیروت.

عنوان درس به فارسی: عربی ۵ قسمت پنجم: (قواعد و متون) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری	جبرانی	دروس پیشنیاز: عربی ۴	
	تعداد ساعت: ۳۲		عملی			
			نظری			اصلی-
			عملی			الزامی
			نظری			تخصصی
			عملی			اختیاری
آموزش تکمیلی عملی: دارد			ندارد			
سفر علمی			کارگاه آزمایشگاه سمینار			

عربی ۵ قسمت پنجم: (قواعد و متون) کد: ۴۳

هدف: آشنایی با متون عربی و به کارگیری قواعد صرف و نحو در ترجمه متون.

سرفصل:

- ۱- تدریس گزیده ای از متون نظم و نثر عربی
- ۳- تمرین و کاربرد قواعد صرف و نحو در متون عربی

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

رادمنش، سیدمحمد، برگزیده ای از متون نظم و نثر عربی معاصر، آستان قدس رضوی، مشهد

۹- ش، لويس، المجانی الحديثه عن مجانی الادب، المطبعة الكاثولیکیه، بیروت

منابع پژوهشی:

۱- رادمنش، سیدمحمد، نحو برای دانشجوی، آستان قدس رضوی، مشهد

۲- الشرتونی، رشید، مبادئ العربیه، چاپ اول، انتشارات دارالعلم

۳- الحارم، علی، النحو الواضح، الهام

۴- ماهیار، عباس، صرف و نحو عربی ۱ و ۲، انتشارات سمت، تهران

۵- عکبری، عبدالله بن الحسین بن عبدالله، املاء مامن به الرحمن من وجوه الاعراب و القرائت فی جمیع القرآن، تصحیح ابراهیم عطوه

عوض، مکتبه و مطبعه مصطفی البابی الجلی و الاولاده، مصر

۶- انطاکی، محمد، المنهاج فی القواعد و الاعراب، ناشر ناصر خسرو، تهران.

۷- همدانی، بدیع الزمان، مقامات، مطبع ناصر، بجئی.

عربی ۵ درس پیشنیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: عربی ۶ قسمت ششم: (قواعد و متون) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار			

عربی ۶ قسمت ششم: (قواعد و متون) کد: ۴۴

هدف: تسلط کامل دانشجویان بر ترجمه و فهم متون عربی و به کارگیری قواعد صرف و نحو.
سرفصل:

- ۱- تدریس ابیات عربی در متون ادب فارسی
  - ۳- تمرین و کاربرد قواعد صرف و نحو در ابیات عربی
- روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

فقیهی، ابیات عربی در فارسی، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- رادمنش، سیدمحمد، نحو برای دانشجویان، آستان قدس رضوی، مشهد.
- ۲- الشرتونی، رشید، مبادئ العربیة، چاپ اول، انتشارات دارالعلم.
- ۳- الحارم، علی، النحو الواضح، الهام.
- ۴- ماهیار، عباس، صرف و نحو عربی ۱ و ۲، انتشارات سمت، تهران.
- ۵- عکبری، عبدالله بن الحسین بن عبدالله، املاء مامن به الرحمان من وجوه الاعراب و القرائت فی جمیع القرآن، تصحیح ابراهیم عطوه عوض، مکتبه و مطبعه مصطفی البابی الجلی و الاولاده، مصر.
- ۶- انطاکی، محمد، المنهاج فی القواعد و الاعراب، ناشر ناصر خسرو، تهران.
- ۷- همدانی، بدیع الزمان، مقامات، مطبع ناصر، بمبئی.

دروس پیشنهادی: زبان عمومی	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۱ عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: دارد		سفر علمی		سمینار کارگاه آزمایشگاه	
ندارد					

زبان تخصصی قسمت اول کد: ۴۵

هدف: درک متون انگلیسی درباره زبان و ادبیات فارسی و گسترش دایره لغات تخصصی دانشجویان

سرفصل:

در این درس متون حاوی موارد ذیل تدریس می‌شود:

- ۱- زندگی نامه، نام و محتوای آثار شاعران و نویسندگان ادبیات فارسی
  - ۲- اصطلاحات ادبی
  - ۳- فنون ادبی
  - ۴- نتایج تحقیقات و مطالعات خارجیان درباره زبان و ادبیات فارسی
  - ۵- معرفی و نقد منابع
- تذکره ۱: حداقل ۵۰ صفحه از متون مذکور تدریس می‌شود.
- تذکره ۲: بخشهایی از متون به صورت خودخوان تعیین می‌شود.
- روش ارزیابی:**

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

۱- A Literary history of Persia (۴ volumes) E.G. Brown.

۲- براون، ادوارد، تاریخ ادبیات ایران، ترجمه علی پاشا صالح و دیگران، ابن سینا، مروارید، تهران.

۳- دائرةالمعارف اسلام چاپ لندن هلند، Encyclopedia of Islam

۴- افقری، زبان تخصصی برای دانشجویان ادبیات فارسی، (۲ مجلد)، انتشارات سمت.

دروس پیشنهادی: زبان تخصصی ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی	اصلی-			زبان تخصصی ۲
	نظری	الزامی			عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی کارگاه آزمایشگاه		
ندارد			سعینار		

زبان تخصصی (۲) کد: ۴۶

هدف:

درک عمیقتر متون انگلیسی در مورد زبان و ادبیات فارسی و گسترش دایره لغات تخصصی دانشجویان

سرفصل:

در این درس با تکیه بر جنبه‌های تحلیلی، متونی که حاوی نکات ذیل باشد تدریس می‌شود:

۱- زندگی نامه، نام و آثار شاعران و نویسندگان ادبیات فارسی

۲- تعییرات و معادل های رایج و پر کاربرد در متون ادبی

۳- اصطلاحات ادبی

۴- فنون ادبی

۵- نتایج تحقیقات و مطالعات خارجی در مورد زبان و ادبیات فارسی

۶- اشعار شاعران برجسته فارس به زبان انگلیسی (مانند: حافظ، سعدی، خیام و ...)

۷- معرفی و نقد منابع

تذکره ۱: حداقل ۵۰ صفحه از متون مذکور تدریس می‌شود.

تذکره ۲: بخشهایی از متون به صورت خودخوان تعیین می‌شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

۱- Buijn,jo.t.p.de.Persian sufi poetry. Curzon. ۱۹۹۷-

۲- آربری، آرتور جان، ادبیات کلاسیک فارسی، ترجمه اسدالله آزاد، چاپ اول، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد.

۳- براون، ادوارد، تاریخ ادبیات ایران، ترجمه علی پاشا صالح و دیگران، ابن سینا، مروارید، تهران.

۴- A Literary history of Persia (۴ volumns) E.G.Brown.

۵- آربری، آرتور جان، داستانهای مثنوی.

۷- دائرةالمعارف اسلام، چاپ لیدن هلند، Encyclopedia of Islam

۸- افقری، زیان تخصصی برای دانشجویان ادبیات فارسی، (۲ مجلد) ، انتشارات سمت.

۹- Discourses of Rumi by Arberry.

عنوان درس به فارسی: جریان شناسی شعر معاصر ایران عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنیاز: ندارد
			اصلی- الزامی	عملی	
				نظری	
			تخصصی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
عملی	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه					
ندارد سمینار					

جریان شناسی شعر معاصر ایران کد: ۴۷

هدف: آشنایی با احوال و آثار شاعران فارسی و سیر تحول شعر از مشروطه تا امروز
سرفصل:

- ۱- بررسی ویژگیهای تاریخی - اجتماعی عصر مشروطه
- ۲- تجدد و نوگرایی (مدرنیته) و تأثیر آن بر فرهنگ و ادب فارسی
- ۳- شعر عصر بیداری و شخصیت‌های برجسته آن (مانند: فرخی، نسیم شمال، ادیب‌العمالک، بهار، دهخدا، پروین، عشقی و ...)
- ۴- عصر نوگرایی و پیکار کهنه و نو در شعر فارسی (روزنامه‌های تجدد، آزادستان و ...)
- ۵- پیشگامان شعر نیمایی
- ۶- شعر نیمایی و ادوار آن
- ۷- جریانها و شخصیت‌های شعر نیمایی (اخوان، فروغ، توللی، شاملو، نادر پور، سپهری، شفیعی کدکنی و ...)
- ۸- شعر سپید، آزاد، موج نو، حجم و ...
- ۹- ادامه شعر سنتی (شهریار، امیری فیروزکوهی، رهی معیری، پژمان بختیاری، حمیدی شیرازی و ...)
- ۱۰- ادبیات عصر انقلاب و شعر انقلابی و شعر جنگ
- ۱۱- ادامه شعر سنتی پس از انقلاب (مشفق کاشانی، قیصر امین پور، حسینی، متزوی، احتشامی، پرنگ و ...)
- ۱۲- ادامه شعر نیمایی
- ۱۳- شعر پست مدرن و جریانهای آن در دهه‌های گذشته

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- یاحقی، محمدجعفر، جویبار لحظه‌ها، چاپ اول، انتشارات جامی.

منابع پژوهشی:

- ۱- لنگرودی، شمس، تاریخ تحلیلی شعر نو، نشر مرکز، تهران.
- ۲- آراین پور، یحیی، از صبا تا نیما و از نیما تا روزگار ما، چاپ اول، ناشر جیبی، فرانکلین، تهران.
- ۳- حقوقی، محمد، شعر نو از آغاز تا امروز، چاپ اول، انتشارات کتابهای جیبی.
- ۴- کاخی، مرتضی، روش‌تر از خاموشی، چاپ اول، آگاه، تهران.
- ۵- اخوان ثالث، مهدی، بدعتها و بدایع و عطا و نقای نیما یوشیج، بزرگمهر، تهران.
- ۶- زرین کوب، حمید، چشم انداز شعر نو فارسی، توس، تهران.
- ۷- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.

دروس پیشیناز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعدادواحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: جریان شناسی نثر معاصر ایران عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: کارگاه	سفر علمی	سمینار

جریان شناسی نثر معاصر ایران کد: ۴۸

هدف: آشنایی با احوال و آثار نثر نویسان فارسی و سیر تحول نثر از مشروطه تا امروز
مرفصل:

- ۱- تحولات سیاسی اجتماعی دوره بیداری و عصر مشروطه و تأثیر آن بر نثر فارسی
  - ۲- بررسی اجمالی انواع نثر فارسی از مشروطه به بعد
  - ۳- نثر ترجمه‌ای و آثار شخصیت‌های برجسته آن
  - ۴- نثر علمی، دانشگاهی و آثار و شخصیت‌های برجسته آن
  - ۵- معرفی و تحلیل نثر داستانی و آثار و شخصیت‌های برجسته آن (داستانهای تاریخی، داستان کوتاه، رمان، نمایشنامه، فیلمنامه، داستان پست مدرن و ...)
  - ۶- نثر ادبی و آثار و شخصیت‌های برجسته آن
  - ۷- نثر رسانه‌ای، مجله‌های معروف ادبی، روزنامه‌ها و رسانه‌های گفتاری و آثار و شخصیت‌های برجسته آن
  - ۸- نثر پیش از انقلاب و تأثیر مسائل سیاسی، اجتماعی بر آن
  - ۹- تأثیر انقلاب اسلامی و جنگ ایران و عراق بر نثر فارسی معاصر
- روش ارزیابی:**

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- رحیمیان، هرمز، ادوار نثر فارسی از مشروطیت تا انقلاب اسلامی، سمت، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- آرزین پور، یحیی، از صبا تا نیما و از نیما تا روزگار ما، چاپ اول، ناشر جیبی، فرانکلین، تهران.
- ۲- یاحقی، محمدجعفر، جویبار لحظه‌ها، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران.
- ۳- عبداللهیان، حمید، کارنامه نثر معاصر، تهران.
- ۴- براهنی، رضا، قصه نویسی، چاپ اول، انتشارات اشرفی، تهران.
- ۵- بیضایی، بهرام، نمایش در ایران، چاپ اول، انتشارات بی تا، تهران.

- ۶- یان ریپکا و دیگران، تاریخ ادبیات ایران، ترجمه کیخسرو کشاورزی، چاپ اول، انتشارات گوتمیرگ، تهران.
- ۷- سپانلو، محمدعلی، نویسندگان پیشرو ایران، چاپ دوم، انتشارات نگاه، تهران.
- ۸- متینی، جلال، نمونه‌هایی از نثر فصیح فارسی معاصر، چاپ اول، کانون کتاب، تهران.
- ۹- آژند، یعقوب، ادبیات نوین ایران از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران.
- ۱۰- عابدینی، حسن، صد سال داستان نویسی، چاپ اول، انتشارات تندر، تهران.
- ۱۱- براهنی، رضا، طلا در مس، چاپ اول، انتشارات زمان، تهران.
- ۱۲- یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: آشنایی با علوم قرآنی
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی:		سفر علمی	
ندارد	دارد	کارگاه	آزمایشگاه	سمینار	

کد: ۴۹

آشنایی با علوم قرآنی

هدف: آشنایی با علوم و اصطلاحاتی که برای شناخت قرآن ضرورت دارد
سرفصل:

- ۱- کیفیت و شأن نزول و چگونگی جمع آوری و تدوین قرآن
  - ۲- اعجاز قرآن
  - ۳- نامه‌های قرآنی و سوره‌های آن و وجوه تسمیه آنها
  - ۴- بررسی اجمالی علم تفسیر (ترجمه، تفسیر و تائویل)
  - ۵- آشنایی با اصطلاحات علوم قرآنی (مانند: محکم و متشابه، ناسخ و منسوخ، عام و خاص، مجمل و مفصل، مطلق و مقید و ...)
  - ۵- کلیات علم قراءت و آشنایی با قاریان هفتگانه
- روش ارزیابی:**

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- حلبی، علی‌اصغر، آشنایی با علوم قرآنی، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران.
- ۲- رادمنش، محمد، آشنایی با علوم قرآنی، جامی، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- رامیار، محمود، تاریخ قرآن، چاپ دوم، نشر امیرکبیر، تهران.
- ۲- رکنی، محمد مهدی، نامه هدایت، چاپ اول، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد.
- ۳- عطار، داوود، آشنایی با علوم قرآن، ترجمه محمد رادمنش، چاپ اول، انتشارات بنیاد قرآن، تهران.
- ۴- مؤذنی، علی محمد، در قلمرو آفتاب، چاپ اول، انتشارات قدیانی، تهران.
- ۵- حکیمی، محمد رضا، تفسیر آفتاب، چاپ اول، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.

عنوان درس به فارسی: کلیات نقد ادبی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
			اصلی- الزامی	عملی	
				نظری	
			تخصصی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	ندارد	کارگاه آزمایشگاه

کلیات نقد ادبی کد: ۵۰

هدف:

آشنایی با شیوه ها و مباحث نقد نظری و عملی و معرفی مشهورترین مکاتب ادبی جهان

مرفصل:

۱- تعریف نقد ادبی و بررسی تاریخچه آن در ادبیات جهان (فارسی، عربی، یونان و اروپا)

۲- معرفی و نقد منابع

۳- مباحث بنیادی در نقد ادبی (ضرورت نقد، دشواری های نقد ادبی، راه حل های، امکان یا عدم امکان نقد، جایگاه نقد در علوم ادبی)

۴- شیوه های نقد ادبی (نقد نظری، نقد عملی، نقد اعتقادی، نقد اخلاقی، نقد اجتماعی، نقد تاریخی، نقد روانشناسی، نقد صورتگرا (فرمالیستی)، نقد لفظی، نقد فنی، نقد زیبایی شناسی، نقد به روش علوم طبیعی، نقد هرمنوتیک، نقد تأثیری، نقد بیانگرانه و ...) و نحوه

کار بست و بهره گیری از این شیوه ها

۵- سیر نقد در ادبیات کهن و نمونه های آن

۶- سیر نقد در ادبیات معاصر و نمونه های آن

۷- معرفی نمونه های برجسته نقد در آثار ادبی جهان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- شعیبا، میروس، نقد ادبی، چاپ اول، انتشارات فردوسی، تهران، ۱۳۷۸

۲- زرین کوب، عبدالحسین، آشنایی با نقد ادبی، چاپ دوم، انتشارات امیر کبیر، تهران، ۱۳۵۴

۳- سیدحسینی، رضا، مکتب های ادبی، چاپ اول، انتشارات نیل، تهران، بی تا.

منابع پژوهشی:

۱- جعفری، مسعود، سیر رماتیسیم در اروپا، چاپ اول، انتشارات مرکز، تهران، ۱۳۷۸ -

۲- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعری در هجوم منتقدان، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران، ۱۳۷۵

- ۳- ولک، ونه، تاریخ نقد جدید، ترجمه سعید اریاب شیرانی، چاپ اول، انتشارات نیلوفر، تهران، ۱۳۷۴
- ۴- زرین کوب، عبدالحسین، سیری در زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات نوین، تهران، ۱۳۶۷
- ۵- زرین کوب، عبدالحسین، شعر بی دروغ، شعر بی نقاب، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران، ۱۳۵۵
- ۶- شفیعی کدکنی، محمدرضا، صور خیال در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات نوین، تهران، ۱۳۶۷
- ۷- اسلامی ندوشن، محمدعلی، جام جهان بین، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران، ۱۳۷۰.
- ۸- فرشیدورد، خسرو، درباره ادبیات و نقد ادبی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران.
- ۹- میرصادقی، جمال، ادبیات داستانی، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران، ۱۳۶۶.
- ۱۰- میرصادقی، جمال، عناصر داستان، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران، ۱۳۶۴.
- ۱۱- دیچز، دیوید، شیوه های نقد ادبی، ترجمه محمدتقی صدقیانی و غلامحسین یوسفی، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران، ۱۳۶۶.
- ۱۲- پرستلی، جی بی، سیری در ادبیات غرب، ترجمه ابراهیم یونسی، چاپ دوم، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۵۶.
- ۱۳- فرای، نورثروپ، تخیلی فرهینته، ترجمه سعیداریاب شیرانی، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۴.
- ۱۴- آثار عبدالعلی دستغیب (نقد آثار احمد شاملو، نقد آثار محمد علی جمال زاده، نقد اشعار نیمایوشیج و ...).
- ۱۵- زرین کوب، عبدالحسین، با کاروان حله، چاپ دوم، انتشارات جاویدان علمی، تهران، ۱۳۵۵.
- ۱۶- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعر آینه ها، چاپ اول، انتشارات آگه، تهران، ۱۳۷۰.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مبانی عرفان و تصوف عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	پایه			
	نظری				
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
ندارد			آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار	دارد کارگاه آزمایشگاه	

کد: ۵۱ مبانی عرفان و تصوف

هدف: آشنایی با مبانی عرفان و تصوف اسلامی

مرفصل:

- ۱- سرچشمه عرفان اسلامی (نقد دیدگاههای مختلف در این زمینه)
- ۲- چگونگی پیدایش عرفان و تصوف اسلامی
- ۳- قوه عملی و نظری و تعامل آنها در عرفان اسلامی (دیدگاه های مختلف)
- ۴- بررسی و تحلیل سیر تطور عرفان اسلامی
- ۵- بررسی و تحلیل آثار و افکار بزرگان عرفان اسلامی
- ۶- تبیین منازل و مراحل سیر و سلوک، سفرهای عرفانی و ...
- ۷- عرفان اسلامی و ادب فارسی
- ۸- ویژگی های ادب عرفانی
- ۹- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
---------------	-------------	----------	-----------------

منابع اصلی:

- ۱- سجادی، ضیاء الدین، مقدمه ای بر مبانی عرفان و تصوف، سمت، تهران.
- ۲- دهباشی، مهدی و سید علی اصغر میرباقری فرد، تاریخ تصوف، سمت، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- زرین کوب، عبدالحسین، جستجو در تصوف ایران، امیرکبیر، تهران.
- ۲- _____، ارزش میراث صوفیه، میرکبیر، تهران.

- ۳- یثرب، یحیی، عرفان نظری، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- ۴- شیمیل، آن ماری، ابعاد عرفانی اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.
- ۵- نیکلسون، رینولد، عرفان و عارفان مسلمان، ترجمه اسدالله آزاد، دانشگاه فردوسی، مشهد.
- ۶- رحیمیان، سعیده، مبانی عرفان نظری، سمت، تهران.
- ۷- چینیک، ویلیام، راه عرفانی عشق، تهران.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد			
ندارد		کارگاه آزمایشگاه			

تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی کد: ۵۲

هدف:

الف- آشنایی با چگونگی تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی

سرفصل:

الف:

- ۱- کیفیت و شأن نزول و چگونگی جمع آوری و تدوین قرآن ۲- اعجاز قرآن ۳- نامه‌های قرآنی و سوره‌های آن و وجوه تسمیه آنها ۴- بررسی اجمالی علم تفسیر (ترجمه، تفسیر و تأویل) ۵- آشنایی با اصطلاحات علوم قرآنی (مانند: محکم و متشابه، ناسخ و منسوخ، عام و خاص، مجمل و مفصل، مطلق و مقید و ...)
- ۵- کلیات علم قراءت و آشنایی با قاریان هفتگانه

ب:

- ۱- علم حدیث و انواع آن (علم رجال، درایه)
- ۲- معرفی منابع اصلی حدیث (کتاب اربعه شیعه و صحاح سته اهل سنت، بحارالانوار و ...)
- ۳- بررسی شیوه‌های تأثیر قرآن و حدیث بر ادب فارسی (مانند: حل، درج، تضعیف، اقتباس، تلمیح، تأویل، ترجمه و ...)
- ۴- ارائه نمونه‌هایی از تأثیرگذاری قرآن و حدیث بر متون نظم و نثر فارسی.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

منابع:

- ۱- حلبی، علی‌اصغر، آشنایی با علوم قرآنی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران، ۱۳۷۱.
- ۲- رادمنش، محمد، آشنایی با علوم قرآنی
- ۳- رامیار، محمود، تاریخ قرآن، چاپ دوم، نشر امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۲.
- ۴- معرفت، محمدهادی، تاریخ قرآن

- ۵- حلی، علی اصغر، تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی، چاپ اول، انتشارات، دانشگاه پیام نور، تهران، ۱۳۷۱.
- ۶- راستگو، محمد، تجلی قرآن و حدیث در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۷۶.
- ۷- راشد محصل، محمدرضا، برنوامی از قرآن و حدیث در ادب فارسی، چاپ اول، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۸۰.
- ۸- مرزبان‌راد، علی، قرآن و حدیث در ادب فارسی، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۶.
- ۹- رکنی، محمدمهدی، نامه هدایت، چاپ اول، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۶۴.
- ۱۰- عطار، داوود، آشنایی با علوم قرآن، ترجمه محمد رادمنش، چاپ اول، انتشارات بنیاد قرآن، تهران، ۱۳۶۰.
- ۱۱- کریمی جهرمی، علی، نمونه‌های نفوذ و تأثیر قرآن بر نظم فارسی، چاپ اول، نشر دارالقرآن کریم، قم، ۱۳۶۰.
- ۱۲- مؤذنی، علی محمد، در قلمرو آفتاب، چاپ اول، انتشارات قدیانی، تهران، ۱۳۷۲.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات فارسی ۱ پیش از اسلام تا آغاز دوره سلجوقیان		
	عملی					
	نظری	اصلی- الزامی			تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی					
	نظری	تخصصی				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی					
نظری	اختیاری	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی				
عملی						
ندارد	دارد		کارگاه آزمایشگاه	سفر علمی	سمینار	

تاریخ ادبیات فارسی ۱ (پیش از اسلام تا آغاز دوره سلجوقیان) کد: ۵۳

هدف:

- ۱- آشنایی با تاریخ تحولات زبان و ادب از پیش از اسلام تا میانه قرن پنجم (۴۳۲ ه.ق) با توجه به تحولات سیاسی اجتماعی و فرهنگی
- ۲- آشنایی با شاعران و نویسندگان بزرگ ادب فارسی و آثار منظوم و منثور این دوره

سرفصل:

- ۱- پیشینه و مبانی تاریخ ادبیات نگاری
  - ۲- تاریخ اجمالی ایران از آغاز تا دوره سلجوقیان
  - ۳- بررسی اجمالی مذاهب در این دوران
  - ۴- آثار مکتوب پیش از اسلام شامل کتیبه ها، لوحه های سنگی، خداینامه ها و...
  - ۵- بررسی تحلیل فرهنگی ایران مقارن ظهور اسلام
  - ۶- نخستین آثار منظوم و متورفارسی و شاعران و نویسندگان این دوره
  - ۷- زندگی و آثار شاعران و نویسندگان سده چهارم و پنجم هجری و مختصری از تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی این دوره
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- صفا، ذبیح الله، تاریخ ادبیات ایران.
- ۲- میرباقری فرد، سید علی اصغر ودیگران، تاریخ ادبیات ایران (۱)، سمت.

منابع پژوهشی:

- ۱- فتوحی، محمود، نظریه تاریخ ادبیات، سخن، تهران.
- ۲- زرقانی، مهدی، تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی، سخن، تهران.
- ۳- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.

- ۴- یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران.
- ۵- مطهری، مرتضی، خدمات متقابل اسلام و ایران، چاپ اول، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران
- ۶- درباره تاریخ ادبیات، گروه نویسندگان، سمت :

۷- دیگر کتب تاریخ ادبیات.

عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات فارسی ۲ از آغاز دوره سلجوقیان تا دوره مغول عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات فارسی ۲ از آغاز دوره سلجوقیان تا دوره مغول عنوان درس به انگلیسی:	
	جبرانی				نظری
					عملی
	اصلی-الزامی				نظری
					عملی
	تخصصی				نظری
عملی					
اختیاری	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد		سفر علمی سمینار		کارگاه آزمایشگاه	

تاریخ ادبیات فارسی ۲ (از آغاز دوره سلجوقیان تا دوره مغول)

هدف:

- ۱- آشنایی با تاریخ تحولات زبان و ادب از دوره سلجوقیان تا حمله مغول
- ۲- آشنایی با شاعران و نویسندگان بزرگ ادب فارسی و آثار منظوم و منثور این دوره

سرفصل:

- ۱- تاریخ اجمالی دوران حکومت های غزنوی و سلجوقی و حکومت های متقارن.
- ۲- بررسی اجمالی مذاهب در این دوره
- ۳- تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی این دوره.
- ۴- معروفترین شاعران و آثار منظوم این دوره.
- ۵- معروفترین نویسندگان و آثار منثور این دوره.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- صفا، ذبیح الله، تاریخ ادبیات ایران.
- ۲- میریاقری فرد، سید علی اصغر و دیگران، تاریخ ادبیات ایران (۲)، سمت.

منابع پژوهشی:

- ۱- فتوحی، محمود، نظریه تاریخ ادبیات، سخن، تهران.
- ۲- زرقانی، مهدی، تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی، سخن، تهران.
- ۳- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۴- یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران.

۵- مطهری، مرتضی، خدمات متقابل اسلام و ایران، چاپ اول، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران

۶- درباره تاریخ ادبیات، گروه نویسندگان، سمت.

۷- دیگر کتب تاریخ ادبیات

دروس پیشنیاز: تاریخ ادبیات فارسی ۲	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات فارسی ۲ از آغاز دوره سلجوقیان تا دوره مغول عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	اصلی-			
	نظری	الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

تاریخ ادبیات فارسی ۳ (از دوره مغول تا دوره صفویه) کد: ۵۵

هدف:

- ۱- آشنایی با تاریخ تحولات زبان و ادب فارس از حمله مغول تا دوره صفویان با توجه به تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی
- ۲- آشنایی با شاعران و نویسندگان بزرگ ادب فارسی و آثار منظوم و منثور این ادوار

سرفصل:

- ۱- بررسی اجمالی دوره حکومت ترکمانان
- ۲- مهمترین آثار منثور این دوره
- ۳- مشهورترین شاعران این دوره
- ۴- بررسی اجمالی دوره صفوی
- ۵- مهمترین آثار منظوم و منثور این دوران و پدید آورندگان آنها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- صفادزیح الله تاریخ ادبیات ایران.
- ۲- میرباقری فرد، سید علی اصغر و دیگران، تاریخ ادبیات ایران (۲)، سمت.

منابع پژوهشی:

- ۱- فتوحی، محمود، نظریه تاریخ ادبیات، سخن، تهران.
- ۲- زرقانی، مهدی، تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی، سخن، تهران.
- ۳- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۴- یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران.
- ۵- درباره تاریخ ادبیات، گروه نویسندگان، سمت.
- ۶- دیگر کتب تاریخ ادبیات

دروس پیشنهادی: تاریخ ادبیات فارسی ۳	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات فارسی (۴) از دوره صفویه تا دوره مشروطه عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی- الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
نظری					
	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه آزمایشگاه

تاریخ ادبیات فارسی ۴ (از دوره صفویه تا دوره مشروطه) کد: ۵۶

هدف:

۱- آشنایی با تاریخ تحولات زبان و ادب فارس از دوره صفویان تا دوره مشروطه با توجه به تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

۲- آشنایی با شاعران و نویسندگان بزرگ ادب فارسی و آثار منظوم و منثور این ادوار

سرفصل:

۱- مهمترین آثار منثور این دوره

۲- مشهورترین شاعران این دوره

۳- بررسی اجمالی دوره صفوی

۴- مهمترین آثار منظوم و منثور این دوران و پدید آورندگان آنها

۵- بررسی دوران وحشت یا فترت تا روی کار آمده آقامحمدخان

۶- اوضاع ادبی ایران در این دوره

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- صفا، ذبیح الله، تاریخ ادبیات ایران.

۲- خاتمی، احمد، پژوهشی در سبک هندی و دوره اول بازگشت ادبی، بهارستان.

۳- شمس لنگرودی، مکتب بازگشت، تهران.

منابع پژوهشی:

۱- فتوحی، محمود، نظریه تاریخ ادبیات، سخن، تهران.

- ۲- زرقانی، مهدی، تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی، سخن، تهران.
- ۳- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۳- یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران.
- ۵- درباره تاریخ ادبیات، گروه نویسندگان، سمت.
- ۶- دیگر کتب تاریخ ادبیات.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: سبک شناسی (۱) نظم عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	کارگاه	سمینار
ندارد	ندارد	ندارد	سفر علمی	کارگاه	سمینار

کد: ۵۷

سبک شناسی (۱) نظم

هدف:

شناخت ویژگیهای سبک نثر فارسی و سیر تحولات آن از آغاز تا کنون

سرفصل:

- ۱- معرفی و نقد منابع
- ۲- تعریف سبک شعر (لغوی و اصطلاحی)
- ۳- زمان معیار در شناخت سبک شعر
- ۴- تفاوت‌های سبکی در شعر و نثر فارسی
- ۵- مفهوم سبک شعر در معنای عام و معنای خاص
- ۶- عوامل تأثیرگذار در سبک شعر (عوامل جغرافیایی، اعتقادی، سیاسی و ...)
- ۷- سبک شعر و ارتباط آن با علوم و فنون دیگر مانند دستور، بلاغت، زیان‌شناسی
- ۸- تاریخچه سبک شعر در ایران
- ۹- سبک شناسی و سبک نویسان و شعر نقد آثار آنان
- ۱۰- مختصات سبکی شعر (آوایی، لغوی، دستوری، ادبی، فکری)
- ۱۱- تقسیم بندی شعر فارسی بر اساس ادوار گوناگون
- ۱۲- ویژگیها و مختصات سبک شعر در هر دوره از ادوار شعر فارسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- شعیبا، سیروس، سبک شناسی شعر، چاپ اول، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱
- ۲- کلیات سبک شناسی، چاپ اول، انتشارات فردوس، تهران، ۱۳۷۴.

منابع پژوهشی:

- ۱- محجوب، محمد جعفر، سبک خراسانی در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات تربیت معلم و تحقیقات تربیتی، ۱۳۲۵.
- ۲- غلامرضایی، محمد، سبک شناسی شعر فارسی از رودکی تا شاملو، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران، ۱۳۷۷.

- ۳- لنگرودی، شمس، مکتب بازگشت، چاپ اول، انتشارات شمس لنگرودی، تهران، ۱۳۷۲.
- ۴- رمتگار فسایی، منصور، انواع شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات نوید، شیراز ۱۳۷۲.
- ۵- شبلی نعمانی، شعر العجم ج ۳، ترجمه محمدتقی فخر داعی گیلانی، چاپ دوم، انتشارات ابن سینا، تهران، بی تا.
- ۶- شفیعی کدکنی، محمدرضا، ادوار شعر فارسی از مشروطیت تا سقوط سلطنت، چاپ اول، انتشارات توس، تهران، ۱۳۵۹.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲	عنوان درس به فارسی: سبک شناسی (۲) نثر عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی			آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	
		دارد	کارگاه آزمایشگاه		
		ندارد			

کد: ۵۸

سبک شناسی (۲) نثر

هدف: شناخت ویژگیهای سبک نثر فارسی و سیر تحولات آن از آغاز تا کنون

مرفصل:

- ۱- معرفی، نقد و بررسی منابع
  - ۲- تعریف سبک نثر (لغوی و اصطلاحی)
  - ۳- سبک در ادبیات در مفهوم عام
  - ۴- سبک در ادبیات در معنای خاص
  - ۵- عوامل تأثیرگذار در سبک نثر
  - ۶- سبک و ارتباط آن با علوم و فنون مختلف مانند زیاتشناسی، دستور، بلاغت، تاریخ ادبیات
  - ۷- تاریخچه سبک شناسی نثر در ایران
  - ۸- سبک شناسی و سبک نویسان و نقد آراء آنان
  - ۹- مختصات سبکی نثر (آوایی، لغوی، دستوری، ادبی، فکری)
  - ۱۰- تقسیم بندی نثر فارسی بر اساس دوره های مختلف
  - ۱۱- ویژگیها و مختصات سبکی هر دوره از دوران نثر فارسی
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- بهار، محمدتقی، سبک شناسی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۴۷
- ۲- شعیبا، سیروس، سبک شناسی نثر فارسی، چاپ اول، انتشارات میترا، تهران، ۱۳۷۶.

منابع پژوهشی:

- ۱- استخطی، حسین، فن نثر در ادب فارسی، چاپ اول، انتشارات زوار، تهران، ۱۳۶۶.
- ۲- سرمستگار فسایی، منصور، انواع نثر فارسی، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۱.
- ۳- رحیمیان، هرمز، ادوار نثر فارسی از مشروطیت تا سقوط سلطنت، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۱.
- ۴- شعیبا، سیروس، کلیات سبک شناسی، چاپ اول، انتشارات فردوس، تهران، ۱۳۷۴

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱	عنوان درس به فارسی: کارگاه شعر عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار	سفر علمی	
ازمایشگاه	کارگاه				

کارگاه شعر کد: ۵۹

هدف: پرورش استعداد های صاحب ذوق و ایجاد زمینه کسب دانش و مهارت در خلق اثر .....

سرفصل:

۱- مباحث نظری پیرامون چیستی شعر (تعاریف ، مبانی و نظریه ها)

۲- اهمیت شعر در زبان فارسی و دیگر ملی جهان

۳- ارزش عواطف و احساسات در شعر (با نمونه)

۴- اهمیت صور خیال در شعر

۵- سلامت ساختاری و محتوایی شعر

۶- حس شاعرانه (ذکر نمونه ها) و ارائه طرح

۷- شعر خوانی

۸- نقد شعر

پیشنهاد میشود این کارگاه بوسیله کسی که توانایی شاعری دارد اجرا شود.

روش ارزیابی:

زش بایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- زرین کوب ، عبدالحسین ، شعر بی نقاب ، شعر بی دروغ ، علمی ، تهران ، ۱۳۵۵

۲- شفیعی کدکنی ، محمدرضا ، صورخیال ، آگاه ، تهران ، ۱۳۶۶ .

۳- _____ ، موسیقی شعر ، آگاه ، تهران ، ۱۳۶۸

۴- ارسطو . بوطیقا شعر ، ترجمه هلن اولیایی نیا ، نشر فردا ، تهران ، ۱۳۸۶ .

عنوان درس به فارسی: کارگاه داستان نویسی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت:	نوع واحد	جبراتی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
			اصلی-الزامی	عملی	
			تخصصی	نظری	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمنار			دارد	ندارد	کارگاه آزمایشگاه

کارگاه داستان نویسی کد: ۶۰

هدف: ایجاد زمینه مناسب برای استعداد یابی و کشف دانش و مهارت در داستان نویسی

سرفصل:

- ۱- شناخت عناصر داستان
  - ۲- بحث و بررسی پیشینه قصه در ادبیات فارسی
  - ۳- شناخت انواع ادبیات داستانی (قصه، رمانس، داستان کوتاه، رمان و.....)
  - ۴- پیشنهاد طرح داستان و اجرای مشترک آن در سر کلاس
  - ۵- توصیه به ایجاد طرحهای داستانی به وسیله دانشجویان و نوشتن داستان کوتاه و قرائت آن سر کلاس.
  - ۶- ایجاد زمینه برای نقد داستان های نوشته شده از سوی دانشجویان یا هدایت استاد
  - ۷- معرفی نمونه های موفق داستان های نویسندگان بزرگ و توصیه به خواندن آن ها
- روش ارزیابی:**

زنجیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- میر صادقی، جمال، عناصر داستان، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران، ۱۳۶۲
  - ۲- یونسی، ابراهیم، هنر داستان نویسی، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر، تهران، ۱۳۵۱
  - ۳- وستلند، پتر، شیوه های داستان نویسی، چاپ اول، ترجمه محمدحسین عباسپور، نشر مینا، تهران، ۱۳۷۱
- منابع پژوهشی:**
- ۴- رهگذر، رضا، القباای قصه نویسی، نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۶۹
  - ۵- میر صادقی، جمال، ادبیات داستانی قصه رمان داستان کوتاه با نگاهی به داستان نویسی معاصر ایران، انتشارات شفا، تهران، ۱۳۶۶
  - ۶- مارزلف، اولریش، طبقه بندی قصه های ایرانی، ترجمه کیکاوس جهاننداری، نشر سروش، تهران، ۱۳۷۱
  - ۷- ابراهیمی، نادر، پنج هزار سال داستان نویسی
  - ۸- عابدینی، حسن، صدسال داستان نویسی در ایران، چاپ اول، نشر تندر، تهران، ۱۳۶۸
  - ۹- حسن بیگی، ابراهیم، گزیده ده سال داستان نویسی
  - ۱۰- مولوی، فرشته، کتابشناسی داستان کوتاه ایران و جهان، نشر نیلوفر، تهران، ۱۳۷۱

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱	عنوان درس به فارسی: کارگاه نمایشنامه نویسی عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی				
	نظری	اصلی-			نوع واحد
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	تعداد ساعت:		
کارگاه آزمایشگاه		ندارد			

کارگاه نمایشنامه نویسی کد: ۶۱

هدف: کسب دانش و مهارت در نمایشنامه نویسی

سرفصل:

- ۱- تعریف ادبیات نمایشی
- ۲- پیشینه ادبیات نمایشی در ادبیات فارسی
- ۳- تاثیر ادبیات نمایشی غرب بر ادبیات نمایشی فارسی
- ۴- معرفی گونه های ادبیات نمایشی در ایران (تعزیه، نقالی، پرده خوانی، سیاه بازی، خیمه شب بازی، عروسک گردانی، تئاتر، سینما و تلویزیون)
- ۵- پیشنهاد طرح نمایشنامه + نوشتن آن در کلاس.
- ۶- نقد نمایشنامه های نوشته شده در کلاس.

روش ارزیابی:

زشیایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- ملک پور، جمشید، ادبیات نمایشی در ایران، انتشارات توس، تهران، ۱۳۶۴.
- ۲- قادری، بهزاد، چشم اندازی به ادبیات نمایشی، انتشارات دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ۱۳۸۲.
- ۳- خجسته کیا، فرمانان بادپا در قصه و نمایشهای ایرانی، چاپ اول، انتشارات مرکز، تهران، ۱۳۶۸.
- ۴- ناظرزاده کرمانی، فرهاد، نمادگرایی سمبولیسم در ادبیات نمایشی، چاپ اول، انتشارات برگ، تهران، ۱۳۶۸.
- ۵- ناظرزاده کرمانی، فرهاد، گزاره گرایی، چاپ اول، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۶۸.
- ۶- ناظرزاده کرمانی، فرهاد، ادبیات نمایشی در روم، چاپ اول، انتشارات برگ، تهران، ۱۳۶۹.
- ۷- عناصری، جابر، تعزیه، نمایش، مصیبت، چاپ اول، انتشارات جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۵.
- ۸- عناصری، جابر، درآمدی بر نمایش و نیایش در ایران، چاپ اول، انتشارات جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۶.
- ۹- فهرست توصیفی نمایشنامه های مذهبی ایران، نسخ اندیکو چرولی، ترجمه جابر عناصری، چاپ اول، نشر مؤسسه فرهنگی گسترش هنر، تهران، ۱۳۶۸.
- ۱۰- عناصری، جابر، شناخت اساطیر ایران بر اساس طومار نقالان، چاپ اول، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۷۰.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱	عنوان درس به فارسی: کارگاه مقاله نویسی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار	کارگاه آزمایشگاه	

کارگاه مقاله نویسی کد: ۶۲

هدف: ایجاد توانایی و مهارت پژوهش و نوشتن و تنظیم مقاله قابل قبول در دانشجویان

سرفصل:

۱- بحث و بررسی انواع نوشتارها

۲- تعریف مقاله

۳- انواع مقاله

۴- چگونگی و مراحل تدوین مقاله

۵- موضوع شناسی و مسئله محوری

۶- ساختار مقاله

۷- تایپ و ماشین نویسی و ویرایش مقاله

در این بین لازم است گام به گام کارگاه به طور عملی اجرا شود.

روش ارزیابی:

زنجیاری مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- خنوحی، محمود، آئین نگارش مقاله علمی - پژوهشی انتشارات سخن چاپ دوم ۱۳۸۹

منابع پژوهشی:

۱- دستور خط فارسی، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، تهران، ۱۳۷۸.

۲- سمیعی گیلانی، احمد، نگارش و ویرایش، چاپ هفتم انتشارات سمت تهران، ۱۳۸۵.

۳- یاحقی محمد جعفر، ناصر محمد مهدی، راهنمای نگارش و ویرایش، آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۶۳

۴- خلوصی، بهرام، هنر نوشتن و مهارت های مقاله نویسی، نشر فرخ، تهران، ۱۳۶۵

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: کارگاه خاطره و سفرنامه نویسی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سعینار	کارگاه آزمایشگاه	

کارگاه خاطره و سفرنامه نویسی کد: ۶۳

هدف: کسب مهارت جهت نوشتن سفرنامه و خاطره

سرفصل:

- ۱- تاریخچه خاطره و سفرنامه نویسی در ادبیات فارسی
- ۲- انواع خاطره و سفرنامه (سفرنامه نمادین، سیاسی، ذوقی و...)
- ۳- مسائلی که در سفرنامه و خاطره باید با آن پرداخت
- ۴- معرفی چند سفرنامه برجسته و نقد آنها
- ۵- خاطرات جبهه و جنگ

روش ارزیابی:

آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)	میان ترم	آزمون مستمر

منابع:

- ۱- سفرنامه ناصر خسرو،
- ۲- رضوانیان، قدسیه، از سرگذشت نویسی به داستان نویسی، مازندران، ۱۳۸۸
- ۳- کراچی، روح انگیز، پژوهشی در ادبیات سفرنامه ای، چاپار، تهران، ۱۳۸۶
- ۴- ابوطالب بن محمد اصفهانی، مسیر طالبی یا سفرنامه میرزا ابوطالب خان، به کوشش حسین خدیوچم، علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۷۳
- ۵- ادیب الملک، عبدالعلی، سفرنامه ادیب الملک، عتبات، دادجو، ۱۳۶۴
- ۶- ابن بطوطه، محمد بن عبدالله، سفرنامه، ترجمه محمدعلی موحد، نگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۴۸
- ۷- اسلامی، ندوشن، کارنامه سفر، میرکبیر، تهران، ۱۳۶۲
- ۸- _____، صفر سیمرخ، توس، تهران، ۱۳۵۲
- ۹- براون، ادوارد، یک سال در میان ایرانیان، ترجمه ذبیح الله منصوری، معرفت، تهران، ۱۳۴۹
- ۱۰- کمری، علیرضا، یاد مانا پنج مقاله درباره خاطره نویسی، سوره مهر، ۱۳۸۱
- ۱۱- جنگ و خاطره، مجموعه مقالات میزگرد بررسی ادبیات خاطره نویسی رزمندگان جنگ ایران و عراق، ۱۳۷۸

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: کارگاه ویراستاری (۱) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه آزمایشگاه

کارگاه ویراستاری (۱) کد: ۶۴

هدف:

فراگیری اصول و قواعد ویرایش و به کارگیری آن

سرفصل:

- ۱- معرفی انواع نوشته ها (ذوقی و کاربردی)
- ۲- انواع ویرایش و قواعد آن بر اساس نوع نوشته (فنی، علمی، صوری، محتوایی و ...)
- ۳- اصول و قواعد ویرایش (سجاوندی، املائی، ساختاری و ...)
- ۴- انجام تمرین های مستمر برای کسب مهارت لازم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- سمیع کیلانی، احمد، نگارش و ویرایش، چاپ هفتم، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۵.
  - ۲- یاحقی، محمدجعفر، ناصح، محمدمهدی، راهنمای نگارش و ویرایش، چاپ هفتم، آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۷۰
- منابع پژوهشی:
- ۶- شعار، جعفر، فرهنگ املائی و دستورخط و املائی فارسی بر پایه مصوبات فرهنگستان زبان و ادب فارسی، انتشارات سخن، تهران، ۱۳۷۸
  - ۷- نجفی، ابوالحسن، غلط نویسیم: (فرهنگ دشواریهای زبان فارسی، چاپ سوم با تجدید نظر، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۰)

عنوان درس به فارسی: کارگاه ویراستاری (۲) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنیاز: کارگاه ویراستاری ۱
			اصلی- الزامی تخصصی اختیاری	عملی	
				نظری	
				عملی	
				نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه ندارد					

کارگاه ویراستاری (۲) کد: ۶۵

هدف:

فراگیری اصول و قواعد ویرایش به صورت تخصصی و به کارگیری آن

سرفصل:

۱- اصول و قواعد ویرایش به صورت تخصصی (سجاوندی، املائی، ساختاری و ...)

۲- ویرایش متون علمی - تخصصی

۳- ویرایش متون ترجمه شده بر اساس متن اصلی

۴- انجام تمرین های عملی در جهت کسب مهارت

روش ارزیابی:

آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)	میان ترم	آزمایشی مستمر

منابع اصلی:

- ۱- سمعی گیلانی، احمد، نگارش و ویرایش، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۵.
- ۲- یاحقی، محمدجعفر، ناصح، محمد مهدی، راهنمای نگارش و ویرایش، چاپ هفتم، آستان قدس رضوی، مشهد ۱۳۷۰
- ۳- شعار، جعفر، فرهنگ املائی و دستورخط و املائی فارسی بر پایه مصوبات فرهنگستان زبان و ادب فارسی، انتشارات سخن، تهران، ۱۳۷۸
- ۴- نجفی، ابوالحسن، غلط نویسیم: (فرهنگ دشواریهای زبان فارسی، چاپ سوم با تجدید نظر، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۰
- ۵- لطفی پورساعدی، کاظم، درآمدی به اصول و روش ترجمه، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۱.

دروس پیشنهادی: روش تحقیق در ادبیات فارسی	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: کارگاه روش تصحیح نسخه های خطی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	دارد	ندارد	
سمینار		کارگاه	آزمایشگاه		

کارگاه روش تصحیح نسخه های خطی کد: ۶۶

هدف: ایجاد مهارت خواندن و تصحیح متون در دانشجویان.

سرفصل:

- ۱- پیشینه تصحیح متون.
- ۲- فن کتابت، شیوه های کتابت، اصطلاحات کتابت و چاپ و علائم اختصاری، وراقان، کاتبان، مذهبیان از گذشته تا امروز.
- ۳- مهارت شناخت انواع قطع کتاب، خطها و انواع کاغذها و جلدهای رایج در گذشته و امروز.
- ۴- کتابخانه ها و مراکز نگهداری نسخه های خطی و شیوه های کتابداری.
- ۵- آشنایی با شیوه کار و آثار برجسته مصححان برجسته (مانند علامه قزوینی، مینوی، همایی، ملک الشعراء بهار و...).
- ۶- آشنایی با روش های گوناگون تصحیح متون
- ۷- بررسی و نقد چند تصحیح معتبر
- ۸- آشنایی با فهرست نویسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- مایل هروی، نجیب، نقد و تصحیح متون، چاپ جدید، انتشارات مجلس شورای اسلامی.

منابع پژوهشی:

- ۲- فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی ایران.
- ۳- فهرست میکروفیلیمهای کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
- ۴- ۷. فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران.
- ۵- فهرست نسخه های خطی آستان قدس رضوی.

عنوان درس به فارسی: کارگاه فرهنگ نویسی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنیاز: ندارد	
			اصلی- الزامی	عملی		
				تخصصی		نظری
				اختیاری		عملی
						نظری
						عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی			
سمینار			کارگاه			
ازمایشگاه			ندارد			

کد: ۶۷

کارگاه فرهنگ نویسی

هدف: ایجاد زمینه مناسب برای استعداد یابی و کشف دانش و مهارت در فرهنگ نویسی

سرفصل:

الف) آشنایی با مدخل نامه ها و شیوه های مدخل نویسی

دایره المعارفها (دانشنامه ها): سوابق دایره المعارف نویسی در جهان و جهان اسلام و ایران و معرفی انواع آن و شاخص ترینشان
فرهنگ های لغوی و اصطلاحی و امثال و شعری و بسامدی و آوایی و دوسویه: سوابق فرهنگ نویسی بویژه دوره صفوی و پس از آن
تذکره نویسی و اعلام نگاری

ب) آشنایی با ریشه شناسی و فقه اللغة ها

ج) آشنایی با اطلس های تاریخی و جغرافیایی

د) آشنایی با مسایل فرهنگستان ها و بنیادهای دایره المعارفها (دانشنامه ها)

روش ارزیابی:

زش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- مقدمه لغت نامه دهخدا

۲- مقدمه برهان قاطع

۳- گلچین معانی، احمد، تاریخ تذکره های فارسی، دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۵۰-۱۳۴۸

منابع پژوهشی:

۱- ذیل فرهنگ های فارسی

۲- مقدمه فقه اللغة ایرانی

۳- آریانبور، منوچهر، ریشه های هند و اروپایی زبان فارسی، جهاد دانشگاهی اصفهان، اصفهان، ۱۳۸۴

- ۴- سراقی، علی، فرهنگ پسوند در زبان فارسی، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، تهران، ۱۳۸۸
- ۵- فرشید ورد، خسرو، لغت سازی و وضع لغت و ترجمه اصطلاحات علمی و فنی، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۸۰
- ۶- سوازه نامه همایش سراسری دانشنامه نویسی در ایران (گذشته، حال و آینده) (نخستین: ۱۳۸۷، تهران)
- ۷- دیهیم، گیتی، فرهنگ آوایی فارسی، فرهنگ معاصر، تهران، ۱۳۸۷
- ۸- گلچین معانی، احمد، تاریخ تذکره های فارسی، دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۵۰-۱۳۴۸
- ۹- یاحقی، محمد جعفر، فرهنگ اساطیر و ارشادات داستانی در ادبیات فارسی مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۶۹
- ۱۰- صدیقیان، مهین دخت، فرهنگ واژه نغای غزلیات سعدی به انضمام فرهنگ بسامدی، پژوهشگاه علوم انسانی، تهران، ۱۳۷۸

دروس پیشنیاز: آیین نگارش و ویرایش	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: آشنایی با فن ترجمه عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار		کارگاه آزمایشگاه	

آشنایی با فن ترجمه کد: ۶۸

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول ترجمه و کسب مهارت در برگرداندن متون زبان فارسی

سرفصل:

- ۱- تاریخچه ترجمه
- ۲- انواع ترجمه (تحت اللفظی، ترجمه معنایی)
- ۳- اصول و قواعد ترجمه (آشنایی با ساختار جملات، کتابه ها، ضرب المثله، اصطلاحات و...)
- ۴- ترجمه متون ادبی (نظم و نثر)
- ۵- به کارگیری شیوه نگارش زبان فارسی در ترجمه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- لطفی پورساعدی، کاظم، درآمدی به اصول و روش ترجمه، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- رشیدی، غلامرضا، ترجمه و مترجم، آموزش اصول و قواعد اساسی ترجمه، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۵

منابع پژوهشی:

- صمدی نژاد، محمد جواد، اصول ترجمه انگلیسی، دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، ۱۳۵۱
- صفارزاده، طاهره، اصول و مبانی ترجمه، دانشگاه ملی ایران، ۱۳۵۹
- بازارگادی، علاءالدین، فن ترجمه انگلیسی، امیر کبیر، تهران، ۱۳۶۲
- زرکوب، منصوره، روش نوین ترجمه، مانی، تهران، ۱۳۷۳
- ترجمان، عباسی، دروس فی فن الترجمة من الفارسیة و الیه، ۱۴۰۸
- حسن، محمد عبدالغنی، فن ترجمه در ادبیات عربی، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۶
- معروف،یحیی، فن ترجمه، دانشگاه وازی، ۱۳۸۰

عنوان درس به فارسی: فیلمنامه و نمایشنامه نویسی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیشنیاز: ندارد
			اصلی-الزامی	عملی	
				تخصصی	
			اختیاری		
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سمینار			دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد

فیلم نامه و نمایشنامه نویسی کد: ۶۹

هدف: آشنایی با اصول و قواعد نوشتن فیلمنامه و نمایشنامه جهت تقویت توانایی دانشجویان در این زمینه

سرفصل:

الف- نمایشنامه نویسی

۱- تعریف ادبیات نمایشی ۲- پیشینه ادبیات نمایشی در ادبیات فارسی

۳- تاثیر ادبیات نمایشی غرب بر ادبیات نمایشی فارسی ۴- معرفی گونه های ادبیات نمایشی در ایران

۵- بررسی عناصر نمایشنامه ۶- نقد و بررسی چند نمایشنامه برجسته

ب- فیلمنامه نویسی

۱- پیشینه فیلمنامه نویسی در ایران

۲- طرح و بررسی عناصر فیلمنامه نویسی شامل (موضوع، شخص بازی، محیط، کشمکش، صحنه های اجباری، تعریف، مکالمه و ...

۳- آشنایی با اصطلاحات فیلمنامه نویسی (مثل حرکت با دوربین، میزانشن شخصیت و ...) عناصر سرگرمی و ...

۴- نقد و بررسی چند فیلمنامه برجسته

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- آژند، یعقوب، نمایشنامه نویسی در ایران، نشر نی، تهران، ۱۳۷۳.

۲- برمن، رابرت، روند فیلمنامه نویسی، ترجمه عباس اکبری، برگ، تهران، ۱۳۷۳.

منابع پژوهشی:

۴- اکبری، لاجوس، فن نمایشنامه نویسی، ترجمه مهدی فروغ، نگاه، تهران، ۱۳۶۴.

۵- ملک پور، جمشید، ادبیات نمایشی در ایران، توس، تهران، ۱۳۶۳.

۶- آیزنشتین، سرگئی میخائیلوویچ، نگارش فیلمنامه داستانی، ترجمه مسعود مدنی و احمد ضابطی جهرمی، عکس معاصر، تهران، ۱۳۶۸.

۷- بردون، دیوید، روایت در فیلم داستانی، بنیاد سینمایی فارابی، تهران، ۱۳۷۳.

۸- عمرانی، حیدرعلی، کلیدهای نویسندگی برای سینما تئاتر و تلویزیون، دفتر پژوهشهای فرهنگی، تهران، ۱۳۷۴.

۹- دمیتریک، ادوارد، درباره فیلمنامه نویسی، ترجمه فریدون خان پور و محمد شهباز، دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۷۳.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با زبان و آثار پهلوی عنوان درس به انگلیسی: Achaemenian Language and Literature	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیشنیاز: ندارد	
			اصولی- الزامی	عملی		
				تخصصی		نظری
				اختیاری		عملی
						نظری
						عملی
آموزش تکمیلی عملی: مسافرت علمی			دارد	ندارد		
سفر علمی			کارگاه	آزمایشگاه		

آشنایی با زبان و آثار پهلوی کد: ۷۰

هدف: آشنایی دانشجویان با خط و زبان پهلوی و استفاده از متون آن برای درک بهتر زبان و ادبیات فارسی

سرفصل:

- ۱- تاریخچه زبانهای ایرانی میانه
- ۲- خط و الفبای پهلوی
- ۳- حرف نویسی
- ۴- آوانویسی
- ۵- به هم پیوستن حروف
- ۶- شناخت آندیشه نگارها (هزوارش)
- ۷- آشنایی با واژه ها
- ۸- آشنایی با نکات دستوری
- ۹- روش درست خواندن متون پهلوی
- ۱۰- ترجمه متون پهلوی به فارسی
- ۱۱- آشنایی با مطالعات و تحقیقات انجام شده در زمینه زبان و ادبیات پهلوی ۱۲- معرفی و نقل منابع

روش ارزیابی:

آزمون نهایی	میان ترم	تحقیق (پروژه)	آشنایی مستمر

منابع اصلی:

- ۱- تفضلی، احمد، آموزگار، ژاله. زبان پهلوی، انتشارات معین، تهران، ۱۳۷۳
- ۲- تاوادی، جهانگیر، زبان و ادبیات پهلوی، ترجمه نجم آبادی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۴۸.

منابع پژوهشی:

- ۱- جتیدی، فریدون، نامه پهلوانی، انتشارات بنیاد نیشابور، تهران، ۱۳۶۰.
- ۲- عریان، سعید، متون پهلوی، انتشارات کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران، ۱۳۷۱.
- ۳- ابوالقاسمی، محسن، دستور تاریخی، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۷۵.
- ۴- خاتلری، پرویز، تاریخ زبان فارسی، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۷۳.
- ۵- ابوالقاسمی، محسن، تاریخ زبان فارسی، انتشارات نشر نو، تهران، ۱۳۶۵.
- ۶- تفضلی، احمد، تاریخ ادبیات پیش از اسلام، انتشارات نشر سخن، تهران، ۱۳۷۶.
- ۶- بهار، مهرداد، ترجمه چند متن پهلوی، اساطیر، تهران، ۱۳۶۷.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مبانی آموزش زبان فارسی عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی					
	نظری	اصلی-				
	عملی	الزامی				
	نظری	تخصصی				
	عملی	اختیاری				
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه	ازمایشگاه

مبانی آموزش زبان فارسی   کد: ۷۱

هدف: آشنایی با روشهای آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

سرفصل:

- ۱- آموزش حروف الفبا فارسی
  - ۲- واژه آموزی
  - ۳- آموزش ساختار جملات زبان فارسی
  - ۴- دستور زبان فارسی
  - ۵- درک متون زبان فارسی (متون ادبی و غیر ادبی)
- روش ارزیابی:

تجزیه‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
			+

منابع اصلی:

- ۱- پور نامداریان، تقی، آموزش زبان فارسی، درس فارسی برای آموزان خارجی، پژوهشگاه علوم انسانی، تهران، ۱۳۷۶
- ۲- ثمره، پدافند، آموزش زبان فارسی، الهدی، قم، ۱۳۷۲

منابع پژوهشی:

- ۳- _____، آموزش زبان فارسی دوره مقدماتی، وزارت فرهنگ، تهران، ۱۳۶۷
- ۴- امیری خراسانی، احمد، آموزش زبان فارسی ویژه زبان آموزان خارجی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۸۲
- ۵- میر دهقان، مهین ناز، آموزش زبان فارسی به اردو زبانان، الهدی، قم، ۱۳۸۰
- ۶- مشکوه الدینی، مهدی، توصیف زبان فارسی، مشهد، ۱۳۷۲

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ نظری ۱ عملی ۱ تعداد ساعت:	عنوان درس به فارسی: کارگاه روزنامه نگاری عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار	سفر علمی	کارگاه آزمایشگاه

کارگاه روزنامه نگاری   کد: ۷۲

هدف: کسب مهارت لازم برای تنظیم گزارشات و مقالات روزنامه ای

سرفصل:

- ۱- تاریخچه روزنامه نگاری و شرح فعالیت های مربوط به آن
- ۲- شیوه تهیه و تنظیم گزارش مطبوعاتی
- ۳- شیوه تهیه و تنظیم مصاحبه مطبوعاتی
- ۴- شیوه تهیه و تنظیم مقاله مطبوعاتی
- ۵- شیوه نقد نویسی در مطبوعات
- ۶- بررسی و نقد فعالیت های مطبوعات کشور

روش ارزیابی:

زش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- برزین، مسعود، فرهنگ اصطلاحات روزنامه نگاری، بهجت، ۱۳۶۶
- ۲- معتمد نژاد، کاظم، روزنامه نگاری، دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی
- ۳- افترمی، محمود، نانوشته های روزنامه نگاری، اشرفی، ۱۳۷۲
- ۴- خرمین، علی، فن روزنامه نگاری و رشته های مربوط به آن، ایران نما، ۱۳۵۴
- ۵- معتمد نژاد کاظم، روزنامه نگاری با فصلی جدید در بازنگری روزنامه نگاری معاصر، سپهر، ۱۳۶۸.
- ۶- محسنیان راد، مهدی، روزنامه نگاران ایران و آموزش روزنامه نگاری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۳.
- ۷- فرامرزی، عبدالرحمن، زبان مطبوعات، ابن سینا، تهران، ۱۳۴۹.
- ۸- هیبت، ضیاء الدین، روزنامه نگاری و تاریخ آن در جهان، معرفت، تهران، ۱۳۳۳

- ۹- دان ، سوزان ، شیوه های مصاحبه در مطبوعات ، ترجمه علی ابطاری گسایی، ایران ، ۱۳۷۶
- ۱۰- محمدی فر، محمدرضا، واژه نامه روزنامه نگاری ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ، ۱۳۷۹
- ۱۱- شکرخواه ، یونس ، خبرنگاری مدرن ، خجسته ، تهران ، ۱۳۸۱
- ۱۲- محسنیان راد ، مهدی ، روشهای مصاحبه خبری ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ، تهران ، ۱۳۷۷

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	پایه	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: نقد زبان رسانه عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		کارگاه آزمایشگاه

کد: ۷۳

نقد زبان رسانه

هدف:

آشنایی با نقد و بررسی زبان رسانه

سرفصل:

- ۱- معرفی انواع رسانه (دیداری و شنیداری)
- ۲- انواع گفتمان در رسانه (اخبار، نمایشنامه، فیلم، جنگ و ...)
- ۳- انواع گفت و شنوهای رسانه ای (خبری، سیاسی، ورزشی، جوانان و ...)
- ۴- تجزیه و تحلیل کلام متون رسانه ای
- ۵- تحلیل پیام های رسانه ای

منابع اصلی:

- ۱- تولسون، اندرو، گفت و شنوهای رسانه ای، ترجمه پروین طاهری
- ۲- رضایی، لیلا، زبان شناسی رادیو

منابع پژوهشی:

- ۱- رایف، دانیل، تحلیل پیام های رسانه ای، ترجمه مهدخت بروجردی علوی
- ۲- مک کوایل، دنیس و دیگران، مدل های ارتباطات جمعی، ترجمه گودرز میزانی
- ۳- آسا برگر، آرتور، روشهای پوهش رسانه ها، ترجمه محمد حفاظتی
- ۴- اکبرزاده، سیدجمال الدین، چشم انداز تحولات رادیو و تلویزیون در ایران
- ۵- میرعابدینی، احمد، پژوهشنامه رسانه های دیداری و شنیداری
- ۶- دور، امه، تلویزیون و کودکان، ترجمه علی رستمی
- ۷- فرامرزی، عبدالرحمن، زبان مطبوعات، ابن سینا، تهران

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: طنز نویسی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه ندارد					

کد: ۷۴

طنز نویسی

هدف:

آشنایی دانشجویان با انواع طنز و کسب مهارت طنزنویسی

سرفصل:

- ۱- تعریف طنز و انواع آن (هجو، هزل، مطایبه و ...)
- ۲- تاریخچه طنز نویسی در ادبیات فارسی
- ۳- انواع طنز به لحاظ موضوع (سیاسی، اجتماعی و ...)
- ۴- معرفی و نقد آثار برجسته طنز در ادب فارسی و پدیدآورندگان این آثار

منابع اصلی:

آثار عبید زاکانی

منابع پژوهشی:

- ۱- حلی، علی اصغر، مقدمه ای بر طنز و شوخ طبعی در ایران. پیک، تهران.
- ۲- کاسب، عزیز الله، چشم انداز تاریخی هجو، کاسب، تهران.
- ۳- شاپور، پرویز، کاریکلماتور، مروارید، تهران.
- ۴- فرجیان، مرتضی، طنز سرایان ایران از مشروطه تا انقلاب، چاپ و نشر بنیاد، تهران.
- ۵- اخوت، احمد، نشانه شناسی مطایبه، فردا
- ۶- بهروز، صاحب اختیار، عبید زاکانی لطفه پرداز و طنز آور بزرگ ایران، اشکان، تهران.
- ۷- جوادی، حسن، تاریخ طنز در ادبیات فارسی، کانون، تهران.
- ۸- حسینی کازرونی، احمد، ادبیات غیر جد، ارمغان، تهران.

عنوان درس: به فارسی: مقدمات زبانشناسی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	چهراتی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		اصلی-	عملی	
			الزامی	نظری	
			تخصصی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد			ندارد		
سفر علمی			کارگاه آزمایشگاه		

مقدمات زبانشناسی کد: ۷۵

هدف:

آشنایی دانشجویان با پدیده زبان و ویژگیهای آن و آگاهی از اصول و مبانی زبانشناسی

سرفصل:

- ۱- تعریف زبان و مشخصه های آن
- ۲- تعریف زبانشناسی یا تکیه بر زبانشناسی نظری و کاربردی
- ۳- مباحث زبانشناسی نظری (زبانشناسی همزمانی، درزبانی، تفاوت زبان و گفتار، تفاوت گفتار و نوشتار و خط، تعریف نشانه)
- ۴- معرفی سطوح مختلف زبانشناسی نظری (مبانی آواشناسی، واج شناسی، ساختواره، نحو، معناشناسی، تحلیل کلام و ...)
- ۷- معرفی اجمالی زبانشناسی کاربردی (آموزش زبان، ترجمه، ادبیات نقد زبانشناسی و ...)
- ۸- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

زش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- باقری، مهری، مقدمات زبانشناسی، نشر دانشگاه پیام نور، تهران، ۱۳۷۰.

منابع پژوهشی:

- ۱- یول، جرج، بررسی زبان، ترجمه نسرین حیدری، نشر سمت، تهران، ۱۳۷۴.
- ۲- هال، رابرت، زبان و زبانشناسی، ترجمه محمدرضا باطنی، نشر امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۳.
- ۳- حسینی، سیدمحمد ضیاء، درآمدی بر زبانشناسی همگانی، نشر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، تهران، ۱۳۶۶.
- ۴- جین، اچسون، مبانی زبانشناسی، ترجمه محمد فائض، نشر نگاه، تهران، ۱۳۷۳.
- ۵- دوسوسور، فردینان، درسهای زبانشناسی همگانی، ترجمه کوروش صفوی، هرمس، تهران، ۱۳۸۲.
- ۶- مشکوه الدینی، مهدی، سیر زبانشناسی، نشر دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ۱۳۷۳.
- ۷- باطنی، محمدرضا، مسائل زبانشناسی نوین، نشر آگاه، تهران، ۱۳۵۲.
- ۸- حق شناس، محمدعلی، آواشناسی (فونوتیک)، نشر آگاه، تهران، ۱۳۵۶.
- ۹- آزادنو، آنتونی، زبانشناسی تاریخی، ترجمه یحیی مدرسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۳.

- ۱۰- تجفی، ابوالحسن، مبانی زبانشناسی و کاربرد آن در زبان فارسی، نشر نیلوفر، تهران، ۱۳۷۳.
۱۱- باطنی، محمدرضا، چهارگفتار درباره زبان، چاپ دوم، نشر آگه، تهران، ۱۳۶۳.
۱۲- ناتل خانلری، پرویز، زبانشناسی و زبان فارسی، چاپ چهارم، نشر بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۴۷.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: فلسفه و ادبیات عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی					
	نظری	اصلی-				
	عملی	الزامی				
	نظری	تخصصی				
	عملی	اختیاری				
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه	آزمایشگاه

فلسفه و ادبیات   کد: ۷۶

هدف:

آشنایی (شناخت اجمالی) دانشجویان با فلسفه و دیدگاههای فلسفی ادیبان و چگونگی کاربرد فلسفه در ادبیات.

مرفصل:

- ۱- تعریف، موضوع، هدف و روش فلسفه و تفاوت فلسفه با عرفان و کلام؛
- ۲- آشنایی با تاریخچه فلسفه از آغاز تا امروز؛
- ۳- فلسفه در ایران قدیم تا دوره اسلامی؛
- ۴- تبیین نحله های فلسفی: الف: فلسفه یونان در شاخه های مشائی و اشراقی؛
- ۵- فلسفه های وجودی؛
- ۶- فلسفه های شناختی؛
- ۷- فلسفه های زبانی؛
- ۸- دانش تأویل و فلسفه ادبیات؛
- ۹- دیدگاههای رویکرد فلسفی ادیبان بزرگ (مانند فردوسی، مولانا، صفائی، سعدی، حافظ و ...)
- ۱۰- تأثیر فیلسوفان در دیدگاههای ادیبان؛
- ۱۱- فلسفه و ادبیات در حوزه زبان، شناخت، شیوه، تأویل، گونه های ادبی (داستانی، شعر، قطعه ادبی و ...)

روش ارزیابی:

زنجاریایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی

- مصباح بزدی، محمد تقی، آموزش فلسفه، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران: ۱۳۶۴

منابع پژوهشی

- فروغی، محمدعلی، سیر حکمت در اروپا، زوار، تهران: ۱۳۱۷؛
- پشیری، یحیی، مقدمه ای بر فهم و کاربرد درست اصطلاحات فلسفی در ادبیات فارسی دانشگاه تبریز، ۱۳۱؛

- آلتون، ویلیام، فلسفه زمان، ترجمه نادر جهانگیری، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰؛
- گریس، ویلیام، ادبیات و بازناب آن، ترجمه بهروز عرب دفتری، آگاه، ۱۳۶۳؛
- احمدی، بابک، هرمنوتیک و تأویل متن، مرکز، تهران، ۱۳۷۰؛
- سارتر، ژان پل، ادبیات چیست، ترجمه ابوالحسن نجفی، نشر زمان، تهران، ۱۳۴۸؛

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: به فارسی: روش شرح متن عنوان درس: به انگلیسی:	
	عملی				
	نظری	اصلی-			تعداد ساعت: ۳۲
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد	

کد: ۷۷

روش شرح متن

هدف: ایجاد مهارت لازم برای نوشتن شرح بر متون ادبی

مرفصل:

- ۱- تاریخچه و تبیین اهداف شرح متن
- ۲- معرفی متن و نویسنده به لحاظ سبکی، زبانی و ...
- ۳- روش انتخاب گزیده هایی از متن برای شرح
- ۴- شیوه های شرح مفردات بر اساس اهداف شرح
- ۵- شرح نکات دستوری، بلاغی، ساختاری و ...
- ۶- شرح پیچیدگی ها و دشواری ها
- ۷- معرفی و نقد چند شرح برتر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- فروزانفر، بدیع الزمان، شرح مثنوی شریف، زوار، تهران، ۱۳۷۵.
- ۲- خرمشاهی، بهاء الدین، حافظ نامه، علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۶.

منابع پژوهشی:

- ۱- سعدی، بوستان، تصحیح و توضیح غلامحسین یوسفی، خوارزمی، تهران، ۱۳۷۲.
- ۲- عطار نیشابوری، منلق الطیر، مقدمه تصحیح و تعلیقات محمدرضا شفیعی کدکنی، سخن، تهران، ۱۳۸۹.
- ۳- زیدری نسوی، شهاب الدین محمد، نفثه المصدور، تصحیح و توضیح دکتر امیر حسن یزدگردی، توس، تهران، ۱۳۸۵.
- ۴- عباسی، عبداللطیف، لطایف الحدایق (شرح بر حدیقه سنایی)، مقدمه تصحیح و تعلیق دکتر محمدرضا یوسفی و دکتر محسن محمدی، آیین احمد، تهران، ۱۳۸۷.

دروس پیشنیاز: مرجع شناسی و روش تحقیق (۱)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: روش تحقیق (۲) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	اصلی-			
	نظری	الزامی			
	عملی	تخصصی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد کارگاه آزمایشگاه			سفر علمی سمینار ندارد		

کد: ۷۸

روش تحقیق (۲)

هدف: آشنایی با گونه های تحقیقی در زبان و ادبیات فارسی

مرفصل:

- ۱- تاریخچه تحقیق و شیوه های پژوهش در ادبیات فارسی
- ۲- شیوه های رایج تحقیق در ادبیات و علوم انسانی
- ۳- اصول تألیف و تحقیق
- ۴- انواع پژوهش (مقاله، کتاب، پایان نامه، طرح و...)
- ۵- روش مطالعه و فیش برداری
- ۶- شیوه تنظیم نوشته تحقیقی
- ۷- شیوه ثبت پانویس، حاشیه، ذکر اسناد و ...
- ۸- تقسیم بندی نوشته
- ۹- سجاوندی و اهمیت آن در تحقیق
- ۱۰- معرفی و نقد منابع
- ۱۱- معرفی کتاب های مرجع در زبان و ادبیات فارسی (لغت نامه ها، دایره المعارف ها، فرهنگ های موضوعی و اختصاصی، کتابشناسی ها، تذکره ها، مجلات ادواری، فهرست مقالات)
- ۱۲- شیوه استفاده از کتاب های مرجع

روش ارزیابی:

زش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- فتوحی محمود، آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی، نشر سخن، تهران.
- ۲- فروند، زولین، روش تحقیق در علوم انسانی، ترجمه دکتر علی محمد کاردان، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- ۳- یاحقی، محمدجعفر، ناصح، محمد مهدی، راهنمای نگارش و ویرایش، چاپ هفتم، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد.

منابع پژوهشی:

- ۲- احمدی گیوی، حسن، آیین پژوهش و مرجع شناسی، چاپ اول، نشر هما، تهران، ۱۳۷۳.
- ۵- ماهیار، عباس، مرجع شناسی، چاپ پنجم، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران، ۱۳۷۰.

دروس پیشنهادی: مرجع شناسی و روش تحقیق (۱)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: مرجع شناسی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی			دارد	ندارد	سمینار
			کارگاه	آزمایشگاه	

کد: ۷۹

مرجع شناسی

هدف:

آشنایی با مراجع و منابع معتبر زبان و ادبیات فارسی

سرفصل:

- ۱- معرفی کتاب های مرجع در زبان و ادبیات فارسی (لغت نامه ها، دایره المعارف ها، فرهنگ های موضوعی و اختصاصی، کتابشناسی ها، تذکره ها، مجلات ادواری، فهرست مقالات)
- ۲- شیوه استفاده از کتاب های مرجع.
- ۳- روش های استناد به کتب مرجع

روش ارزیابی:

زنجیاری مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- ستوده، غلامرضا، مرجع شناسی و روش تحقیق در ادبیات فارسی، چاپ اول، انتشارات سمت، تهران.
- ۲- فروند، زولین، روش تحقیق در علوم انسانی، ترجمه دکتر علی محمد کاردان، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۳- احمدی گیوی، حسن، آیین پژوهش و مرجع شناسی، چاپ اول، نشر هما، تهران، ۱۳۷۳.
- ۴- سماپار، عباس، مرجع شناسی، چاپ پنجم، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران، ۱۳۷۰.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: کلیات ادبیات تطبیقی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
اموزش تکمیلی عملی: دارد		سفر علمی	سمینار	کارگاه	آزمایشگاه

کلیات ادبیات تطبیقی کد: ۸۰

هدف: آشنایی با ادبیات تطبیقی و اشتراکات و اختلافهای آثار بزرگ جهان.

سرفصل:

- ۱- اصول، مبانی و اهداف ادبیات تطبیقی.
- ۲- شناخت مقایسه ای فرهنگها، تمدن ها و اخلاص ملل مختلف.
- ۳- مقایسه آثار برجسته حماسی ایران و جهان (مانند: شاهنامه، آثار هومر، رامایانا و جهان رانا، انه تیه و.....)
- ۴- مقایسه آثار برجسته غنایی ایران و جهان (مانند: ویس و رامین و تریستان و ایزوت. آثار نظامی با آثار شکسپیر، لافوتن و کلیله و دمنه، آثار سنایی و ارداویرافنامه با گمدی الهی داتنه، گمدی الهی و مثنوی و منطق الطیر، دیوان حافظ و ابن مارض و دیوان حافظ و ابن فارض و دیوان شریقات گونه، آثار میلتن و مولا، کاستاندا و مولانا، هزار و یک شب در ادب فارسی و مغرب زمین، خیام نزد ایرانیان و اروپاییان و.....)
- ۵- مقایسه ادب داستانی جهان با ادب ایران مثل تولستوی و مولانا، داستایوسکی و مولانا و...
- ۶- مقایسه شعر نو ایران با شعر در جهان
- ۷- مقایسه داستان معاصر ایران و جهان

۸- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

نظری	عملی	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- طه، ندا، ادبیات تطبیقی، ترجمه زهرا خسروی، نشر فرزاد.
- ۲- سجادی، جعفر، نقد تطبیقی ادبیات ایران و غرب، شرکت مولفان و مترجمان.
- ۳- حدیدی، جواد، از سعدی تا آراگون، نشر دانشگاهی.
- ۴- جما، کامران، فردوسی و هومر، چاپ اول، انتشارات اپریک، تهران.
- ۵- شورل، ایوب، ادبیات تطبیقی، ترجمه طهمورت ساجدی، امیرکبیر، تهران.
- ۶- گویا ردام اف، ادبیات تطبیقی ترجمه علی اکبرخان محمدی.
- ۸- حسنعلی محوط، مثنوی و سعدی به اضافه نقد دکتر محقق در سبب گفتار
- ۹- دامادی، محمد، مضامین مشترک در ادب فارسی و عربی دانشگاه تهران.

عنوان درس به فارسی: ادبیات عامیانه عنوان درس به انگلیسی: Folklore	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
			اصلی-الزامی	عملی	
				تخصصی	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد

ادبیات عامیانه کد: ۸۱

هدف: آشنایی با انواع و گونه های ادبیات عامه و پیوند آن با ادبیات فارسی

سرفصل:

- ۱- تعریف ادبیات عامیانه
- ۲- رابطه ادبیات عامیانه و مردم شناسی
- ۳- ادبیات عامیانه و گویشهای محلی
- ۴- تاریخچه گردآوری و تنظیم ادبیات عامه
- ۵- معرفی و تحلیل گونه ها و موضوعات مختلف ادبیات عامه (مانند قصه ها، افسانه ها، ترانه ها، مثل ها، مثل ها، ...)
- ۶- جستار فرهنگ عامیانه در ادبیات
- ۷- آشنایی با روش های گردآوری فرهنگ و ادبیات عامه
- ۸- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- دهخدا، علی اکبر، امثال و حکم، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران.
- ۲- لاجوی شیرازی، ابوالقاسم، گذری و نظری در فرهنگ مردم، چاپ دوم، انتشارات لیسیرک، تهران.
- ۳- امینی، امیرقلی، فرهنگ عوام، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۴- محبوب، محمد، جعفر ادبیات عامیانه ایران، انتشارات چشمه.

منابع پژوهشی:

- ۱- زمانی، محمود، کتابشناسی فرهنگ عامه و مردم شناسی ایران، چاپ اول، انتشارات مؤسسه فرهنگی منطقه ای، تهران.
- ۲- شکورزاده، ابراهیم، عقاید و رسوم عامه مردم خراسان، آستان قدس رضوی.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: ادبیات کودک و نوجوان
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			عنوان درس به انگلیسی:
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه آزمایشگاه،

ادبیات کودک و نوجوان کد: ۸۲

هدف:

شناخت ادبیات کودک و نوجوان در زبان فارسی

سرفصل:

- ۱- آشنایی با تاریخچه ادبیات کودک و نوجوان
- ۲- تحلیل ساختاری و محتوایی ادبیات کودک و نوجوان
- ۳- ویژگیهای داستان کودک و نوجوان
- ۴- ویژگیهای شعر کودک و نوجوان
- ۵- معرفی آثار برجسته در ادبیات کودک و نوجوان ایران و جهان
- ۶- نقد و بررسی آثار برجسته در ادبیات کودک و نوجوان
- ۷- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

زشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- حافظی، علی رضا، گفت و شنود در بررسی و شناخت ادبیات کودک و نوجوان، شمع.
- ۲- حکیمی، محمود، مبانی ادبیات کودکان و نوجوانان، آرون.

منابع پژوهشی:

- ۳- صادقی، فرخ، بررسی ادبیات کودک، رز، تهران.
- ۴- علوی، سهیلا، تاملی دیگر در ادبیات کودک و نوجوان، یادواره کتاب تهران.
- ۵- پورآذر، آذر، کتابشناسی کودک و نوجوان، انجمن کتاب تهران.
- ۶- شورای کتاب کودک، گزارش وضعیت ادبیات کودک و نوجوان، کتابدار، تهران.
- ۷- ایمن، لیلی، گذری در ادبیات کودک، شورای کتاب کودک، تهران.
- ۸- خسرو نژاد، مرتضی، معصومیت و تجربه، چناب اول، نشر مرکز، تهران.
- ۹- پیازه، ژان، روانشناسی کودک و اصول تربیتی جوانان.

- ۱۰- پیازه، ژان، اصول تربیت کودک، ترجمه عنایت الله شکینیا پور، چاپ اول، انتشارات نیما، تهران.
- ۱۱- اریاب شیرانی، بدری، کتابشناسی کتابهای مناسب برای کودکان، انجمن کتاب، تهران.
- ۱۲- رووف، علی، راهنمای نقد کتاب کودک، آیش، تهران.
- ۱۳- آثار محمدرضا سرشار، مهدی آذر یزدی، سعد بهرنگی، محمود حکیمی، مصطفی رحماندوست، هوشنگ مرادی کرمانی، حمید گروگان، مهدی شجاعی، گلچین کیلانی، عباس یحیی شریف.

عنوان درس به فارسی: مکتب های ادبی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: کلیات نقد ادبی
			اصولی- الزامی	عملی	
				تخصصی	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد			ندارد		
سفر علمی سمینار			کارگاه آزمایشگاه		

کد: ۸۳

مکتب های ادبی

هدف:

آشنایی با مشهورترین مکاتب ادبی جهان

سرفصل:

- ۱- تعریف مکتب ادبی و مبانی شکل گیری
- ۲- معرفی مشهورترین مکاتب ادبی جهان: کلاسیسم، رمانتیسم، رئالیسم، ناتورالیسم، هنر برای هنر، سمبولیسم و ...
- ۳- معرفی شاعران و نویسندگان برجسته هر مکتب و آثار آنها
- ۴- بررسی وضعیت مکتب های ادبی در ایران

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- سیدحسینی، رضا، مکتب های ادبی، چاپ اول، انتشارات نیل، تهران، بی تا.

منابع پژوهشی:

- ۱- جعفری، مسعود، سیر رمانتیسم در اروپا، چاپ اول، انتشارات مرکز، تهران.
- ۲- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعری در هجوم منتقدان، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران.
- ۳- زرین کوب، عبدالحسین، سیری در زبان فارسی، چاپ اول، انتشارات نوین، تهران.
- ۴- زرین کوب، عبدالحسین، شعر بی دروغ، شعر بی نقاب، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران.
- ۵- مجموعه انتشارات نشر مرکز در مورد مکتب های ادبی در مانیتسم، رئالیسم، ناتورالیسم، داداوسورئالیسم، کلاسیسم، سمبولیسم، مدرنیسم و ...
- ۶- شفیعی کدکنی، محمدرضا، صور خیال در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات نوین، تهران.
- ۷- اسلامی ندوشن، محمدعلی، جام جهان بین، چاپ اول، انتشارات جامی، تهران.
- ۸- میرصادقی، جمال، ادبیات داستانی، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران.
- ۹- عناصر داستان، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران.
- ۱۰- پرستلی، جی بی، سیری در ادبیات غرب، ترجمه ابراهیم یونسی، چاپ دوم، انتشارات امیرکبیر، تهران.

- ۱۱- فرای، نورتروپ، نخیل فرهیخته، ترجمه سعیداریاب شیرانی، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- ۱۲- پورنامداریان، تقی، رمز و داستانه‌های رمزی در ادب فارسی، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- ۱۳- زرین کوب، عبدالحسین، یا کاروان حله، چاپ دوم، انتشارات جاویدان علمی، تهران.
- ۱۴- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعر آینه‌ها، چاپ اول، انتشارات آگام، تهران.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: آشنایی با تحقیقات ادبی دانشگاهی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی		دارد	سمینار	کارگاه	ندارد
		دارد	کارگاه	آزمایشگاه	ندارد

آشنایی با تحقیقات ادبی دانشگاهی   کد: ۸۴

هدف:

آشنایی با محققان معاصر و معرفی پژوهش‌های برتر در قلمرو فرهنگ ایرانی و زبان و ادبیات فارسی

سرفصل:

۱- شیوه‌های نوین تحقیق و تفاوت آن با روش‌های تحقیق در گذشته

۲- معرفی و نقد نمونه‌هایی از مقالات پژوهشی برجسته

۳- معرفی آثار محققان برجسته ایرانی (مانند: محمد قزوینی، بدیع الزمان فروزانفر، سعید نفیسی، مجتبی مینوی، ملک الشعرای بهار، محمد علی تربیت، جلال الدین همایی، عبدالحسین زرین کوب، دکتر غلامحسین یوسفی، دکتر شفیعی کدکنی، دکتر شهیدی، دکتر احمد علی رجائی، دکتر مرتضوی، دکتر عباس زریاب خویی، عبدالمحمد آیتی، محمد امین ریاحی، دکتر مهدی محقق و ...)

۴- معرفی آثار محققان برجسته شرق شناس (مانند: میتورسکی، ادوارد براون، نیکلسون، یان ریچاک، هرمان اته، آربری، آن ماری شیمبل، هانری کرین، ویلیام چیتیک، ژیلبر لازار، هانری ماسه، لویی ماسینیون، ژوکوفسکی)

۵- معرفی و نقد منابع

روش ارزیابی:

زشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- آثار و مقالات و تحقیقات نویسندگان مذکور.

منابع پژوهشی:

۲- مقالات علامه قزوینی، چاپ اول، انتشارات اساطیر، تهران.

۳- تربیت، محمدعلی خان، تقویم تربیت، چاپ اول، انتشارات کتابخانه ادبیه تبریز.

۴- گلبن، محمد، بهار و ادب فارسی، چاپ اول، انتشارات کتابهای جیبی، فرانکلین، تهران.

۵- فروزانفر، بدیع الزمان، مجموعه مقالات و اشعار، چاپ اول، نشر دهخدا، تهران.

۶- مینوی، مجتبی، تاریخ و فرهنگ، چاپ اول، انتشارات خوارزمی، تهران.

۷- آثار دکتر زرین کوب، شفیع کدکنی، یوسفی و ...

۸- مقالات پژوهشی مجلات مختلف

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری	جبرانی	
			عملی		
			نظری		اصلی-
			عملی		الزامی
			نظری		تخصصی
			عملی		اختیاری
عنوان درس به انگلیسی:	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار	دارد	ندارد	
تاریخ ترجمه	دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد	ندارد	

تاریخ ترجمه کد: ۸۵

هدف:

آشنایی با نهضت ترجمه و تاریخ آن

مرفصل:

- ۱- انواع ترجمه (تحت اللفظی و معنایی)
- ۲- ترجمه در زمان امویان
- ۳- ترجمه در قرن سوم تا پنجم
- ۴- ترجمه از قرن پنجم به بعد
- ۵- ترجمه در دوره معاصر
- ۶- مراکز ترجمه
- ۷- مترجمان بزرگ
- ۸- نقد و بررسی چند ترجمه برجسته

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
----------------	----------	-------------	---------------

منابع اصلی:

- جمیلی، رشید، آشنایی با نهضت ترجمه، سمت، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- تاریخچه ترجمه از قرآنسه به فارسی در ایران از آغاز تا کنون.
- ۲- میمنندی نژاد، محمد جواد، اصول ترجمه انگلیسی، دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی.
- ۳- صفار زاده، طاهره، اصول و مبانی ترجمه، دانشگاه ملی ایران.
- ۴- ترجمان، عباسی، دروس فی فن الترجمة من الفارسیه و الیها.
- ۵- حسن، محمد عبدالغنی، فن ترجمه در ادبیات عربی، آستان قدس رضوی.
- ۶- معروف، یحیی، فن ترجمه، دانشگاه رازی.

- ۷- لطفی پورساعدی، کاظم، درآمدی به اصول و روش ترجمه، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- ۸- رشیدی، غلامرضا، ترجمه و مترجم، آموزش اصول و قواعد اساسی ترجمه، آستان قدس رضوی.

دروس پیشنیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس: به فارسی: دستور تاریخی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	کارگاه آزمایشگاه	سمینار

کد: ۸۶

دستور تاریخی

هدف: آشنایی دانشجویان با تحولات تاریخی دستور زبان فارسی

سرفصل:

- ۱- دوره های تکوین و تحول
- ۲- واکها
- ۳- ساختمان فعل
- ۴- وجوه و زمان فعل
- ۵- ساختار جملات حروف

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	آزمایشی مستمر

منابع:

- ۱- باقری، مهری، مقدمات زبانشناسی، نشر دانشگاه پیام نور، تهران، ۱۳۷۰
- ۲- مشکوه الدینی، مهدی، سیر زبانشناسی، نشر دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ۱۳۷۳.
- ۳- حق شناس، محمدعلی، آواشناسی (فونوتیک)، نشر آگاه، تهران، ۱۳۵۶.
- ۴- آرادتو، آنتونی، زبانشناسی تاریخی، ترجمه یحیی مدرس، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۳.
- ۵- نجفی، ابوالحسن، مبانی زبانشناسی و کاربرد آن در زبان فارسی، نشر نیلوفر، تهران، ۱۳۷۳.
- ۶- سامارین، ویلیام، زبانشناسی علمی (راهنمای بررسی گویشها)، ترجمه لطیف عطاری، نشر ستاد انقلاب فرهنگی (مرکز نشر دانشگاهی)، تهران، ۱۳۶۳.
- ۷- باطنی، محمدرضا، چهارگفتار درباره زبان، چاپ دوم، نشر آگاه، تهران، ۱۳۶۳.
- ۸- ناتل خانلری، پرویز، زبانشناسی و زبان فارسی، چاپ چهارم، نشر بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۲۷.
- ۹- آراج، گویند، تاریخ زبانشناسی، ترجمه محمدرضا باطنی.

- ۱۰- سانل خانلری، پرویز، دستور تاریخی زبان فارسی، به کوشش عفت مستشارنیا، تهران، ۱۳۶۸
- ۱۱- ابوالقاسمی، محسن، تاریخ زبان فارسی، تهران، چاپ اول، انتشارات سمت، ۱۳۷۳.
- ۱۲- ابوالقاسمی، محسن، پنج گفتار در دستور تاریخی زبان فارسی، انتشارات کتاب سرای یابل، ۱۳۶۵

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: نظریه های ادبی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	کارگاه آزمایشگاه	سمینار

نظریه های ادبی کد: ۸۷

هدف: آشنایی با نظریات ادبی و کسب مهارت در کاربرد آن در متون ادبی فارسی

سرفصل:

- ۱- تعریف نظریه ادبی
- ۲- نظریات نقد جدید (فرمالیسم اخلاقی و روسی)
- ۳- نظریه های نعطوف به خواننده
- ۴- نظریه های مارکسیست، ساختگرا، پساساختارگرا، پامدرنیست و قعینستی
- ۵- کاربرد نظریه ها در متون ادب فارسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- سلدن، رامان، راهنمای نظریه های ادبی معاصر، ترجمه عباس منخیر، طرح نو، تهران، ۱۳۸۴
- ۲- ایگلتن، تری، نظریه های ادبی، ترجمه پیام یزدانجو، برمس، تهران، ۱۳۸۳
- ۳- شمیسا، سیروس، نقد ادبی، چاپ اول، انتشارات فردوسی، تهران، ۱۳۷۸
- ۴- زرین کوب، عبدالحسین، آشنایی با نقد ادبی، چاپ دوم، انتشارات امیر کبیر، تهران، ۱۳۵۴
- ۵- سیدحسینی، رضا، مکتب های ادبی، چاپ اول، انتشارات نیل، تهران، بی تا.
- ۶- ولک، رنه، تاریخ نقد جدید، ترجمه سعید اریاب شیرانی، چاپ اول، انتشارات نیلوفر، تهران، ۱۳۷۴
- ۷- زرین کوب، عبدالحسین، سیری در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات نوین، تهران، ۱۳۶۷
- ۸- زرین کوب، عبدالحسین، شعر بی دروغ، شعر بی نقاب، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران، ۱۳۵۵
- ۹- فرشیدورد، خسرو، درباره ادبیات و نقد ادبی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر، تهران.
- ۱۰- میرصادقی، جمال، ادبیات داستانی، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران، ۱۳۶۶.
- ۱۱- سارتر، ژان پل، ادبیات چیست، ترجمه ابوالحسن نجفی، ۱۳۴۳.

۱۲- دیبجز، دیوید، شیوه های نقد ادبی، ترجمه محمدنقی صدقیانی و غلامحسین یوسفی، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران، ۱۳۶۶.

۱۳- پرستلی، جی بی، سیری در ادبیات غرب، ترجمه ابراهیم یونسی، چاپ دوم، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۵۶.

۱۴- فرای، نورثروپ، تخیل فرهیخته، ترجمه سعیداریاب شیرانی، چاپ اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۴.

۱۵- پورنامداریان، تقی، رمز و داستانهای رمزی در ادب فارسی، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۷.

۱۶- زرین کوب، عبدالحسین، با کاروان حله، چاپ دوم، انتشارات جاویدان علمی، تهران، ۱۳۵۵.

۱۷- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعر آینه ها، چاپ اول، انتشارات آگه، تهران، ۱۳۷۰.

عنوان درس به فارسی: ادبیات داستانی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	نظری	دروس پیشنیاز: ندارد
			عملی	
			نظری	
			عملی	
			نظری	
			عملی	
عنوان درس به انگلیسی:	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	جبرانی اصلی- الزامی تخصصی اختیاری	دارد	کارگاه آزمایشگاه
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد

ادبیات داستانی کد: ۸۸

هدف: شناخت ادبیات داستانی، انواع قصه، حکایت، داستان، رمان و نمایشنامه و ویژگی در ادب پارسی به همراه حرفه، تحلیل و نقد بهترین نمونه ها.

سرفصل:

- ۱- تعریف داستان و گونه های مختلف آن حکایت، مقامه، قصه، افسانه، داستان، داستان کوتاه، رمان، نمایشنامه و.....
- ۲- تفاوت قصه، داستان و رمان.
- ۳- معرفی عناصر داستان، طرح، بیرنگ، فضا سازی، شخصیت، حادثه، تعلیق، گفتگو، زاویه دید، درون مایه و.....
- ۴- بیان بسک های داستانی در ایران و جهان و کلاسیسم، رمانیسم، رئالیسم، سوررئالیسم، ناتورالیسم، مدرنیسم و پست مدرنیسم (با ذکر نمونه های آن)
- ۵- معرفی و تحلیل بهترین نمونه حکایات، قصص و افسانه های کهن ایران
- ۶- معرفی و تحلیل بسک داستان نو و آثار نمونه از جمالیزاده تا جلال آل احمد
- ۷- معرفی و تحلیل نمادی داستانی از جلال تا هوشنگ مرادی کرمانی
- ۸- داستان کودک و نوجوان و نمونه های ممتاز
- ۹- داستان های جریان سیال ذهن
- ۱۰- داستان های دفاع مقدس

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
----------------	----------	-------------	---------------

منابع اصلی:

- ۱- میر صادقی، جمال، عناصر داستان، چاپ اول، انتشارات شفا، تهران.
- ۲- میر صادقی، جمال، ادبیات داستانی قصه رمان داستان کوتاه با نگاهی به داستان نویسی معاصر ایران، انتشارات شفا، تهران

منابع پژوهشی:

- ۱- یونسی، ابراهیم، هنر داستان‌نویسی، چاپ اول، انتشارات امیر کبیر.
- ۲- وستلند، پتر، شیوه‌های داستان‌نویسی، چاپ اول، ترجمه محمدحسین عباسپور، نشر مینا، تهران.
- ۳- رهگذر، رضا، القبای قصه‌نویسی، نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.
- ۴- مارزلف، اولریش، طبقه‌بندی قصه‌های ایرانی، ترجمه کیکاوس جهاننداری، نشر سروش، تهران.
- ۵- ابراهیمی، نادر، پنج هزار سال داستان‌نویسی
- ۶- عابدینی، حسن، صدسال داستان‌نویسی در ایران، چاپ اول، نشر تندر، تهران.
- ۷- حسن بیگی، ابراهیم، گزیده ده سال داستان‌نویسی
- ۸- مولوی، فرشته، کتابشناسی داستان کوتاه ایران و جهان، نشر نیلوفر، تهران.
- ۹- براهنی، رضا، قصه‌نویسی، انتشارات اشرفی، تهران.

عنوان درس به فارسی: کلام و ادبیات عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد	
			اصلی- الزامی	عملی		
				نظری		نظری
			تخصصی	عملی		نظری
				نظری		عملی
			اختیاری	نظری		عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی			
سمینار			کارگاه آزمایشگاه			
ندارد			ندارد			

کد: ۸۹

کلام و ادبیات

هدف:

آشنایی دانشجویان با آراء و اندیشه های کلامی و تأثیر آن در ادب فارسی

سرفصل:

- ۱- تعریف، موضوع، هدف و روش علم کلام
  - ۲- تاریخچه علم کلام
  - ۳- اجمالی از اندیشه های کلامی در ایران پیش از اسلام
  - ۴- مسائل کلامی در سده اول هجری
  - ۵- پیدایش مرجئه اهل حدیث، حنبلی ها و سلفیها و تأثیر آن در کلام اسلامی
  - ۶- پدید آمدن معتزله و اصول عقاید آنان و ارتباط با عباسیان
  - ۷- ظهور ابوالحسن اشعری و تأثیر آن در کلام اسلامی
  - ۸- مذاهب کلامی شیعه (زیدیه، اسماعیلیه، ثنی عشریه)
  - ۹- تأثیر اندیشه های کلامی لشاعره در ادب فارسی پس از تأسیس مدارس نظامیه (در آثار کسائی مانند سنائی، عطار، سعدی، مولانا، حافظ و ...)
  - ۱۰- تأثیر اندیشه های کلامی شیعه و معتزله در آثار بزرگان ادب فارسی (مانند ناصر خسرو، فردوسی، کسائی و ...)
  - ۱۱- معرفی و نقد منابع
- روش ارزیابی:

زمن یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
----------------	----------	-------------	---------------

منابع اصلی:

۱- جدوی، عبدالرحمن، تاریخ قدیسه های کلامی در اسلام، مترجم حسین صابری، چاپ اول، انتشارات بنیاد پژوهش های اسلامی، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد.

منابع پژوهشی:

- ۱- شهرستانی، عبدالکریم، ملل و نحل، به تصحیح محمدرضا جلالی نائینی، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۲- بغدادی، عبدالقادر، طاهر، الفرق بین الفرق، چاپ دوم، انتشارات دارالمعرفه، بیروت.
- ۳- نویختی، حسن بن موسی، فرق شیعه، ترجمه محمدجواد مشکور، چاپ اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- ۴- مشکور، محمدجواد، سیر فرق کلامی در اسلام.
- ۵- جعفریان، رسول، مدحیه، چاپ اول، انتشارات خرم، قم.

دروس پیشنهادی ندارد :	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مکاتب نقد ادبی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار کارگاه آزمایشگاه		

مکاتب نقد ادبی کد: ۹۰

هدف: آشنایی با شیوه ها و مباحث نقد نظری و عملی و معرفی مشهورترین مکاتب ادبی جهان
سرفصل:

- ۱- تعریف نقد ادبی و بررسی تاریخچه آن در ادبیات جهان (فارسی، عربی، یونان و اروپا)
- ۲- معرفی و نقد منابع
- ۳- مباحث بنیادی در نقد ادبی (ضرورت نقد، دشواری های نقد ادبی، راه حل های، امکان یا عدم امکان نقد، جایگاه نقد در علوم ادبی)
- ۴- شیوه های نقد ادبی (نقد نظری، نقد عملی، نقد اعتقادی، نقد اخلاقی، نقد اجتماعی، نقد تاریخی، نقد روانشناسی، نقد صورتگرا (فرمالیستی)، نقد لفظی، نقد فنی، نقد زیبایی شناسی، نقد به روش علوم طبیعی، نقد هرمنوتیک، نقد تأثیری، نقد بیانگرا و ...)
- ۵- سیر نقد در ادبیات کهن و نمونه های آن
- ۶- سیر نقد در ادبیات معاصر و نمونه های آن
- ۷- معرفی نمونه های برجسته نقد در آثار ادبی جهان
- ۹- معرفی مشهورترین مکاتب ادبی جهان (مانند: کلاسیسم، رمانتیسم، رئالیسم، ناتورالیسم، هنر برای هنر، سمبولیسم و ...)

روش ارزیابی:

زنجیره مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- شمیسا، سیروس، نقد ادبی، چاپ اول، انتشارات فردوسی، تهران.
- ۲- زرین کوب، عبدالحسین، آشنایی با نقد ادبی، چاپ دوم، انتشارات امیر کبیر، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۳- سیدحسینی، رضا، مکتب های ادبی، چاپ اول، انتشارات نیل، تهران.
- ۴- جعفری، مسعود، سیر رماتیسم در اروپا، چاپ اول، انتشارات مرکز، تهران.
- ۵- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعری در هجوم منتقدان، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران.
- ۶- ولک، رنه، تاریخ نقد جدید، ترجمه سعید ارباب شیرانی، چاپ اول، انتشارات نیلوفر، تهران.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: ادبیات و رایانه عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	کارگاه آزمایشگاه	سمینار

کد: ۹۱

ادبیات و رایانه

هدف: آشنایی دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی با رایانه
سرفصل:

۱- سخت افزارهای رایانه ای

۲- اصول طراحی، پیاده سازی و کار با نرم افزارهای رایانه ای

۳- فضای مجازی اینترنت

۴- روش های به دست آوردن داده ها و اطلاعات مورد نیاز از اینترنت

۵- بررسی سیر کاربرد رایانه در علوم انسانی

۶- نرم افزارهای ادبی و نحوه کار با آنها

۷- اصول طراحی نرم افزارهای ادبی

• تذکر: لازم به توضیح است که سرفصل ۱ و ۲ باید توسط متخصصین ادبیات که با رایانه هم آشنایی دارند، تدریس شود.
تدریس این دروس توسط متخصصین رایانه که با ادبیات آشنایی ندارند توصیه نمی شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- فرهنگ تشریحی اصطلاحات کامپیوتری مایکروسافت، فرهاد قلی زاده نوری (مترجم)، تهران.
- سخت افزار کاربردی رایانه، جواد واحد احمدیان، ناقوس، تهران.
- کارگاه کامپیوتر، عین الله جعفر نژاد قمی، فاطمه جعفر نژاد قمی، نشر علوم رایانه، بابل.
- مبانی رایانه و کاربرد آن، حامد وسمقی، ترچس رضایی، مهدی وسمقی، پیوند، تهران.
- گواهینامه بین المللی استفاده از رایانه و مدیریت فایل Win ۷، مجید سبزه علی گل، سید علی موسوی، صفار، تهران.
- گواهینامه بین المللی کاربری سطح دو بر اساس ICDL سطح ۵، مجید سبزه علی گل، سید علی موسوی، صفار، تهران.
- آموزش کاربری رایانه و اینترنت، سید مهران حریرچیان، تهران، بوستان فدک.

- زبان فارسی و رایانه: برگزیده مقالات از کنفرانس بین المللی سالانه انجمن کامپیوتر ایران، کنفرانس مهندسی برق ایران، همایش زبان شناسی ایران، محمود بی جن خان، حسین صامتی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: ادبیات انقلاب اسلامی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	سمینار	کارگاه	آزمایشگاه

ادبیات انقلاب اسلامی   کد: ۹۲

هدف:

شناخت آثار ادبی مرتبط با انقلاب اسلامی

سرفصل:

- ۱- نگاهی به مسائل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر پهلوی
  - ۲- بازتاب مسائل و جریانهای سیاسی - اجتماعی در ادبیات (مانند فعالیتهای احزاب و گروههای سیاسی، ملی شدن صنعت نفت، قیام ۱۵ خرداد، مبارزات مردمی و...) (پیش از پیروزی انقلاب)
  - ۳- نقش دانشگاه و حوزه در تحولات سیاسی - اجتماعی و فرهنگی
  - ۴- تحلیل ادبیات حاکم بر فضای دوره پیروزی انقلاب (شعارها، اعلامیه ها، دیوار نوشته ها و ...)
  - ۵- بررسی جلوه های گوناگون انقلاب اسلامی در ادبیات پس از انقلاب
  - ۶- تجلی چهره های مهم انقلاب اسلامی در آثار ادبی
- روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- آژند، یعقوب، ادبیات نوین ایران از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی، امیر کبیر، تهران
- ۲- اکبری، منوچهر، نقد و تحلیل ادبیات انقلاب اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

منابع پژوهشی:

- ۱- ادبیات انقلاب اسلامی، مجموعه مقالات کنگره بررسی تأثیر امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی بر ادبیات معاصر، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س).
- ۲- روحانی، سید حمید، تاریخ تحلیلی نهضت امام خمینی.
- ۳- سنگری، محمدرضا، آشنایی با ادبیات دفاع مقدس، بنیاد حفظ و نشر ارزشهای دفاع مقدس، تهران.

- ۴- زنجانی، عمید، ریشه های انقلاب اسلامی، چاپ اول، انتشارات کتاب سیاسی، تهران.
- ۵- مجموعه مقاله های سمینار بررسی ادبیات انقلاب اسلامی، سمت.
- ۶- شعارها در انقلاب اسلامی، انتشارات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- ۷- مطهری، مرتضی، نهضت‌های اسلامی در یکصد ساله اخیر، دفتر انتشارات اسلامی، قم.

متون نظم؛ دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: منتخب شعر شاعران سبک هندی عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی- الزامی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
نظری					
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد			کارگاه آزمایشگاه	سفر علمی	سمینار

کد: ۹۳

منتخب شعر شاعران سبک هندی

هدف: شناخت احوال، آثار و شیوه شاعران برجسته سبک هندی

سرفصل:

- ۱- شرح احوال و آثار و شرایط تاریخی و اجتماعی روزگار شاعران سبک هندی
- ۲- بررسی شیوه شاعری شاعران سبک هندی
- ۳- سیر غزلسرایی در سبک هندی
- ۴- معرفی و نقد منابع درباره شاعران مورد بحث
- ۵- شرح و تحلیل اشعاری از طالب آملی، نظیر نیشابوری، کلیم کاشانی، بیدل دهلوی، غالب دهلوی، حکیم شغابی، و مسیح کاشانی.

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	آزمایشی مستمر

منابع اصلی:

۱- دیوان شاعران مذکور

منابع پژوهشی:

- ۲- قهرمان، محمد، مجموعه رنگین گل، چاپ اول، انتشارات سخن، تهران.
- ۳- شفیعی، کدکنی، محمدرضا، شاعر آینه‌ها، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران.
- ۴- دریاگشت، رسول، صائب و سبک هندی، چاپ اول، انتشارات قطره، تهران.
- ۵- شعار جعفر و مؤتمن، زین‌العابدین، چاپ اول، انتشارات بنیاد، تهران.
- ۶- شفیعی کدکنی، محمدرضا، شاعری در هجوم منتقدان، چاپ اول، انتشارات آگاه تهران.
- ۷- شمس، محمد، سبک هندی، کلیم کاشانی، انتشارات آدینه.
- ۸- حسینی، حسن، بیدل، سپهری و سبک هندی، چاپ اول، انتشارات سروش، تهران.
- ۹- دستگردی، وحید، تذکره نصرآبادی، چاپ اول، انتشارات فروغی، تهران.
- ۱۰- شمیسا، سیروس، سیر غزل در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات فردوسی، تهران.

دروس پیشنهادی: متون نظم ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: منتخب شعر شاعران سبک خراسان عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
نظری					
عملی					
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار		
		دارد	کارگاه آزمایشگاه		

منتخب شعر شاعران سبک خراسان کد: ۹۴

هدف:
سرفصل:

- ۱- شرح اجمالی سبک شعر غزنوی و ویژگیهای کلی آن
- ۲- شرح حال مختصری از شاعران زیر همراه با مختصات سبکی هر یک از آنان و منتخبی از نمونه‌های موفق سروده‌های ایشان. شاعران مورد نظر عبارتند از:

۱ - فطران تیریزی ۲- کسای ۳- اسدی طوسی ۴- ابوشکور بلخی ۵- ۶- دقیمی

تذکر: در این درس برخی از بخشها به صورت خود خوان به عهده دانشجویان واگذار می شود.
روش ارزیابی:

زش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- دیوان شاعران مذکور

منابع پژوهشی:

- ۱- محبوب، محمد جعفر، سبک خراسانی در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات تربیت معلم، تهران.
- ۲- شفیعی کدکنی، محمد رضا، صور خیال در شعر فارسی، چاپ اول، انتشارات آگاه، تهران.
- ۳- فروزانفر، بدیع الزمان، سخن و سخنوران، چاپ اول، انتشارات خوارزمی، تهران.
- ۴- زرین کوب، عبدالحسین، سیری در شعر فارسی، چاپ دوم، انتشارات نوین، تهران.
- ۵- یوسفی، غلامحسین، چشمه روشن، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.
- ۶- زرین کوب، عبدالحسین، با کاروان حله، چاپ دوم، انتشارات علمی، تهران.
- ۷- زرین کوب، عبدالحسین، شعر بی دروغ شعر بی نقاب، چاپ اول، انتشارات علمی، تهران.

عنوان درس به فارسی: منتخب شعر شاعران سبک عراقی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	چیرائی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
			اصلی-الزامی	عملی	
				نظری	
			تخصصی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	ندارد	
کارگاه آزمایشگاه			ندارد	ندارد	

متن منتخب شعر شاعران سبک عراقی کد: ۹۵

هدف: آشنایی با مهم‌ترین شاعران سبک عراقی و آثار آنها.

سرفصل:

- ۱- جایگاه سبک عراقی در میان دوره‌های سبک شعر فارسی.
  - ۲- ویژگی‌های سبک عراقی.
  - ۳- شرح و تفسیر برگزیده‌ای از آثار سبک عراقی.
  - ۴- معرفی و نقد منابع.
- روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- ظهیر قاریایی، دیوان، تصحیح و تحقیق و توضیح، امیرحسن یزدگردی، قطره، تهران.
- ۲- عراقی، کلیات، با مقدمه و تصحیح سعید نفیسی، ستایی، تهران.
- ۳- سیف فرغانی، دیوان، به اهتمام و تصحیح ذبیح‌الله صفا، دانشگاه تهران.
- ۴- خواجه‌ی کرمانی، دیوان، به اهتمام و تصحیح احمد سهیلی خوانساری، کتابفروشی بارانی.

منابع پژوهشی:

- ۱- سبک‌شناسی شعر، سروش شمسبیا، انتشارات فردوس، چاپ هفتم.
- ۲- گنج سخن، دکتر صفا، انتشارات امیرکبیر.
- ۳- سیر غزل، سروش شمسبیا، انتشارات فردوس.
- ۴- سیری در شعر فارسی، عبدالحسین زرین‌کوب، انتشارات علمی، چاپ سوم.
- ۵- امیری خراسانی، احمد، تخیلند شعرا، مجموعه مقالات کنگره جهانی بزرگداشت خواجه، مرکز کرمانشاسی.

عنوان درس به فارسی: متون نظم غنایی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
			اصلی-الزامی	عملی	
				نظری	
			تخصصی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی			دارد	ندارد	
سمینار			کارگاه	آزمایشگاه	

کد: ۹۶

متون نظم غنایی

هدف: آشنایی با متون نظم غنایی در ادبیات فارسی

سرفصل:

- ۱- تعریف ادبیات غنایی و نقد و بررسی آن.
  - ۲- معرفی متون غنایی ادبیات فارسی و شاعران آیین آنان.
  - ۳- بررسی زبان و سبک متون غنایی.
  - ۴- تدریس بخش هایی از امهات متون غنایی.
- تذکر: بخشی از هر متن به صورت خود خوان باشد.

روش ارزیابی:

نظری	عملی	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- نظامی گنجوی، خسرو و شیرین، هفت پیکر لیلی و مجنون، تصحیح وحید دستگردی.
- ۲- فخرالدین اسعد گرگانی، ویس و رامین، به اهتمام محمد جعفر محجوب، اندیشه، تهران.
- ۳- امیر خسرو دهلوی، شیرین و خسرو، مجنون و لیلی، هشت بهشت.

منابع پژوهشی:

- ۴- جامی، یوسف و زلیخا لیلی و مجنون، خردنامه اسکندری (متنوی هفت اوزنگ) به تصحیح مرتضی - مدرس گیلانی، گلستان کتاب، تهران.
- ۵- اهلی شیرازی، سحر حلال (کلیات اشعار)، به کوشش حامد ریانی، کتابخانه سنایی، تهران.
- ۶- زلالی خوانساری، محمود و ایاز، به کوشش سعید شفیعیون، چاپ مجلس شورای اسلامی.

عنوان درس به فارسی: متون نظم تعلیمی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		اصلی-	عملی	
			الزامی	نظری	
			تخصصی	عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد			سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه		

کد: ۹۷

متون نظم تعلیمی

هدف: آشنایی با متون نظم تعلیمی در ادبیات فارسی

سرفصل:

- ۱- آشنایی با تعریف ادبیات تعلیمی و نقد و بررسی این دسته بندی
- ۲- معرفی متون نظم تعلیمی ادبیات فارسی و شاعران این آثار
- ۳- بررسی زبان و سبک متون نظم تعلیمی
- ۴- تدریس بخش هایی از متون نظم تعلیمی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- اسامیر خسرو، دیوان، تصحیح مینوی - محقق، دانشگاه تهران، تهران.
- ۲- سنایی غزنوی، حدیقه الحقیقه، تصحیح محمد تقی مدرس رضوی.
- ۳- سعیدی بوستان، تصحیح و توضیح غلامحسین بوسفی، خوارزمی، تهران.
- ۴- نظامی گنجوی، مخزن الاسرار، تصحیح وحید دستگردی، قطره، تهران، ۱۳۷۶. اصلی
- ۵- اوحدی مراغه ای، جام جم، کلیات اوحدی اصفهانی معروف به مراغی) به تصحیح و مقابله و مقدمه سعید نفیسی، امیر کبیر، تهران.
- ۶- جامی، عبدالرحمان بن احمد تحفه الاحرار تصحیح و تحقیق حسین احمد تربیت دفتر نشر میراث مکتوب تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- سبک شناسی شعر، سروش شمسیا، انتشارات فردوس، چاپ هفتم.
- ۲- گنج سخن، دکتر صفا، انتشارات امیر کبیر.
- ۳- سبیری در شعر فارسی، عبدالحسین زرین کوب، انتشارات علمی، چاپ سوم.

عنوان درس به فارسی: متون نظم عرفانی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	چبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: ندارد			
	تعداد ساعت: ۳۲		پاصلی-الزامی	عملی		عملی		
				تخصصی		نظری	نظری	
						اختیاری	عملی	عملی
							نظری	نظری
							عملی	عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد					ندارد			
سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه								

متون نظم عرفانی کد: ۹۸

هدف: آشنایی با مهمترین متون منظوم عرفانی فارسی و سرایندگان آن.

سرفصل:

- ۱- پیشینه عرفان و تصوف اسلامی.
  - ۲- سچگونگی راه یافتن مباحث عرفانی در شعر فارسی.
  - ۳- جایگاه سنایی در طرح مباحث عرفانی در شعر فارسی.
  - ۴- تدریس بخش هایی از آثار جامی، عراقی، شاه نعمت الله، اوحدی، سلطان ولد، رباعیات ابوسعید ابوالخیر
  - ۵- معرفی و نقد منابع.
- روش ارزیابی:**

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- جامی، نورالدین عبدالرحمان، هفت اورنگ، تصحیح و مقدمه مرتضی گیلانی، سعدی، تهران.
- ۲- اوحدی مراغه ای، رکن الدین، جام جم، تصحیح مقابله و مقدمه سعید نفیسی، امیرکبیر، تهران.
- ۳- سلطان ولد، رباب نامه، تصحیح علی سلطانی گردفراهرزی، مؤسسه مطالعات اسلامی.
- ۴- _____، دیوان، تصحیح حامد ربانی، سنایی، تهران.
- ۵- ابوسعید ابوالخیر، رباعیات، تصحیح مقابله و حواشی سعید نفیسی، سنایی، تهران.

عنوان درس به فارسی: منتخب متون نثر ادبی عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیشنهادی: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		اصلی- الزامی	عملی	
			تخصصی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سمینار			دارد	ندارد	
سفر علمی			کارگاه آزمایشگاه	ندارد	

کد: ۹۹

متون منتخب نثر ادبی

هدف: آشنایی با متون نثر ادبی و سبک مهارت درک این متون و آفرینش.

سرفصل:

۱- معرفی و نقد انواع متون ادبی

۲- تدریس و رفع اشکال بخش هایی از بهارستان جامی، منشآت، پریشان و مقامات حمیدی.

روش ارزیابی:

زنجیاری مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- بلخی، قاضی حمیدالدین، مقامات، با تصحیح رضا انزلی نژاد، مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲- انصاری هروی، خواجه عبدالله، مجموعه مناجات ها، کرد آورنده منصورالدین خواجه نصیری، تهران.
- ۳- جامی، نورالدین عبدالرحمن، بهارستان و رسائل جامی، تصحیح اعلاخان افصح زادو .....، ناشر میراث مکتوب، تهران.
- ۴- قائم مقام قراهنی ابوالقاسم، منشآت به اهتمام جهانگیر قائم مقامی، انتشارات ابن سینا، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- زرین کوب، عبدالحسین، از گذشته ادبی ایران، الهدی، تهران.
- ۲- _____ مجموعه رسائل خواجه عبدالله، به تصحیح محمد سرور مولایی، انتشارات، تهران.
- ۳- _____ مقامات به سعی سید علمی اکبر ابرقویی، کتابفروشی تأیید اصفهان.
- ۴- عطار، فریدالدین محمد، تذکره الاولیاء، به تصحیح دکتر محمد استعلامی، انتشارات زوار، تهران.
- ۵- دکتر جمیل سعیدی، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی، تهران.
- ۶- ابراهیمی حریری فارسی، مقامه نویسی در ادبیات فارسی و تاثیر مقامات عربی بر آن، انتشارات دانشگاه تهران، تهران.

عنوان درس به فارسی: منتخب متون نثر (متون ادبی - تاریخی) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: متون نثر تاریخی ۱
			اصلی-الزامی	عملی	
				تخصصی	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار			دارد	ندارد	
کارگاه آزمایشگاه					

متون منتخب نثر (ادبی - تاریخی) کد: ۱۰۰

هدف: آشنایی با متون ادبی - تاریخی، سیر تحول آنها و متون برجسته ادبی - تاریخی.

مرفصل:

۱- سمرقی و نقد انواع متون ادبی - تاریخی و شیوه های تاریخنگاری (تاریخ های عمومی، دوره ای، محلی، سرگذشت اشخاص، شرح حالها، خاطرات، یادداشت های روزانه، تذکره، ...)

۲- تدریس و رفع اشکال منتخبی از: تاریخ جهانگشای جوینی، تاریخ یعنی، حبيب السیر، روضه الصفا، عالم آرای صفوی، عالم آرای عباسی، تاریخ الجایتو، جامع التواریخ، سیره جلال الدین منکبرنی، زندگی شگفت آور تیمور، جهانگشای نادری، سفرنامه حزین لاهیجی، مسیر طالی، تاریخ بخارا، ظفرنامه، اعتراف نامه، سفرنامه فرهاد میرزا، روزنامه خاطرات اعتمادالسلطنه، خاطرات امین الدوله، تاریخ و جغرافی دارالسلطنه تبریز، سفرنامه ناصرالدین شاه، حیات یحیی، تاریخ بیداری ایران، شرح زندگانی من.

۳- سمرقی و مقدماتی بخشهایی از متون یاد شده بر عهده دانشجویان است.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

۱- استعی، ابوالنصر محمد بن عبدالجبار، تاریخ یعنی، ترجمه ابوالشرف ناصح بن ظفر جرفادفانی (گلبایگانی)، به اهتمام جعفر سکار، بنگاه ترجمه نشر کتاب، تهران.

۲- خواند میر، غیاث الدین بن همام الدین، حبيب السیر فی الاخبار افراد البشر، زیر نظر محمد دبیر سیاقی، انتشارات خیام، تهران.

۳- سمرخواند، سید برهان الدین بن کمال الدین، روضه الصفا، تصحیح انتشارات اساطیر، تهران.

۴- منشی ترکمان، اسکندر بیگ، عالم آرای عباسی، به کوشش دکتر اسماعیل رضوانی، امیر کبیر، تهران.

منابع پژوهشی:

۱- فرهاد میرزا، اعتماد الدوله، سفرنامه، به کوشش غلامرضا طباطبایی مجد، انتشارات علمی.

۲- نسوی، محمد بن احمد، سیره جلال الدین منکبرنی، تصحیح مجتبی مینوی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران.

۳- ابن عربشاه، زندگی شگفت آور تیمور، ترجمه محمد علی نجاتی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران.

۴- رشید الدین فضل الله همدانی، جامع التواریخ، به تصحیح و تحشیه محمد روشن، مصطفی موسوی، نشر البرز، تهران.

۷- شرف الدین علی بزری، ظفرنامه، تصحیح سید سعید میر محمد صادق و دکتر عبدالحسین نوایی، کتابخانه موزه مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران.

- ۸- سروری، محمد کاظم (۱۳۶۴) عالم آرای نادری، به تصحیح و مقدمه دکتر محمد امین ریاحی، انتشارات زوار، تهران.
- ۹- (۱۳۵۰) عالم آرای صفوی، به کوشش یدالله شکری، بنیاد فرهنگ ایران، تهران.
- ۱۰- زرین کوب عبدالحسین (۱۳۵۴) تاریخ در نواز، انتشارات امیر کبیر، تهران.
- ۱۱- _____ (۱۳۷۵) از گذشته ادبی ایران، انتشارات بین المللی المهدی، تهران.
- ۱۲- _____ (۱۳۵۳) نه شرقی، نه غربی، انسانی، انتشارات امیر کبیر، تهران.
- ۱۳- خطیبی، حسین (۱۳۶۶) فن نثر در ادب فارسی، انتشارات زوار، تهران.
- ۱۴- یوسفی، غلامحسین (۱۳۷۸) برگهایی در آغوش باد، انتشارات علمی، تهران.
- ۱۵- _____ (۱۳۸۰) دیداری با اهل قلم، انتشارات علمی، تهران.
- ۱۶- سرشخی، ابوبکر محمد بن جعفر (۱۳۵۱) تاریخ بخارا، ترجمه ابونصر احمد بن محمد بن نصر العبادی، تصحیح و تحشیه مدرس رضوی، بنیاد فرهنگ ایران، تهران.

عنوان درس به فارسی: منتخب متون نثر (متون ادبی - داستانی) عنوان درس به انگلیسی:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی: متون نثر ۲
			اصلی - الزامی	عملی	
			تخصصی	نظری	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	دارد	کارگاه آزمایشگاه	ندارد	ندارد	

کد: ۱۰۱

متون منتخب نثر (ادبی - داستانی)

هدف: آشنایی با متون ادبی - داستانی و سبک مهارت درک این متون و آفرینش.

- مرفصل:** ۱- معرفی و نقد انواع متون ادبی - داستانی (حکایات، قصه، داستان، داستان کوتاه، رمان، نمایشنامه و...)،
 ۲- تدریس و رفع اشکال بخشهایی از جوامع الحکایات، چهل طوطی، ستیاد نامه، فرج بعد از شدت، امیر ارسلان رومی، امیر حمزه، ده نفر قزلباش، حاجی بابای اصفهانی، فارسی شکر است، جعفرخان از فرنگ آمده، بوف کور، شوهر آهو خانم، گلبدن، سووشون و...،
 ۳- تحلیل ساختاری متون مذکور با توجه به نظریات ادبی و روایت شناسی

روش ارزیابی:

زشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- عوفی، محمد، جوامع الحکایات، تصحیح محمد معین، دانشگاه تهران.
- ۲- ظهیری سمرقندی، ستیادنامه، تصحیح احمد آتش، کتاب فرزاد، تهران.
- ۳- دهستانی، حسین بن اسعد، فرج بعد از شدت، مقابله و تصحیح اسماعیل حاکمی، بنیاد فرهنگ ایران، تهران.
- ۴- موریه، جیمز، سرگذشت حاجی بابای اصفهانی، امیرکبیر، تهران.
- ۵- افغانی، علیمحمد، شوهر آهو خانم، نگاه، تهران.
- ۶- دولت آبادی، محمود، گلبدن، نشر پارسی.
- ۷- دانشور، سیمین، سووشون، خوارزمی، تهران.
- ۸- احمدی، یابک، ساختار و تأویل متن، مرکز، تهران.

منابع پژوهشی:

- ۱- آرین پور، یحیی، از صبا تا نیما، انتشارات فرانکلین، سازمان انتشارات کتابهای حیبی، تهران.
- ۲- عابدینی، حسن، صدسال داستان نویسی در ایران، نشر چشمه، تهران.
- ۳- یوسفی، غلامحسین، برگهایی در آغوش یاد، انتشارات علمی، تهران.

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی:
---------------------	---------------	--------	------	----------------

ندارد	عملی	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	فارسی: متون منتخب نثر ادبی - عرفانی عنوان درس به انگلیسی:
	نظری			
	عملی			
	نظری			
	عملی			
ندارد	اصولی- الزامی	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی سمینار	کارگاه آزمایشگاه	ندارد
نظری	تخصصی			
عملی	اختیاری			
نظری				
عملی				

کد: ۱۰۲

متون منتخب نثر ادبی - عرفانی

هدف: آشنایی با متون ادب عرفانی فارسی و کسب مهارت خواندن و درک آنها

سرفصل:

- ۱- کلیات: متون عرفانی، بیدایی و سیر تحول آنها.
- ۲- معرفی برجسته ترین متون عرفانی فارسی مانند: شرح التعرف، کیمیای سعادت، اسرارالتوحید، تذکره الاولیاء، کشف المحجوب، مرصاد العباد، مصباح الهدایه، عوارف المعارف، صدمیدان، سوانح، لمعات، معارف بهاء و لده.
- ۲- تبیین جایگاه این متون در ادب فارسی و نقش آنها در شکل گیری اندیشه های شاعران پارسی گوی.
- ۳- تدریس و رفع باره ای از دیگر کتابهای یاد شده.

تذکر: بخشهایی از کتابهای یاد شده به عهده دانشجو خواهد بود.

روش ارزیابی:

نشان یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

- ۱- هجویری، علی بن عثمان، کشف المحجوب، مقدمه، تصحیح و تعلیقات دکتر محمود عابدی، سروش، تهران.
- ۲- افزالی، احمد، سوانح، تصحیح نصرالله پورجوادی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- ۳- عطار، فرید الدین، تذکره الاولیاء، تصحیح محمد استعلامی، انتشارات زواره، تهران.
- ۴- کاشانی، عزالدین محمود، مصباح الهدایه، تصحیح جلال الدین همایی انتشارات هما، تهران.
- ۵- محمد بن منور، اسرارالتوحید، تصحیح محمدرضا شفیعی کدکنی، آگه، تهران.
- ۶- کلایازی، ابوبکر بن محمد، شرح التعرف لمذهب التصوف، تصحیح محمد روشن، اساطیر، تهران.

دروس پیشنیاز: متون نثر ۳	نظری	جبرائی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون منتخب نثر (متون ادبی - تعلیمی) عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	تخصصی			
	عملی	اختیاری			
ندارد		دارد	آموزش تکمیلی عملی: سمینار		
ندارد		دارد	سفر علمی کارگاه آزمایشگاه		

متون منتخب نثر (متون ادبی - تعلیمی) کد: ۱۰۳

هدف: آشنایی با متون ادب تعلیمی، سیر تحول آنها و کسب مهارت در خواندن و درک این متون.

سرفصل:

- ۱- معرفی و نقد انواع متون تعلیمی (دینی، اخلاقی، علمی و ...)
- ۲- تدریس و رفع اشکال بخشهایی از: اخلاق ناصری، خوان اخوان، گزیده (در اخلاق و تصوف) منا اوحدی کرمانی مناقب العارفين، رساله سپهسالار، مقامات شیخ احمدجان، حالات و سخنان ابوالسعید ابوالخیر، کیمیای سعادت اخلاق محسنی، فتوت نامه سلطانی، سلوک الملوک، معراج السعاده، اخلاق الاشراف، نصیحه الملوک، سلوک الملوک و ...

۳- معرفی و منابع:

پاره ای از متون بالا به عهده دانشجویان است.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع اصلی:

- ۱- توسی، خواجه نصیرالدین، اخلاق ناصری، تصحیح مجتبی مینوی و علیرضا حیدری، انتشارات خوارزمی، تهران.
  - ۲- غزالی، ابو حامد محمد، کیمیای سعادت، به کوشش خدیو جم، شرکت سهامی کتابهای جیبی، تهران.
- منابع پژوهشی:
- ۱- ناصر خسرو قبادیانی، خوان اخوان، به کوشش ع. قدیم، انتشارات بارانی، تهران.
  - ۲- عبیدزاکانی، رساله اخلاق الاشراف (از کلیات)، تصحیح محمد جعفر محبوب، چاپ آمریکا (انت ابران)
  - ۳- خانقاهی، ابونصر طاهر بن محمد گزیده در اخلاق و تصوف، به کوشش ایرج افشار، نگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران.
  - ۴- بدون نام، مناقب اوحیدالدین حامد بن ابی فخر کرمانی، با تصحیح و حواشی بدیع الزمان فروزانفر، نگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران.
  - ۵- افلاکی، مناقب العارفين، به کوشش تحسین یازجی، ذبیای کتاب، تهران.
  - ۶- سپهسالار، فریدون، رساله، تصحیح محمد افشین وفا، انتشارات سخن، تهران.

- ۷- محمد بن موسوی غزنوی، مقامات شیخ احمد حام زنده پیل، ترجمه و نشر کتاب، تهران.
- ۸- ابوروح الطف الله، حالات و سخنان شیخ ابوالسعید ابوالخیر، تصحیح محمدرضا شفیعی کدکنی، انتشارات آگاه، تهران.
- ۹- واعظ کاشفی سیزواری، مولانا حسین، فتوت نامه سلطانی، به اهتمام محمد جعفر محجوب، بنیاد فرهنگ ایران، تهران.
- ۱۰- اخلاق محتشمی.
- ۱۱- سخنجی اصفهانی، فضل الله روزبهان، سلوک الملوک، به تصحیح و مقدمه محمدعلی موحدی، انتشارات خوارزمی، تهران.

